

Årsrapport 2022

INNHold

SIDE

4	BANKSJEFEN HAR ORDET
7	NØKKELTALL
8	OM SPAREBANK 1 GUDBRANDSDAL
10	Finanshuset
11	Privatmarkedet
12	Bedriftsmarkedet
13	Forsikring
14	EiendomsMegler 1
15	SpareBank 1 Alliansen
16	VIRKSOMHETSSTYRING
16	Vår organisering
16	Styrende organer
17	Styret i SpareBank 1 Gudbrandsdal
17	Ledergruppen i SpareBank 1 Gudbrandsdal
18	Utvidet ledergruppe i SpareBank 1 Gudbrandsdal
20	BANKENS ARBEID MED BÆREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR
32	BANKENS STØTTE TIL LOKALSAMFUNNET
42	STYRETS BERETNING
45	Bankens resultat for 2022
47	Balanseutvikling
49	Risikovurdering av balansen
52	Oppsummering og utsiktene fremover
56	RESULTATREGNSKAP
57	BALANSE
58	ENDRING I EGENKAPITAL
59	KONTANTSTRØMOPPSTILLING
60	NOTER
103	ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG ADM. BANKSJEF
104	REVISORS BERETNING

Banksjefen har ordet

Kjære leser av SpareBank 1 Gudbrandsdals årsrapport for 2022.

For å sitere vår store dikterhøvding Bjørnstjerne Bjørnson: «Jeg beklager at dette brevet ble så langt, hadde jeg hatt bedre tid så skulle jeg gjort det kortere...».

Årsrapporten gir et innblikk i bankens utvikling det siste året, hovedsakelig basert på den økonomiske og finansielle utviklingen, men den gir også et bilde på hvordan våre kunder og medarbeidere har det. Vi tar i tillegg temperaturen på bank- og finansbransjen og samfunnsutviklingen både lokalt og nasjonalt.

De viktigste hendelsene i 2022

Hendelsen som har preget nyhetsbildet det siste året er utvilsomt krigen i Ukraina. Russlands brutale angrep på en selvstendig demokratisk stat i Europa, har blitt møtt med en knallhard respons fra det Ukrainske forsvaret med sterk støtte fra Nato og den vestlige verden.

Jens Stoltenberg sa under NHO's årskonferanse at globaliseringen er på retur, murer bygges og det rustes opp. Læringen av krigen er at vi må investere mer i forsvaret, at det er farlig å gjøre seg avhengig av autoritære regimer og at vi må verne om vår infrastruktur.

Kriser

I kjølvannet av krigen står vi i flere store internasjonale kriser. Klimakrisen har etter hvert blitt synlig for oss alle gjennom stadig hyppigere ekstremvær. Erkjennelsen om at dette er menneskeskapte endringer begynner å si innover oss alle. Klimakrisen krever en omstilling i bruken av energikilder. Klimakrisens løsning henger tett sammen med energikrisen, og må finne sin løsning gjennom denne.

Energikrisen i Europa har drevet prisene kraftig oppover og det må tas tøffe valg nå for å øke strømproduksjonen. Vi har i Norge naturgitte forutsetninger for fornybar kraft og en kompetent energisektor. Men satsingen på fornybar kraft går for sakte til å nå klimamålene i 2030. Vi har pengene og kompetansen. Nå mangler vi bare viljen.

Inflasjonskrisen er kanskje den som vi kjenner mest på i det daglige. Prisveksten i Europa var mot slutten av 2022 på over 6 %. Nå flater aktiviteten ut og verdiskapingen vil gå ned blant våre handelspartnere. I Norge har vi sett den største økningen i norske bedrifters innkjøpskostnader på 50 år. Ikke nok med det, men i tillegg er næringslivet pålagt 44 milliarder kroner i økte skatter og avgifter for

2023. Denne kostnadsveksten må veltes videre over på forbrukerne som i tillegg er truffet av økte strømpriser, drivstoffpriser, matvarepriser og høyere renter. Det gjør meg bekymret.

Den samlede effekten av dette er høyere ledighet, redusert forbruk og lavere etterspørsel. Kort sagt så vil verdiskapingen i samfunnet svekkes, og et tilbakeslag i økonomien kan bli resultatet. Forventningen blant bedriftene er pessimistisk, og hver fjerde bedrift ser for seg lavere sysselsetting frem mot sommeren. Det er lov å si at stemningen er dårlig - også lokalt.

Hva tror vi om 2023

I banken tror vi på en myk landing. Det er grunn til å tro på lavere vekst og høyere ledighet frem mot sommeren. Vi ser at boligmarkedet har kjølnet og at det økte rentenivået har virket innstrammende.

I Gudbrandsdalen vil vi nok merke effekten av krisene mest som lavere aktivitet i fritidsmarkedet og i varehandelen.

Aktivitetsnivået i fritidsmarkedet har vært høyt de siste årene. Etterspørselen etter fjellhytter har vært stor og byggeaktiviteten høy. Ringvirkningene for lokalsamfunnene i Gudbrandsdalen er store med tanke på sysselsetting, varehandel og rekreasjonsnæringen.

I 2022 igangsatte landets to største fritidsboligbyggere, Faungruppen og Tindegruppen, bygging av 1.097 fritidsboliger. Dette var en vekst på 21 % i forhold til 2021. Begge selskapene er lokalisert eller har sterke relasjoner til Gudbrandsdalen.

Fritidsmarkedet følger boligmarkedet tett, og mens det nasjonale boligmarkedet falt med 26 % i 2022 falt fritidsmarkedet med 56 % i forhold til 2021. Dette er det svakeste på salg og igangsettinger siden 2010. Økte byggekostnader, økte energipriser og høyere rente er hovedårsaken. På grunn av 30.000 Ukrainske flyktninger er det en underdekning på 6-10.000 boliger i Norge, og behovet minker ikke.

Vi forventer at sysselsettingen og aktiviteten vil være tilbake på 2019-nivå i 2023. Vi tror på en tøff start på året, deretter en gradvis positiv utvikling. Den norske økonomien er robust, og rentetoppen er snart nådd. Aktiviteten i flere sektorer er fortsatt god og i olje- og kraftsektoren er investeringene på vei oppover.

Arbeidsmarkedet er fortsatt stramt, og bedriftene er forsik-

tige med nedbemanning i frykt for å miste nøkkelpersonell. Vi tror på økt ledighet, men fra et historisk sett så lavt nivå at det ikke blir dramatisk høy ledighet. Frontfagsmodellen vil sikre at det er bedriftenes lønnsevne og ikke inflasjonsnivået som vil være styrende for lønnsoppgjøret.

De norske statsfinansene er solide og myndighetene vil nok etter hvert klare å presse inflasjonen ned og stabilisere prisstigningen rundt målet på 2 %.

De største usikkerhetene er knyttet til varigheten og omfanget av krigen, energikrisen og lønnsoppgjøret.

Europa er i gang med å løse den verste energikrisen. Eiendomsmeglerne melder nå om flere på visninger og Prognosecenteret sier 160.000 nordmenn har både sterk lyst og evne til å kjøpe fritidsbolig kommende periode.

Vi må ikke glemme bærekraft. Myndighetene har pekt på finansnæringen som et viktig verktøy for grønn omstilling. En bank som har levd i mer enn 162 år har naturligvis tatt bærekraft på alvor og integrert det i driften. Men begrepet bærekraft rommer stadig mer, og det vil også prege bankens arbeid i tiden framover. Alt fra regulatoriske krav til utvikling av produkter og tjenester. Vårt indre liv i banken og vår evne til å bidra til grønn omstilling lokalt. Dette blir viktige oppgaver for oss i årene som kommer og en spennende reise vi ser fram til. Vi tror dette vil ha betydning, ikke bare for oss, men for alle som bor og lever i vår region.

Vi tror på fremtiden

Bankens virksomhet er et speilbilde av aktiviteten i Gudbrandsdalen.

Vi har klart å vokse i et svært konkurranseintensivt marked med akseptabel lønnsomhet og samtidig bygd en kunde-relasjon som både kundene og banken vil ha glede av i mange år. Med nesten 2.700 nye kunder det siste året kan vi ydmykt si at kunderekutteringen er god.

Dette forutsetter at nye og gamle kunder er fornøyde med oss. Uten kundenes tillit er veien kort til våre konkurrenter. Vi skal strekke oss langt for å opprettholde tilliten våre kunder gir oss.

Etter 162 år i bank og finans med kriser og konjunktursvingninger kan vi si at det er noe som ikke endrer seg. Håndverk og service er fortsatt like viktig. Håndverk med profesjonalitet og service med hjertet. Våre kunders møter med medarbeidere i banken er fortsatt sannhetens øyeblikk – det er summen av disse prestasjonene som bestemmer om vi

er relevante i dag og eksisterer i morgen. Våre dører skal fortsatt være åpne for de som vil besøke oss.

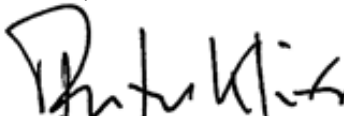
Vi er stolte i banken over at det er nettopp dette som har differensiert oss fra konkurrentene våre og gitt oss en utrolig reise. For alle medarbeidere i banken er det å sikre og skape verdier for kunder og lokalsamfunn i Lillehammer og Gudbrandsdalen noe mer enn bare en misjon.

Våre medarbeidere i EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal, SpareBank 1 Regnskapshuset SMN og SpareBank 1 Gudbrandsdal gjør en fantastisk jobb for å bistå våre kunder og for å drive de støttetjenestene som kundeaktivitetene krever og de kontrolloppgavene som myndighetene pålegger oss. Relativt sett så blir vi færre som jobber med å skape inntekter og flere som jobber med styring og kontroll eller støttefunksjoner. Begge deler er like viktige. Et hvert fotballag med suksess må ha både forsvarsspillere som forhindrer scoringer, så vel som angripere som lager mål. Så selv om ikke alle ansatte har kunderettede oppgaver bidrar de på helt nødvendige områder for å etterkomme stadig mer omfattende krav som stilles til finansinstitusjoner fra myndighetens side.

Avslutningsvis vil jeg rette en takk til våre lojale kunder, gode samarbeidspartnere, styret og ikke minst våre medarbeidere, som aldri sier nei til å ta i et ekstra tak når situasjonen krever det, og som har et stort hjerte for Lillehammer og Gudbrandsdalen.

Lykke til i 2023.

Vinstra, den 24. februar 2023.

Per Ivar Kleiven

administrerende banksjef

Nøkkeltall (tall i hele tusen kroner) ¹	2022	2021	2020	2019	2018
Forvaltningskapital	11.492.892	10.734.172	9.940.659	8.758.300	8.206.692
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	11.350.977	10.434.853	9.544.700	8.644.639	7.964.077
Overført utlån til SpareBank 1 Boligkreditt (BK)	3.948.826	3.564.056	3.058.437	2.517.602	2.253.434
Forvaltningskapital inkl. BK	15.441.718	14.298.228	12.999.095	11.275.902	10.460.126
Brutto utlån til kunder	9.665.398	8.823.296	8.095.694	7.459.156	7.021.478
Brutto utlån til kunder inkl. BK	13.614.224	12.387.352	11.154.130	9.976.758	9.274.912
Innskudd fra kunder	8.699.932	8.019.408	7.273.852	6.259.495	5.867.458
Resultat underliggende bankdrift eks. tap ²	120.993	97.218	92.603	101.578	98.573
Tap på utlån	3.510	4.695	8.784	2.985	2.306
Resultat underliggende bankdrift inkl. tap	117.484	92.523	83.819	98.593	96.267
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	10.537	10.457	-4.962	30.105	630
Resultat før skatt	153.906	150.945	127.120	182.175	123.060
Resultat etter skatt	122.965	126.707	106.785	154.376	97.120
Egenkapital	1.473.728	1.358.534	1.238.576	1.063.765	915.240
Renteinntekter i % av GFK	1,74 %	1,39 %	1,50 %	1,84 %	1,87 %
Driftskostnader i % av GFK	1,39 %	1,27 %	1,34 %	1,44 %	1,43 %
Driftskostnader i % av driftsinntekter eks. kursgevinst	51,83 %	47,75 %	47,10 %	44,13 %	47,46 %
Utlån overført til kredittforetak i prosent av brutto utlån	29,0 %	28,8 %	27,4 %	25,2 %	24,3 %
Tap i % av brutto utlån	0,04 %	0,05 %	0,11 %	0,03 %	0,03 %
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,41 %	0,45 %	0,47 %	0,41 %	0,41 %
Resultat etter skatt i % av GFK	1,08 %	1,21 %	1,12 %	1,79 %	1,22 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,31 %	0,39 %	0,38 %	0,44 %	0,42 %
Egenkapitalandel	12,82 %	12,66 %	12,46 %	12,15 %	11,15 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	8,70 %	9,78 %	9,25 %	15,60 %	11,19 %
Kapitaldekning morbank	22,35 %	22,05 %	22,06 %	22,61 %	19,93 %
Kjernekapitaldekning morbank	20,66 %	20,23 %	20,04 %	20,40 %	17,67 %
Ren kjernekapitaldekning morbank	20,66 %	20,23 %	20,04 %	20,40 %	17,67 %
Uvektet kjernekapitaldekning morbank	10,62 %	10,18 %	9,84 %	10,37 %	9,46 %
Kapitaldekning konsolidert	22,13 %	22,30 %	22,35 %	23,06 %	19,84 %
Kjernekapitaldekning konsolidert	20,38 %	20,37 %	20,22 %	20,75 %	17,57 %
Ren kjernekapitaldekning konsolidert	20,14 %	20,10 %	19,95 %	20,43 %	17,25 %
Uvektet kjernekapitaldekning konsolidert	9,05 %	8,75 %	8,51 %	8,97 %	8,46 %
LCR	175 %	125 %	133 %	175 %	207 %
NSFR	135 %	139 %	144 %	146 %	135 %
Utlånsvekst egen balanse	9,54 %	8,99 %	8,53 %	6,23 %	8,09 %
Utlånsvekst inkl. BK	9,90 %	11,06 %	11,80 %	7,57 %	9,43 %
Innskuddsvekst	8,49 %	10,25 %	16,21 %	6,68 %	9,32 %
Innskudd i % av brutto utlån	90,01 %	90,89 %	89,85 %	83,92 %	83,56 %
Endring i forvaltningskapital	7,07 %	7,98 %	13,50 %	6,72 %	8,37 %
Brutto utlån næring inkl. BK	26,76 %	25,55 %	25,81 %	25,99 %	26,51 %
Brutto utlån privat inkl. BK	73,24 %	74,45 %	74,19 %	74,01 %	73,49 %
Antall årsverk	79	76	68	68	64
Antall ansatte	84	83	73	71	74

¹ Årene 2018 og 2019 ble det anvendt regnskapsprinsipper etter NGAAP. Fra 2020 føres regnskapet etter IFRS.

² Underliggende bankdrift er bankens resultat korrigert for utbytte og verdiendringer

Om SpareBank 1 Gudbrandsdal

SpareBank 1 Gudbrandsdals historie starter helt tilbake til 1860 da Sør-Fron Sparebank ble stiftet 1. desember. To år etter ble Nord-Fron Sparebank etablert.

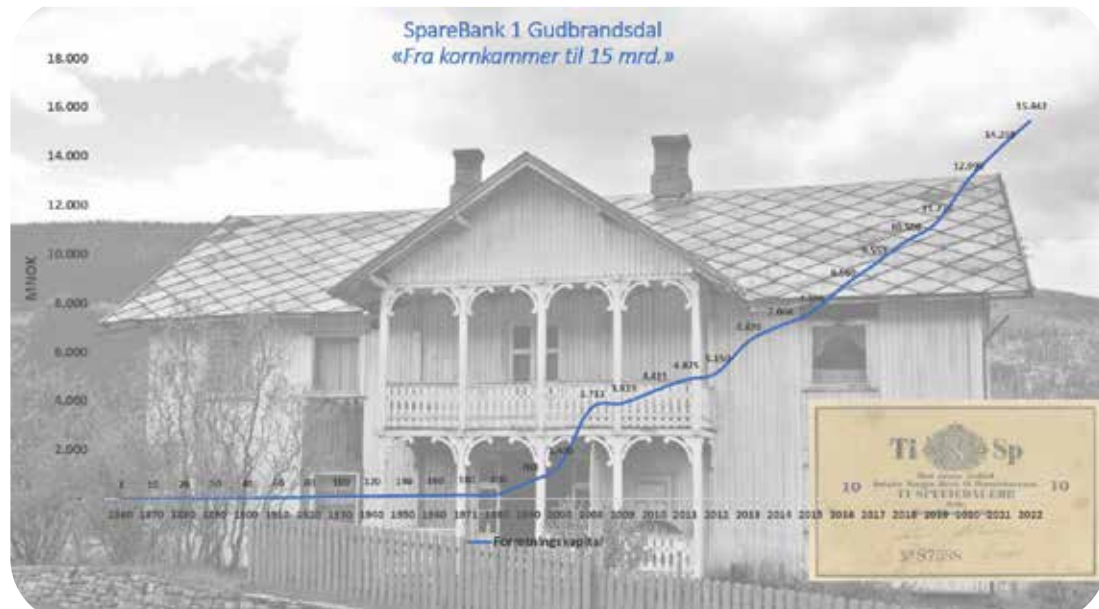
Bakgrunnen for etableringene var at begge kommuner, som bare noen år tidligere var én kommune, hadde et kornmagasin hvor det ble lånt ut såkorn til lokale bønder om våren. Etter innhøstingen fikk kornmagasinet tilbake korn, med renter. Dette skjedde gjennom Det Velmente Froenske Kornmagasin.

Kornmagasinet som gjennom flere tiår hadde fungert nærmest som en lokal bank, begynte på midten av 1800-tallet å utspille sin rolle. Årsaken var blant annet at kontanter hadde kommet mer og mer i omloop og ble brukt i handel mellom folk. Derfor ble korn og bygninger solgt. Det ga kommunene et fond på 11.662 spesidaler. Dette ble delt mellom kommunene og ble etter hvert grunnkapitalen i de to nyetablerte bankene.

I mer enn 100 år var Sør-Fron Sparebank og Nord-Fron Sparebank viktige institusjoner i hver sin kommune. Utviklingen lokalt var preget av at kommunene hadde egen bank, med lokalkunnskap og lokal interesse. Etter hvert ble det både konkurranse fra andre banker og et sterkt press for å slå sammen lokale sparebanker til større enheter for å gjøre seg mer konkurransedyktige.

1. november 1971 ble Fron Sparebank etablert som en sammenslutning av Sør-Fron Sparebank og Nord-Fron Sparebank. Banken hadde kontor på Hundorp og Vinstra. Sistnevnte sted ble bankens hovedkontor, og er det den dag i dag. I 1997 ble det åpnet avdelingskontor på Ringeby. Samme år skiftet banken navn til SpareBank 1 Gudbrandsdal. I 2001 overtok banken Vår Bank og Forsikring sine lokaler og ansatte på Lillehammer, samt Vår Bank og Forsikrings sitt kontor på Otta.

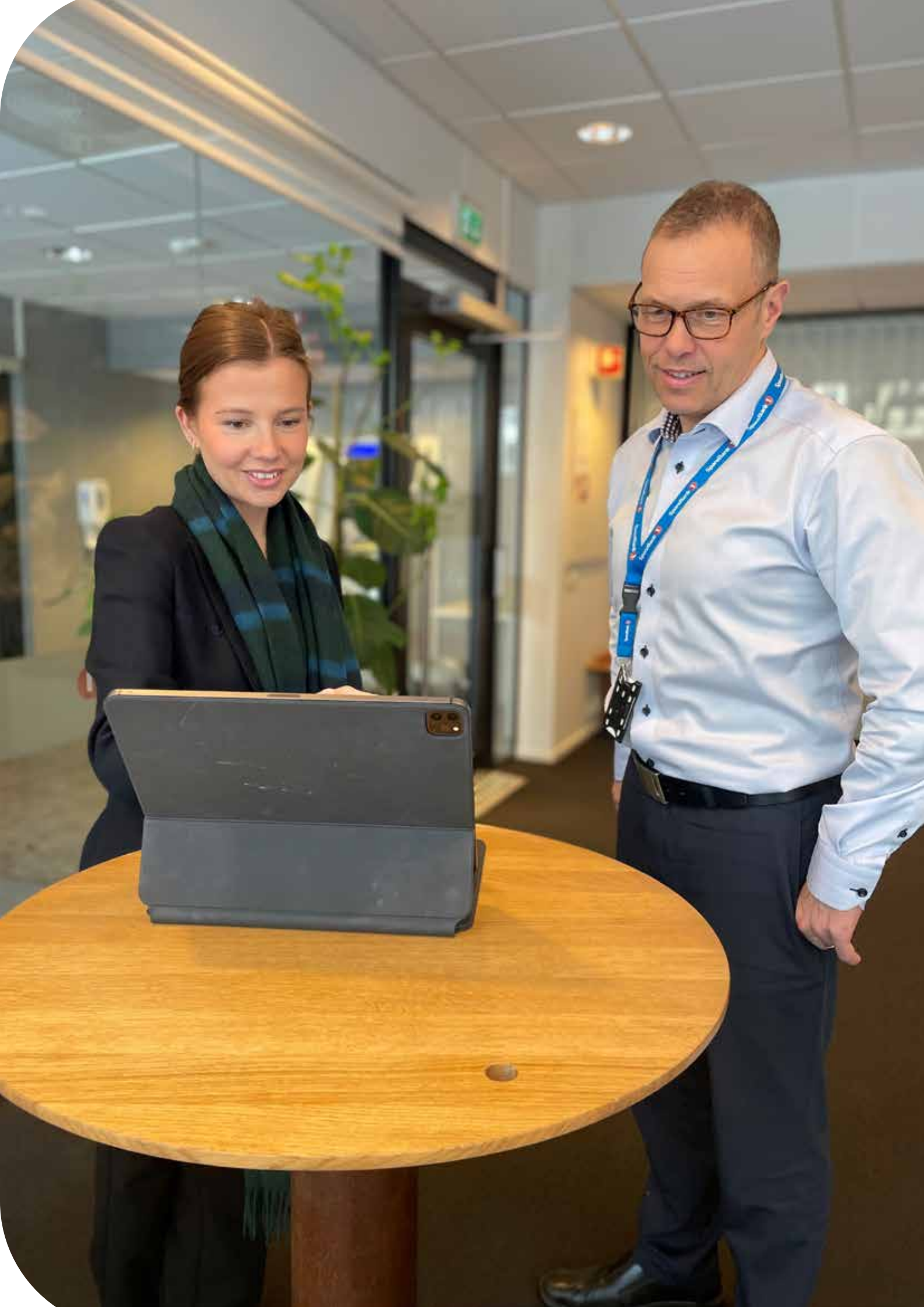
I tidsrommet 2008 og fram til 2022 opplevde banken sin største vekst, og har vært blant de banker i Norge med høyest kredittvekst i mange år. I 2008 var forretningskapitalen på 3,7 milliarder kroner. I 2022 hadde denne vokst til hele 15,4 milliarder kroner.

Mens bankens grunnkapital var basert på et kornmagasin for 162 år siden, er banken i dag et regionalt finanshus som har til formål å sikre og skape verdier for kundene og lokalsamfunnene i Gudbrandsdal og Lillehammer. Banken er eiet av sine kunder og alt den skaper skal gå tilbake til lokale byer og bygder.

I 2022 var det 79 årsverk i banken. Tar vi med EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal, hvor banken er majoritetseier med sine 67,4%, teller vi ca. 100 årsverk. Meglerhuset er samlokalisert med banken på alle fire lokasjoner. I tillegg har banken en eierpost på 4,62% i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN, som har samlokalisert sitt lokalkontor på Lillehammer med bankens kontor. Ved årsskiftet 2022 var det seks årsverk knyttet til regnskapshuset, men kontoret rekrutterer og vi fikk inn ytterligere tre årsverk tidlig i 2023.

Ved å kunne tilby våre kunder produkter og tjenester innen bank, forsikring, eiendomsmegling og regnskap, har banken etablert et bredt produkt- og tjenestespekter, og viser en organisasjon i vekst og utvikling. Våre strategiske satsinger er i stor grad knyttet til forretning mellom de ulike organisasjonene, noe som gjør samhandlingen mellom dem viktig. Det interne slagordet er "bedre sammen".

Finanshuset

Vårt finanshus består av

- ▶ SpareBank 1 Gudbrandsdal
- ▶ EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS
- ▶ SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS

Vi er totalt 110 ansatte fordelt på våre kontorer på Vinstra, Otta, Ringeby og Lillehammer.

Vi er et komplett finanshus med fullskala tjenester innen bank, forsikring, megling, regnskap og rådgivning.

«*Bedre sammen*»

Privatmarkedet

- 32.800 kunder
- 10 milliarder kroner i utlån
- Utlånsvekst på 8,1 % i 2022
- 4,8 milliarder kroner i innskudd
- Innskuddsvekst på 10,5 % i 2022

Med fire kontorer i Lillehammer og Gudbrandsdalen og 25 rådgivere skal det være enkelt å treffe oss – enten på kontorene, i telefon eller på nett.

Vårt kundesenter er tilgjengelig til enhver tid. I 2022 besvarte de 40.000 henvendelser fra våre kunder.

Hos oss ønsker vi alltid velkommen til en prat om personlig økonomi. Vi er opptatt av å gi gode råd, trygghet og oppfølging til de som ønsker det.

«Du treffer oss der du ønsker»

Bedriftsmarkedet

- 3.100 kunder
- 3,6 milliarder kroner i utlån
- Utlånsvekst på 15,1 % i 2022
- 3,9 milliarder kroner i innskudd
- Innskuddsvekst på 6,1 % i 2022

For bedriftsmarkedet er vi rådgivere og støttespillere for små og mellomstore bedrifter i vår region. Vi har en komplett tilbudspakke av tjenester innen bank, forsikring, regnskapstjenester og eiendomsmegling.

Vi legger vekt på korte og lokale beslutningsprosesser, og kombinerer personlig rådgivning med enkle og digitale løsninger. Vi har stordriftsfordeler gjennom SpareBank 1-alliansen, men samtidig er vi små nok til at du blir kjent med oss som jobber her.

«Vi blir med deg på din reise»

Forsikring

- 23.000 skadeforsikringsavtaler
- 9.700 avtaler på liv og pensjon

Våre åtte forsikringsspesialister betjener alle våre fire kontorer. Vi legger stor vekt på å tilby gode og riktige løsninger for deg.

Gode og riktige forsikringer er en stor trygghet for deg som kunde. Vi sørger for at dine verdier er tilstrekkelig forsikret om uhellet er ute. Å ha fokus på forsikringer som dekker liv og uførhet er ekstra viktig for å trygge den økonomiske situasjonen hvis noe skulle skje med helsa.

«Økonomisk trygghet
for helse og verdier»

EiendomsMegler 1

- ▶ Over 600 formidlinger av salg, kjøp eller oppgjør
- ▶ Markedsandel på 33 %
- ▶ EiendomsMegler 1 omsatte flest boliger på landsbasis

Vi har fire kontorer og 19 ansatte i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Våre meglere kjenner lokalsamfunnet godt, enten det er snakk om bolig, næringseiendom eller fritidsbolig. Vi er opptatt av å tilføre kompetanse og trygghet i eiendomshandelen.

Kjøp og salg av bolig er en stor og viktig økonomisk beslutning. Vi er en megler som ivaretar både kjøper og selger gjennom hele prosessen. Vi jobber tett med banken for å gi en forutsigbar og trygg boligreise for alle parter.

«Mennesket
utgjør forskjellen»

SpareBank 1 - Alliansen

SpareBank 1-alliansen er en familie av selvstendige banker med sterk lokal tilhørighet. Alliansen består i dag av 13 banker under felles merkevare; SpareBank 1, samt de felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA. SpareBank 1 Gudbrandsdal utgjør sammen med sju andre små- og mellomstore banker SamSpar. Under er organiseringen av alliansen illustrert.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finanskonsern, og gjennom sine banker leverer fullverdige finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Alliansen har en nasjonal markedsprofil og har utviklet en felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den markedsstrategiske plattformen danner også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Markedsinnsatsen er i hovedsak rettet mot privatmarkedet, små og mellomstore bedrifter samt forbund knyttet opp mot LO.

SpareBank 1 Utvikling leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene

som kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Utvikling utvikler og leverer felles IT/mobilløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis løsninger og innkjøp.

Totalt har alliansen nærmere 9.000 medarbeidere over hele landet, i banker og datterselskaper.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse.

Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

Banknæringen preges av konsolidering hvor gjerne små aktører fusjonerer med større banker. Også internt i vår allianse har det vært en fusjon i 2022. Tidlig på året ga Konkurransetilsynet klarsignal for sammenslåing mellom SpareBank 1 Modum og SpareBank 1 Sør-øst-Norge. Senere på året ble fusjonen gjennomført.

I juni 2022 ble det kjent at SpareBank 1 Søre Sunnmøre og SpareBank 1 SMN ville starte fusjonsforhandlinger. Konkurransetilsynet ga rett før jul grønt lys for fusjonen, og den vil bli virkende fra 1. mai 2023. Den sammenslåtte banken vil bære navnet SpareBank 1 SMN og blir dermed en betydelig aktør i Midt-Norge og langs Møre-kysten. Som følge av fusjonen mister grupperingen SamSpar ytterligere en bank og vil telle åtte banker fra 1. mai.

Virksomhetsstyring

Vår organisering

Banken har i dag fire fullskala bankfilialer på henholdsvis Vinstra, Otta, Ringeby og Lillehammer. Ved alle kontorer er også Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal lokalisert med sine medarbeidere, i tillegg til at SpareBank 1 Regnskapshuset har sine medarbeidere tilknyttet kontoret på Lillehammer. I sum utgjør både antall medarbeidere og funksjoner at hvert enkelt kontor er et kompetansesenter.

Banken er opptatt av kvalitet og kundeservice, og holder høyt å kunne møte kunder fysisk. Derfor er vår bank en av få som har åpne dører og tilgjengelighet for dem som måtte ønske det - når kundene ønsker det. Vi pleier å si at «det er det som skiller oss fra de andre bankene».

Styrende organer

Generalforsamlingen er bankens øverste organ og skal sørge for at banken virker etter sitt formål. Organet består av 17 medlemmer og 8 varamedlemmer, hvorav 13 medlemmer og 6 varamedlemmer velges av og blant bankens kunder. Resterende 4 medlemmer og 2 varamedlemmer velges av og blant bankens medarbeidere.

I bankens styre sitter 7 medlemmer. 5 av medlemmene er valgt av generalforsamlingen, mens 2 medlemmer er valgt av bankens medarbeidere. Styret sikrer forsvarlig

organisering og drift, og sørger for at banken forvaltes på best mulig måte. Administrerende banksjef rapporterer til styret, samt har møte- og talerett.

Blant styrets medlemmer er fire representert i bankens Risikoutvalg og Revisjonsutvalg, mens tre sitter i Godtgjørelsesutvalget.

Ledergruppen i banken består av seks personer, og ledes av administrerende banksjef. Gruppen er bredt sammensatt i forhold til forretningsområder, nøkkelfunksjoner og lokasjon.

Styret i SpareBank 1 Gudbrandsdal

Pål Egil Rønn
Rolle: Styreleder
Stilling: Næringslivsleder og eiendomsutvikler

Frode Henning Killi
Rolle: Styremedlem
Stilling: Direktør for Moelven Byggmodul AS

Guro Selfors Lund
Rolle: Nestleder
Stilling: Revisor i forvaltningsrevisjon Innlandet Revisjon IK5

Siv Høye
Rolle: Styremedlem
Stilling: Daglig leder i TIMBR AS

Trond Skjellerud
Rolle: Styremedlem
Stilling: Administrerende direktør i Elvia AS

Jorunn Blekastad
Rolle: Styremedlem (ansattrepresentant)
Stilling: Systemeier CRM i SpareBank 1 Gudbrandsdal

Trond Amundsen
Rolle: Styremedlem (ansattrepresentant)
Stilling: Forsikringsrådgiver bedriftsmarked SpareBank 1 Gudbrandsdal

Per Ivar Kleiven
Administrerende Banksjef

Ledergruppen i SpareBank 1 Gudbrandsdal

Per Ivar Kleiven
Administrerende Banksjef

André Winje Arntzen
Samfunnskontakt

Ivar Belle
Banksjef Forretningsutvikling

Lars Sletmoen
Teamleder Risk og Compliance

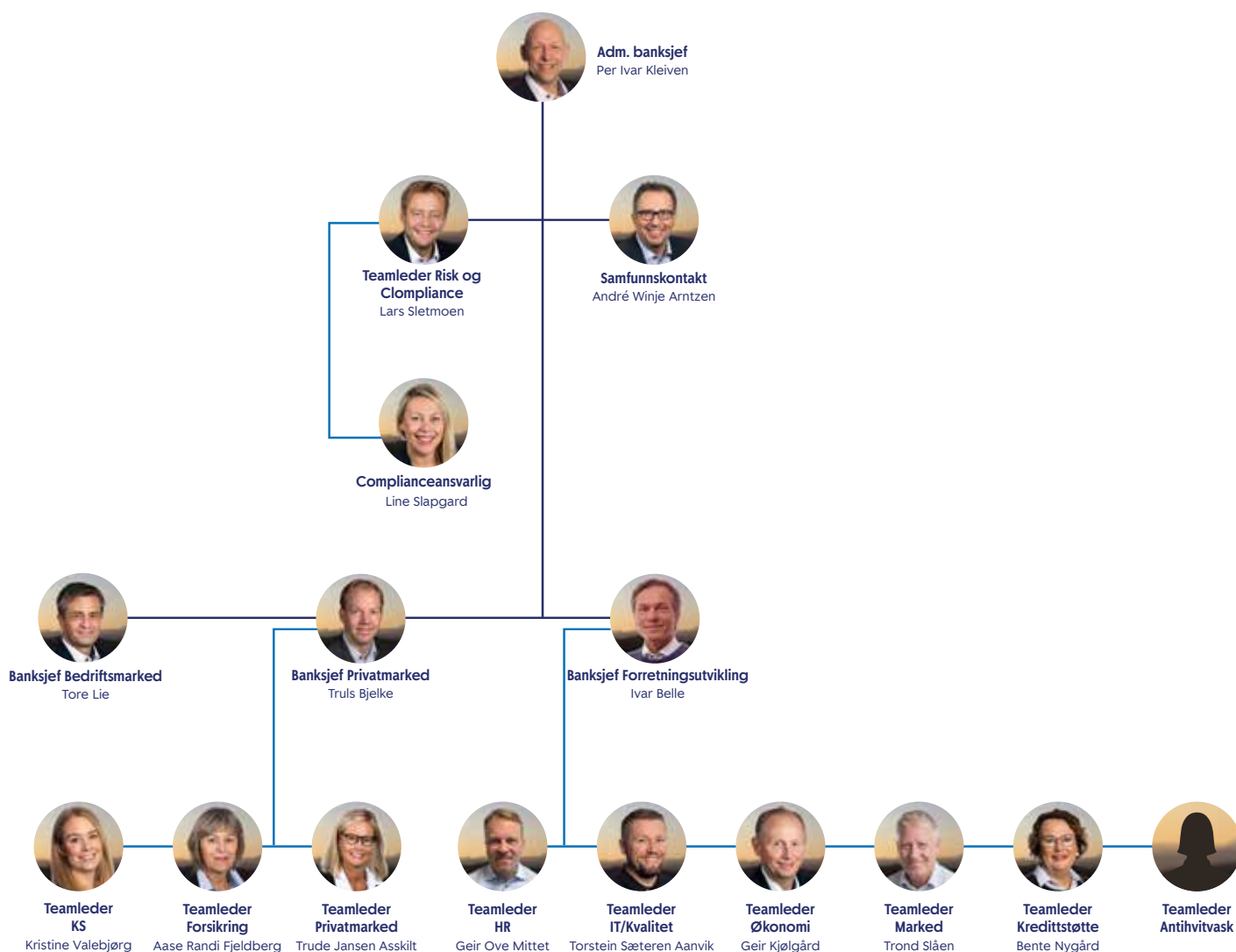
Truls Bjelke
Banksjef Personmarked

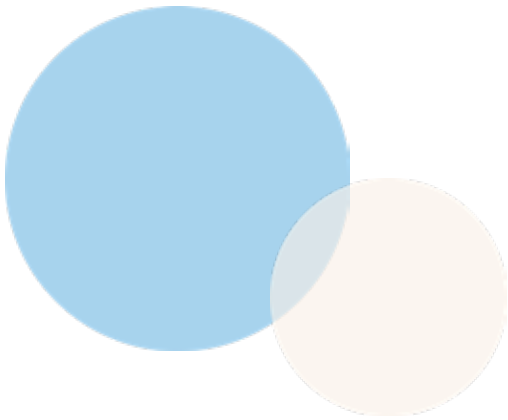

Tore S. Lie
Banksjef Bedriftsmarked

Utvidet ledergruppe består av 16 personer og dekker alle ledernivåer i banken. Det er denne gruppen som representerer den totale ledelsen av banken, og det er stor grad av samarbeid på tvers.

Utvidet ledergruppe i SpareBank 1 Gudbrandsdal

Bankens arbeid med bærekraft og samfunnsansvar

Banken har siden etableringen i 1860 drevet sin virksomhet med tanke på å dekke lokalsamfunnets behov for banktjenester. Vi ser på oss selv som en viktig bidragsyter til at folk vil leve og bo i vårt markedsområde.

Vår forretningside er å være en lønnsom, selvstendig enhet og et lokalt alternativ til nasjonale finanskonsern. I bankens strategidokument synliggjøres denne forretningsideen, målbildet og hvordan banken definerer sin rolle i lokalsamfunnet.

Sparebankene i Norge har sitt fundament i de lokalsamfunnene de er en del av og har derfor et spesielt ansvar i forhold til disse. For SpareBank 1 Gudbrandsdal er det avgjørende å kunne bidra til å sikre og skape verdier for kundene og lokalsamfunnene i Gudbrandsdal og Lillehammer.

Banken er involvert i en rekke prosjekter og samarbeider med organisasjoner både lokalt og regionalt som jobber aktivt med å fremme innovasjon og vekst i næringslivet. Vi er også en pådriver overfor relevante miljøer i forhold til lokal nyskaping. Eksempler på dette er bankens engasjement i Varde Investeringslaug, Skåppå Kunnskapspark AS, Krafttak for Grønn vekst, Midt-Gudbrandsdal Næringsforening, Høgskolen i Innlandet og Ungt Entreprenørskap.

Etter regnskapsloven §3-3c skal virksomheten rapportere sitt arbeid med menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, likestilling og ikke-diskriminering, sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon.

Menneskerettigheter

SpareBank 1 Gudbrandsdal har ikke egne, eksplisitte retningslinjer for menneskerettigheter. Risikoen for brudd på menneskerettighetene er liten ettersom vår forretningsdrift er i Norge og opererer under en rekke norske og internasjonale lover, forskrifter, regler og konvensjoner.

Det betyr ikke at vi ikke er opptatt av denne type problemstillinger, også forhold langt utenfor våre landegrenser. Gjennom alliansens innkjøpsreglement er dette vesentlig, noe som beskrives nærmere i dette kapitlet.

Banken har de siste årene vært engasjert i NRK TV-Aksjonen og tatt initiativ til næringslivsdugnader på henholdsvis Vinstra og Lillehammer. Her har våre gode samarbeidspartnere og næringslivskunder ringt rundt til næringslivet og bedt om støtte. Gjennom disse to initiativene samlet banken inn

387.000 kroner til Leger Uten Grenser i 2022. Banken har også hatt en representant med i fylkesaksjonskomiteen til Innlandet, ledet av Statsforvalteren.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har utarbeidet et omfattende etisk regelverk som sammen med regler for hvitvasking skal fungere som et rammeverk for bankens ansatte for å sikre bekjempelse av kriminell aktivitet og korrupsjon.

Banken har også utarbeidet et egenerklæringsskjema til bruk ved lokale innkjøp, det vil si innkjøp som ikke gjennomføres av den sentrale innkjøpsavtalen for alliansen. I denne erklæringen ber vi leverandører blant annet bekrefte forhold knyttet til miljø, sosiale forhold og etisk drift, som også regulerer menneske- og arbeidstakerrettigheter. Mer om dette litt senere i kapitlet.

Som bank er vi helt avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. De etiske retningslinjene i banken angir hovedprinsipper for hvordan ansatte og tillitsvalgte i organisasjonen skal opptre og hvilke holdninger som skal ligge til grunn for beslutninger i gitte situasjoner.

I samsvar med åpenhetsloven vil banken innen 30. juni hvert år tilgjengeliggjøre en redegjørelse for våre aktsomhetsvurderinger via våre hjemmesider.

Banken er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjennomføre aktsomhetsvurderinger av leverandører blant annet for å bidra til etterlevelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden. Vi mener at åpenhet og gjennomsiktighet er viktig for vår virksomhet, og vi vil etterleve kravene i åpenhetsloven.

Medarbeidere i SpareBank 1 Gudbrandsdal skal kjennetegnes ved en høy etisk standard. Adferden skal være i henhold til gjeldende lover, forskrifter, bransjenormer, interne retningslinjer og de normer som ellers gjelder i samfunnet.

Alle rådgivere som jobber kunderettet er omfattet av ulike type autorisasjonsordninger, som fremmer og sikrer nødvendig kunnskap, holdninger og ferdigheter. Dette gjøres ved at rådgiverne må dokumentere sin kompetanse gjennom kunnskapsprøver, hvor målet er å styrke kvaliteten på rådgivningen overfor kunder, samt sørge for at de har nødvendige kompetanse og etterlever god rådgivningsskikk.

Sparebank 1 Gudbrandsdal hadde per utgangen av 2022 17 AFR-autoriserte rådgivere (autorisert finansiell rådgiver).

I tillegg var 14 medarbeidere autoriserte saksbehandlere innen kredittområdet. Her er ytterligere 6 medarbeidere i et autorisasjonsløp. Banken har 8 medarbeidere med autorisasjon for salg av skadeforsikring, mens 7 personer har autorisasjon for salg av personforsikring.

Det har også kommet en ny autorisasjonsordning for salg av skadeforsikring næring og personforsikring næring. Dette er gjort for å styrke kvaliteten på rådgivningen slik at kunden kan foreta gode og riktige valg. Banken har 3 medarbeidere med denne autorisasjonen.

Utover dette har SpareBank 1 Utvikling på vegne av SpareBank 1-alliansen utarbeidet en egen innkjøpspolicy hvor alle samarbeidspartnere må dokumentere en bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet som gjøres for å redusere negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede. SpareBank 1 stiller også krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling.

Allianseinnkjøp i SpareBank 1 Utvikling fikk vinteren 2022 anerkjennelse for sitt arbeid med bærekraftige innkjøp de siste årene av organisasjonen CDP (tidligere Carbon Disclosure Project). Dette er en internasjonal non-profit organisasjon som er en pådriver for å få bedrifter og myndigheter til å redusere sine klimagassutslipp, beskytte vannressurser og beskytte skoger. Organisasjonen ga allianseinnkjøp topplassering i sin bærekraftvurdering av internasjonale selskaper.

SpareBank 1 Gudbrandsdal er opptatt av å gjøre lokale innkjøp når det kommer til varer og tjenester som ikke er omhandlet av den sentrale innkjøpsavtalen, for å støtte opp om lokalt næringsliv.

Som tidligere nevnt har banken utarbeidet et egenerklæringsskjema til bruk ved interne innkjøp som kartlegger om en leverandør har negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og/eller driver uetisk forretningsvirksomhet. Egenerklæringsskjemaet har til hensikt å bevisstgjøre lokale leverandører og deres underleverandører om at vi som organisasjon stiller krav til deres virksomhet rundt disse områdene. Egenerklæringsskjemaet ble tatt inn i vårt lokale innkjøpsreglement fra januar 2021.

Vår kjennskap til lokalt næringsliv gir oss også en viss kunnskap om eventuelle negative forhold, noe som vil kunne påvirke våre valg når det kommer til lokale innkjøp.

Utvikling og utøvelse av arbeidsmiljø

SpareBank 1 Gudbrandsdal ønsker å være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldre og livsfaser. Vi legger ned betydelig innsats for å legge til rette for at balansen mellom arbeid, hjem og fritid skal være god for alle medarbeidere, og det er innført en ordning der eldre arbeidstakere har noe kortere arbeidstid. Vi bidrar også i stor grad til at alle medarbeidere skal opprettholde god helse og vi stimulerer til fysisk aktivitet, både gjennom tiltak på jobb og utenfor jobb.

Blant annet er det eget trimrom i lokalene på Vinstra, samt at det legges til rette for en rekke sosiale tiltak som fjellturer, Birkebeinerarrangementer, Holmenkollstafetten, bedriftsidrettslag i curling og liknende.

To år med pandemi ga oss erfaringer i å samhandle mer digitalt og vi ble mindre avhengig av hvor den enkelte satt fysisk. De positive sidene med dette er videreført i 2022 ved at vi har lært oss å bli mer fleksible knyttet til møteform og møtested. Der det er formålstjenlig, både for den enkelte medarbeider og banken som virksomhet, gis det mulighet til å arbeide hjemmefra.

Det har vært et nært og godt samarbeid med tillitsvalgte underveis i 2022. Tillitsvalgte har utvist stor grad av forståelse og vært løsningsorienterte, samt kommet med verdifulle innspill knyttet til overordnet styring og utvikling av banken som arbeidsplass og hvordan hverdagen kan løses til det beste for både medarbeidere og arbeidsplass.

Vi har et omfattende rammeverk på organisasjonsområdet som skal sørge for at arbeidstakerrettigheter blir oppfylt. Blant annet bedriftsoverenskomsten, hovedavtalen, personalhåndbok, HMS-håndbok, sikkerhetshåndbok, vi har IA-avtale, etiske retningslinjer og liknende. Dette er rammeverk som regelmessig gjennomgås og oppdateres.

Det er også en anonym varslingskanal for alle medarbeidere. Den ligger lett tilgjengelig på bankens Intranett og er ment å være en mulighet til å varsle om forhold ved arbeidsplassen som oppleves vanskelig og problematisk. Det ble ikke innlevert noen varsler i 2022.

Normalt blir det gjennomført en årlig medarbeider-tilfredshetsundersøkelse (MTU) blant alle medarbeidere i organisasjonen, som gir en slags temperaturmåling på alt fra faglige utfordringer, arbeidsmiljø, kultur, jobbinnhold osv. I SpareBank 1 Gudbrandsdal har forholdene blitt betegnet som meget gode de siste årene, og forholdene hos oss har

vært blant de beste i alliansen. Så var også tilfellet høsten 2020, som var den siste undersøkelsen i banken. Den viste tydelig bedring på alle områder sammenlignet med 2019.

Hverken i 2021 eller 2022 ble det gjennomført en medarbeidertilfredshets-undersøkelse, slik som tidligere. Dette skyldes et leverandørbytte av tjenesten, og det ble lovet fra alliansens sentralt at en ny leverandør vil være på plass i løpet av 2022. Dessverre kom ingen endelig løsning i 2022, blant annet som følge av risikovurderinger og personvern-utfordringer (GDPR). Systemet vil imidlertid være i drift i 2023, og det vil bli gjennomført medarbeidertilfredshets-undersøkelse i en ny form. Heretter blir det mer kontinuerlige temperaturmålinger på både bedrifts- og avdelingsnivå, i stedet for én årlig undersøkelse på virksomheten som helhet. Det nye systemet gir med andre ord mulighet til tettere oppfølging og at det er mulig å fange opp signaler raskere, og gjennomføre eventuelle tiltak tidligere.

I perioden med mangel av et system for tilfredshets-undersøkelser har vår HR-avdeling og våre ledere vært ekstra oppmerksomme på kultur, arbeidsmiljø og medarbeiderskap. Det har vært tett dialog med tillitsvalgte og verneombud, og det har vært gjennomført både formelle og mer uformelle møter med enkeltmedarbeidere og avdelinger gjennom året. Oppståtte utfordringer er håndtert fortløpende, men det er ingen grunn til å tro at forholdene er vesentlig endret sammenlignet med tidligere. Det er heller ikke kommet signaler fra tillitsvalgte om det.

Med bakgrunn i at virksomheten samhandler tett med både EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal, samt SpareBank 1 Regnskapshuset SMN, ble det igangsatt et kulturprosjekt sent i 2021, som hadde til hensikt å se på hvordan vi som organisasjon jobber sammen, samhandler og på hvilken måte vi bygger en felles kultur. I den forbindelse ble alle medarbeidere i 2022 spurt om de hadde opplevd krenkende hendelser på arbeidsplassen. Under strategisamlingen i januar 2023 hvor alle var til stede, ble resultatene gjennomgått, og det ble minnet om at det er nulltoleranse på området, samt hvor en kan henvende seg for varsling.

Bankens HR-avdeling er en premissleverandør i ledernes arbeid opp mot ulike avdelinger og miljøer. Det kan eksempelvis handle om lederstøtte, kompetanseutvikling, partssamarbeid, utvikle relasjoner, kommunikasjon, policyutvikling, større grad av involvering osv. I tillegg er

avdelingen en ressurs for både ledere og medarbeidere i det kontinuerlige arbeidet med arbeidsmiljøet.

Våren 2022 ble alle bankens ledere med på et omfattende lederutviklingsprogram over sju samlinger. Programmet avsluttes i mai 2023. Fokus har vært relevante tema opp mot lederrollen, personlig utvikling, relasjonskompetansen til den enkelte og utvikling av kompetanse til å jobbe med eget team. Styrking av samarbeid på tvers av Finanshuset, samt integrering i tidsaktuelle problemstillinger er også en målsetting for programmet. Bankens ledere er nå på slutten av programmet og tilbakemeldingene fra deltakerne har vært gode.

Det utøves internkontroll i henhold til utarbeidede rutiner for området helse, miljø og sikkerhet og vi har avtale med Falck AS om bedriftshelsetjeneste.

Sykefraværsutviklingen i SpareBank 1 Gudbrandsdal har de siste årene vært under ekstra oppmerksomhet, ettersom sykefraværsprosenten har vært over ønsket nivå på 3%. Mens sykefraværet var 7,4% i 2020, var det en nedgang til 4,2% i 2021. Når det gjelder sykefraværet i 2022 endte det på 5,5%. Igjen er banken et stykke unna målet. Både styret og ledelsen har sykefraværet som tema i sine møter, og det jobbes internt med flere prosesser for å forbedre nivået.

Intern kartlegging viser at sykefraværet delvis skyldes langtidsfravær som ikke er jobbrelatert. Det vil si sykdom og skader som ikke kan knyttes til jobben eller jobbhverdagen. Banken er nøye med å følge disse særskilt opp, med tanke på behov de måtte ha, tilpassing og tilrettelegging av arbeid osv.

I tillegg til at nærmeste ledere jobber tett opp mot medarbeiderne knyttet til sykefravær, har vi sett en større utnyttelse av restarbeidsevne. Det vil si at syke har jobbet noe selv om de eksempelvis har vært hjemme. På dette området er det fortsatt et potensial, og det handler i stor grad om dialog mellom leder og medarbeider. Gjennom lederutviklingsprogrammet har også lederne blitt trent til å ha en mer coachende lederstil, samt utvikle en enda bedre en-til-en dialog med sine medarbeidere. Dette styrker relasjonene og bidrar til økt sosial trygghet, og det er et håp om at dette vil få ned sykefraværet over tid.

På systemsiden er det nylig tatt i bruk et nytt HRM-system, Simployer. Dette systemet bidrar til bedre oppfølging,

struktur, tips og råd til oppfølging av syke. I tillegg til løpende oppfølging fra HR vil utfordringer knyttet til sykefravær ha høyt fokus i 2023.

Tabellen viser sykefraværet, minus permisjoner og fravær på grunn av barns sykdom, målt per kvartal i 2022.

Sykefravær i %	1-3 dager	4-16 dager	> 16 dager	I alt
1. kvartal	1,7 %	0,9%	2,8%	5,4%
2. kvartal	0,9%	0,3%	3,8%	5,0%
3. kvartal	0,9%	0,7%	4,5%	6,1%
4. kvartal	1,8%	0,4%	3,2%	5,4%
Totalt	1,3%	0,4%	3,6%	5,5%

Styret er opptatt av at ledere og medarbeidere har fokus på tematikken gjennom 2023 og at det jobbes målrettet for å komme ned mot ønsket nivå på 3%.

Vi har ikke hatt sykefravær som følge av ulykker på arbeidsplassen i 2022.

Styret legger til grunn at alle ansatte har like muligheter til personlig og faglig utvikling, og at ingen behandles i strid med diskrimineringsloven. Spesielle tiltak i denne forbindelse er ikke funnet nødvendig.

Samarbeidet med de ansattes tillitsvalgte fungerer godt. Det har vært avholdt samlinger og allmøter for bankens ansatte hvor fokus blant annet har vært bygging av bedriftskultur, strategiske initiativ, samhandling, effektiviseringsprosjekt, datadreven kundedialog og innføring av nytt CRM-system, IVER.

Erfaringene med fleksitidsordningen som ble innført i 2019 oppleves fortsatt positivt blant medarbeiderne. Hensikten med ordningen har vært å gjøre arbeidshverdagen noe mer fleksibel morgen og ettermiddag. Mange jobber ekstra når det er høy arbeidsbelastning og avspaserer når det er roligere. Fleksitidsordningen fungerer fint som hjelpemiddel i så måte og gir både virksomheten og den enkelte medarbeider oversikt og forutsigbarhet.

Likestilling og ikke-diskriminering

Finansbransjen har i lang tid vært opptatt av mangfold på arbeidsplassen. Også SpareBank 1 Gudbrandsdal er spesielt opptatt av dette og særlig gjelder det å fremme likestilling og hindre diskriminering på bakgrunn av kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisk opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Også når det kommer til rekrutteringer er vi opptatt av å ha både kvinner og menn som aktuelle kandidater, og det gjøres særskilte vurderinger av kandidater med annen etnisitet eller funksjonsevne. I 2022 er det gjort grep i stillingsutlysningene som på en bedre måte tydeliggjør at virksomheten er opptatt av mangfold og inkludering.

I tillegg er begge kjønn i banken representert i utvalgelse og intervjuer. Banken har et eget ansettelsesutvalg bestående av representanter for ledelsen og de ansattes organisasjoner. Utvalget består av både kvinner og menn og har som en av sine funksjoner å kvalitetssikre utvelgelsen, at likestilling og ikke-diskriminering er ivaretatt, samt drøfte den endelige ansettelsen.

Gjennom et samarbeid med NAV fikk banken en person med høyere økonomisk utdannelse på arbeidstrening i 2020. Denne personen gjorde en god jobb, viste evne til å utvikle seg og var opptatt av å bygge relevant kompetanse. Vedkommende ble ansatt i fast stilling i 2022, og viser at det er et potensial i å gi personer som ikke naturlig kommer inn i arbeidsmarkedet, en jobbmulighet.

Banken har utarbeidet egen rutine for varsling av kritikkverdige forhold, herunder alle former for trakassering og annen utilbørlig opptreden slik som mobbing, seksuell trakassering, diskriminering, kriminelle forhold og forhold der liv og helse er i fare. Det kom ingen varsler i 2022.

Ved utgangen av 2022 hadde banken en bemanning på 79 årsverk fordelt på 84 medarbeidere. Korrigert for sykefravær var årsverksbruken 76,78 årsverk.

I 2022 ble det ansatt 5 personer i faste stillinger. Dette var dels rekruttering knyttet til at medarbeidere sluttet eller hadde gått av med pensjon, samt rekruttering til nye stillinger. Disse fordelte seg på en kunderådgiver forsikring på Ringeby, kunderådgiver daglibank på Ringeby,

finansrådgiver på Ringebu, rådgiver på kundesenteret på Vinstra og kunderådgiver dagligbank på Vinstra.

De ansatte fordeler seg på 49 kvinner og 35 menn. Bankens ledergruppe består av seks menn.

Kjønnsfordeling styrende organer

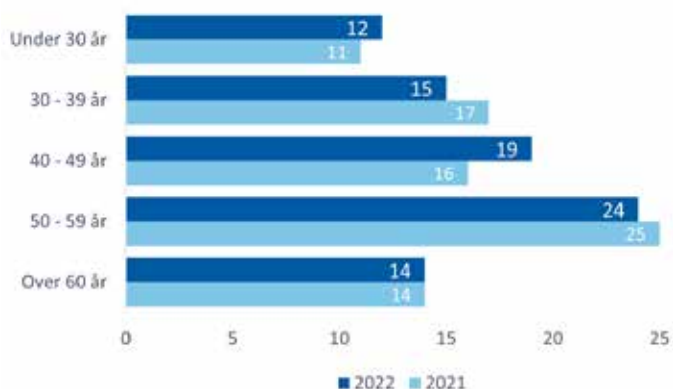

Aldersfordeling styremedlemmer

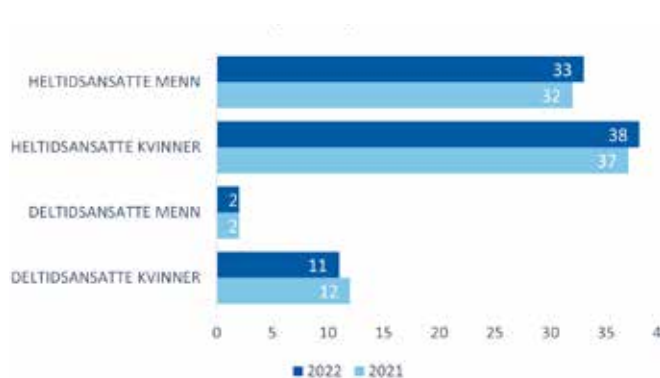

Gjennomsnittlig alder på styret er 52,1 år.

Aldersfordeling ansatte

Fordeling hel- og deltidsansatte

Arbeidsgivere som har mer enn 50 ansatte skal som en del av aktivitetsplikten minst hvert andre år foreta en kartlegging av lønn og ufrivillig deltidsarbeid, og presentere resultatet av dette i årsrapporten. Banken gjennomførte denne kartleggingen i 2021 og den ble presentert i sin helhet i fjorårets årsrapport, og vi viser til den for 2022. Det vil bli laget en ny kartlegging inneværende år som vedlegges neste års årsrapport

I 2022 ble det imidlertid laget en risikoanalyse om likestilling og diskriminering. Bankens Arbeidsmiljøutvalg (AMU) behandlet analysen i to omganger, og det ble utarbeidet en tiltaksplan. Den viktigste oppfølgingen av dette arbeidet har vært informasjon og opplæring med alle bankens ledere hvor det er tydeliggjort nulltoleranse for krenkende adferd. Det er også gjennomført en forventningsavklaring med alle ansatte knyttet til dette og andre forhold.

Sosiale forhold

Banken har gjennom mange år hatt en sterk posisjon i lokalsamfunnet når det kommer til samfunnsengasjement. Gjennom historien har banken bygget et omdømme som en betydningsfull samfunnsaktør hvor det å gi tilbake til, og stille opp for lokalmiljøene er en ønsket strategi og i tråd med vårt historiske grunnlag.

Vi har en lokal sponsorstrategi som er preget av at mange skal oppleve at lokalbanken støtter og bistår det lokale laget og den lokale foreningen. Vi er i dag sponsor til 66 lag, foreninger og organisasjoner med smått og stort, og vi opplever at våre bidrag i mange sammenhenger er avgjørende for at økonomien i foreningene skal være sunn og levedyktig. Disse samarbeidspartnerne organiserer ulike former for aktiviteter for tusenvis av barn, unge og voksne innen særlig idrett og kultur, og er bidragsytende til at vi har levende og aktive lokalsamfunn. Våre lokale sponsoravtaler skal fremme breddeidretten, kulturaktiviteter, sunn og aktiv fritid for barn og unge etc. Kort sagt alt som kan bidra til lokalsamfunn med attraktive aktivitetsmuligheter.

Vi er også med på noen få elitesatsinger av markedsstrategiske årsaker. Dette er viktig for stoltheten og samhørigheten i våre bygder og byer. I tillegg deltar vi sammen med de øvrige SpareBank 1-bankene i et sponsorat med Norges Skiforbund hvor vi har rollen som hovedsponsor for eliteutøverne i langrenn. Dette sponsorat ble fornyet i 2022 med ytterligere tre år. Vi er også sammen med de øvrige bankene i SpareBank 1 samarbeidspartner med Norges Idrettsforbund.

Det er helt avgjørende for omdømmebyggingen at sponsorobjektene og samarbeidspartnerne har verdier banken kan assosiere seg med og vi legger stor vekt på dette i relasjonen med ulike lag, foreninger og organisasjoner.

I 2022 ble det brukt til sammen 11,2 MNOK på ulike sponsorater og markedstiltak.

Vi ser viktigheten av å ha et tett samarbeid med Høgskolen i Innlandet (HiNN) og da særlig avdeling Lillehammer. Institusjonen har studier innen økonomi og administrasjon som utdanner relevant arbeidskraft. Gjennom året har vi rekruttert nye medarbeidere som er utdannet ved høgskolen samt deltatt på utdanningsmesser og invitert studenter på besøk til banken.

Vi har også bidratt med innspill til ulike bachelor-oppgaver

som er bankrelaterte og stilt til rådighet vår kompetanse i forelesningssammenheng. Vi har også inngått samarbeidsavtaler med studentorganisasjonene Økonomiforeningen og START Lillehammer. Gjennom dette har vi styrket relasjonene til både skolen og studentene og vi ser med glede fram til et tettere samarbeid i årene som kommer, også innenfor forskning og utvikling.

Gjennom et nært samarbeid med Ungt Entreprenørskap Innlandet (UE) har vi utarbeidet et undervisningsopplegg for ungdomsskoleelever som går på personlig økonomi og karrierevalg. Også for elever i den videregående skolen har vi et opplegg i samarbeid med UE som er mer rettet mot etablering av elevbedrift, hvor vi bistår i arbeidet med budsjett, forretningsplaner, markedsplaner osv. Her bidrar bankens medarbeidere med relevant kompetanse gjennom året. Vi deltar også som jurymedlemmer og prisutdelere i UEs årlige fylkeskåring.

Gaver til allmennyttige formål

Bankens styre gjør årlig en avsetning av midler som tildeles som gaver, prosjektmidler og talentstipender. Gavene deles ut til lag, foreninger og frivillige organisasjoner som hovedsakelig tilrettelegger for aktiviteter for barn og unge. Prosjektmidlene skal gå til større og konkrete prosjekter med varig verdi, og hvor bærekraftige elementer vektlegges.

I 2022 besluttet styret å sette av 7,5 MNOK til utdeling. I tillegg til ubenyttede midler fra tidligere år, delte banken ut til sammen 8,2 MNOK til allmennyttige formål i fjor. Fordeling av midler skjer etter en søknadsprosess der alle gis anledning til å søke via våre hjemmesider. Aldri før har banken delt ut så mye penger som i 2022, og interessen for våre ordninger har vært meget stor.

Banken opplevde at investeringsnivået til lokale lag, foreninger og frivillige organisasjoner gikk litt ned i 2022, noe som gjorde at vi fikk noen færre prosjektsøknader enn tidligere. Størrelsen på en del av prosjektene var også mindre enn vi er vant med. Vi tror hovedårsaken er at frivilligheten opplevde stor økning i kostnadsnivået på ulike innkjøp, energi, drift o.l. Enkelte aktører banken var i kontakt med kunne fortelle om en kritisk situasjon der redusert aktivitet og/eller prisøkning for deltakelse var de eneste tiltakene for å få kontroll på økonomien.

Av den grunn etablerte banken en støtteordning på hele 2,3 MNOK høsten 2022 hvor frivilligheten enten kunne søke om støtte til drift for å unngå at aktivitet ble dyrere eller tatt ned, eller til økonomisk støtte til tiltak for å ta ned barrierer for deltakelse.

Det kom inn et stort antall søknader, og etter en intern prosess ble det gitt støtte til 39 lag, foreninger og frivillige organisasjoner på til sammen 1,52 MNOK. Dette var midler til drift og økte kostnader. Det ble også gitt støtte til 24 aktører, som fikk totalt 786.000 kroner til tiltak for sosial inkludering/integreringstiltak.

SPORT

TIPS OSS! 197 21000 tips@jyske.no

2.5 millioner kroner til barn og unge:

Tømmer gavekontoen

Den ekstraordinære utdelingen medførte flere medieoppslag senhøsten 2022. Her er faksimile fra GD

Bankens styre gjør årlig en avsetning av midler som tildeles som gaver, prosjektmidler og talentstipender. Gavene deles ut til lag, foreninger og frivillige organisasjoner som hovedsakelig tilrettelegger for aktiviteter for barn og unge. Prosjektmidlene skal gå til større og konkrete prosjekter med varig verdi, og hvor bærekraftige elementer vektlegges.

I 2022 besluttet styret å sette av 7,5 MNOK til utdeling. I tillegg til ubenyttede midler fra tidligere år, delte banken ut til sammen 8,2 MNOK til allmennyttige formål i fjor. Fordeling av midler skjer etter en søknadsprosess der alle gis anledning til å søke via våre hjemmesider. Aldri før har banken delt ut så mye penger som i 2022, og interessen for våre ordninger har vært meget stor.

Banken opplevde at investeringsnivået til lokale lag, foreninger og frivillige organisasjoner gikk litt ned i 2022, noe som gjorde at vi fikk noen færre prosjektsøknader enn tidligere. Størrelsen på en del av prosjektene var også mindre enn vi er vant med. Vi tror hovedårsaken er at frivilligheten opplevde stor økning i kostnadsnivået på ulike innkjøp, energi, drift o.l. Enkelte aktører banken var i kontakt med kunne fortelle om en kritisk situasjon der redusert aktivitet og/eller prisøkning for deltakelse var de eneste tiltakene for å få kontroll på økonomien.

Av den grunn etablerte banken en støtteordning på hele 2,3 MNOK høsten 2022 hvor frivilligheten enten kunne søke om støtte til drift for å unngå at aktivitet ble dyrere eller tatt ned, eller til økonomisk støtte til tiltak for å ta ned barrierer for deltakelse.

Det kom inn et stort antall søknader, og etter en intern prosess ble det gitt støtte til 39 lag, foreninger og frivillige organisasjoner på til sammen 1,52 MNOK. Dette var midler til drift og økte kostnader. Det ble også gitt støtte til 24 aktører, som fikk totalt 786.000 kroner til tiltak for sosial inkludering/integreringstiltak.

Den ekstraordinære utdelingen medførte flere medieoppslag senhøsten 2022. Her er faksimile fra GD

Banken mener disse støtteordningene er helt i kjernen på vårt samfunnsengasjement, og at vi gjennom slike ekstraordinære utdelinger i en helt spesiell tid er med å bidra til opprettholdelse av verdifull aktivitet i våre mange lokalsamfunn.

Foruten den ekstraordinære utdelingen delte banken ut gavemidler til totalt 99 lag, foreninger og frivillige organisasjoner.

Banken delte ut prosjektstøtte til ulike type investeringer i hovedsak rettet mot barn og unge. I alt 40 prosjekter fikk støtte i 2022.

Noe av det mest spennende vi gjør er å dele ut talentstipender. Hensikten med stipendene er å stimulere unge lokale talenter til å utvikle seg innenfor kultur, musikk, idrett, utdanning, kunnskap eller forskning, på en slik måte at det kommer vårt distrikt til gode nå eller i framtiden. I 2022 delte vi ut 46 stipender til unge talenter. Dette ble høytidelig markert på Rudi Gard i juni hvor talentene ble hedret av banken.

Talentstipendutdelingen fikk omtale i våre lokalaviser, her eksemplifisert med en faksimile fra GD.

En oversikt over hvilke lag, foreninger og frivillige organisasjoner, samt talenter som har fått bidrag fra oss kommer senere i årsrapporten.

I tillegg til de nevnte støtteordningene tok banken initiativ til å dele ut 30 hjertestartere til frivilligheten eller virksomheter som tiltrekker seg mye folk. Dette ble gjort høsten 2022. Bakgrunnen for dette engasjementet var at tilgjengeligheten på hjertestartere er vekslende i Lillehammer og Gudbrandsdalen, og vi ønsker at flest mulig skal ha tilgang på en hjertestarter i nærheten av der de er. Ifølge helsemyndighetene får ca. 3.000 mennesker hvert år plutselig og uventet hjertestans, og mange av disse skjer i vår region. Dermed er tilgjengeligheten avgjørende i enkelte tilfeller, og vi er glade for at mange aktører ønsket å få en hjertestarter av banken. Disse er nå utplassert i hele vårt markedsområde til glede for allmenheten.

I forbindelse med Russlands invasjon av Ukraina ble den humanitære krisen raskt synlig. Norsk næringsliv ble oppfordret til å gi bidrag til hjelpeorganisasjoner som jobbet i landet for å hjelpe sivilbefolkningen. I den forbindelse ga banken 150.000 kroner til Røde Kors sitt arbeid i Ukraina.

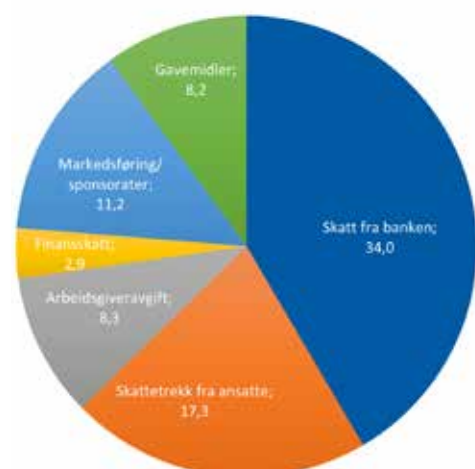
Årets julegaver gikk til Frelsesarmeen og barneavdelingen på Lillehammer sykehus, som hver mottok 10.000 kroner fra banken til sitt viktige arbeid. Flere av bankens medarbeidere stilte også opp frivillig som grytevakt under innsamlingsaksjonen til Frelsesarmeen på Lillehammer før jul.

Skatter og avgifter til
kommune og stat

I sum bidrar banken med 62 MNOK i skatter og offentlige avgifter i 2022 inkludert skattetrekk fra bankens ansatte.

Summen er ca. 9 MNOK høyere enn i 2021.

Samfunnsregnskapet kan summeres til i alt 81,8 MNOK i bidrag fra bankens aktiviteter i 2022.

Det ytre miljø

Norsk finansnæring har som mål å være i front når det gjelder bærekraft og det grønne skiftet, og har lagt til grunn blant annet FNs bærekraftsmål og FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift i sitt arbeid. Også SpareBank 1-alliansen har en tydelig uttalt strategi om å integrere bærekraft i sine forretningsmodeller og de siste årene har SpareBank 1 blitt kåret til den mest bærekraftige banken av norske forbrukere.

Av de 13 bankene i SpareBank 1-alliansen er det ulikt nivå på hvordan bærekraft er integrert i organisasjonen og en del av forretningsdriften. Noen av de større bankene har i kraft av sin størrelse og ressurstilgang gått i front. Mindre og mellomstore banker i alliansen blir stadig bedre, og bærekraft står høyt på agendaen hos alle. Det jobbes godt

på tvers av bankene for å få mest mulig kompetanse- og erfaringsutveksling.

Som arbeidsgiver, investor, långiver, tilrettelegger og leverandør av finansiell infrastruktur skal SpareBank 1 Gudbrandsdal skape verdier til det beste for lokalsamfunnet og legge grunnlaget for videre lokal vekst og utvikling. Slik har det vært i mer enn 162 år og vi mener bærekraft har vært en naturlig del av alle deler av virksomheten siden oppstarten.

De siste årene har SpareBank 1 Gudbrandsdal satt bærekraft og det grønne skiftet enda mer på dagsorden i form av å strukturere og tydeliggjøre det interne arbeidet. Dette er også synliggjort på våre nettsider. Banken har utpekt fire konkrete bærekraftsmål basert på FNs 17 bærekraftsmål som vi mener er mest relevant for oss. Det er;

Basert på bærekraftmålene har banken innlemmet i sin strategi tre spesifikke satsingsområder innen bærekraft som er; **internt perspektiv** hvor vi ser på eget arbeid med det grønne skiftet, interne regler, policyer, rammeverk og liknende. **Eksternt perspektiv** som handler om ansvarlig drift, produkter og tjenester, mens **samfunnsperspektivet** synliggjør bankens arbeid og fokus ut mot lokalsamfunnene knyttet til økonomisk og ressursmessig støtte til lag, foreninger, frivillige organisasjoner, Høgskolen i Innlandet,

Ungt Entreprenørskap og liknende.

Gjennom 2022 har banken jobbet enda tettere med bærekraft og hvordan det påvirker virksomheten, våre strategier og fokus. Det er nedsatt et tverrfaglig bærekraftutvalg som løpende rapporterer til bankens ledergruppe. I tillegg er bærekraftstematikk løpende tema i bankens styre, ledelse, og i banken for øvrig.

Konsulentselskapet KPMG laget en analyse av bankens bærekraftarbeid våren 2022, samt kartlegging av mulige satsingsområder basert på vårt ståsted. Målet var å sette bankens arbeid med bærekraft opp mot lovkrav, reguleringer, forretningsmuligheter og kunders forventninger til oss. Analysen viste at det var noen særskilte områder banken burde prioritere ekstra og dette var utgangspunkt for et mandat til den interne bærekraftgruppa høsten 2022. Det er særlig fem forhold som ble vektlagt og som vi har jobbet med fra senhøst 2022 og videre inn i 2023:

- Kompetanseheving til alle medarbeidere, samt mer spisset kompetanseopplegg på avdelingsnivå
- Oversikt og kunnskap om lovkrav, regulatoriske krav, forskrifter, rapporteringskrav etc, samt være i forkant av nye krav
- Utarbeide og videreutvikle nye grønne produkter, tjenester og rådgivning
- Økt internt fokus på hva vi som virksomhet og våre medarbeidere kan gjøre for å bidra til en grønnere hverdag
- Starte arbeidet med å kartlegge klimarisiko av BM-porteføljen til banken

Dette kommer i tillegg til det øvrige nevnte bærekraftarbeidet i banken, og har til hensikt å gjøre banken enda mer bevisst på mulighetsrommet, både internt og eksternt. Vi tror 2023 vil bli et vendepunkt i forhold til bankens bærekraftsarbeid, særlig knyttet til produkter, tjenester og rådgivning. Det er mye vi er stolt av knyttet til bærekraft, men nå tar vi dette arbeidet noen steg videre slik at vi enda større grad kan bidra til grønn omstilling i vår region. Eksempelvis etablerte banken flere miljøprodukter og grønn rådgivning mot slutten av året, både på PM og BM.

Banken har også tatt initiativ til en klyngeetablering i fritidsboligbransjen, hvor bærekraft står høyt på agendaen blant aktørene, hvor det handler om å forene krefter og se framover med litt grønnere briller.

Vi er også en av initiativtakerne til Varde Investeringslaug, sammen med flere solide lokale aktører innen kraft, energi og bank. Varde er et grønt investeringsfond som skal investere i bærekraftige vekstselskap i Gudbrandsdalen, og gjennom det både bidra til omstilling og flere lokale arbeidsplasser. Lauget er godt i gang og jobber med flere spennende prosjekter. Administrerende banksjef sitter i styret i Varde Investeringslaug AS.

I 2020 inngikk banken et samarbeid med selskapet CemaSys. com AS for å utarbeide et klimaregnskap for virksomheten, slik mange andre bank- og finansforetak gjør. Informasjonen

i klimaregnskapet er basert på vårt forbruk av blant annet energi, transport, søppelhåndtering og liknende ved våre lokasjoner, før det blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) som en beskrivelse på vårt klimautslipp.

Analysen er basert på den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard» som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative». Dette er den mest brukte metoden i verden for å vise en virksomhets klimagassavtrykk.

Regnskapet er inndelt i tre ulike nivåer (scope) som består av direkte og indirekte utslippskilder knyttet til egen virksomhet.

- **Scope 1** er obligatorisk rapportering om utslipp knyttet opp til virksomhetens driftsmidler som den har operasjonell kontroll over, som bruk av fossilt brennstoff til firmabiler
- **Scope 2** er obligatorisk rapportering om utslipp knyttet til indirekte innkjøp av energi, som strøm, fjernvarme o.l. for egne bygg, leide bygg osv
- **Scope 3** er frivillig å rapportere på, og viser til virksomhetens indirekte utslipp. Det vil si utslipp som ikke skyldes utstyr virksomheten eier

Nøkkeltall klimagassutslipp

	Kategori	Enhet	2022	2021	2020
Scope 1	Transport				
	Diesel	tCO ₂ e	0,9	0,4	0,4
Scope 1 Total		tCO₂e	0,9	0,4	0,4
Scope 2	El-biler				
	El-bil Nordisk	tCO ₂ e	0,3	0,3	0,2
	Fjernvarmested				
	Fjernvarme NO/Lillehammer	tCO ₂ e	0,9	0,5	0,3
	District heating NO/ Lillehammer (Eidsiva)				
	Electricity location-based				
	Elektrisitet Nordisk miks	tCO ₂ e	15,6	21,4	23,4
Scope 2 Total		tCO₂e	16,8	22,1	23,9
Scope 3	Tjenestereiser	tCO ₂ e	5,6	4,8	8,1
	Avfall	tCO ₂ e	1,2	2,5	2
Scope 3 Total		tCO₂e	6,8	7,3	10,1
Totalt Scope 1+2+3		tCO₂e	24,6	29,8	34,4
Prosentvis endring			-17,7%	-13,3%	-8%

Tallene over viser detaljene for utregningen av beregnet klimagassutslipp for SpareBank 1 Gudbrandsdal i 2020, 2021 og 2022. Totalt utgjorde vårt klimagassutslipp i fjor 24,6 tCO₂e. Dette er en gledelig nedgang på 17,7% i forhold til året før.

Det er ikke gjort særskilte tiltak knyttet til energiforbedrende tiltak i 2022, men nedgangen i bruk av kWh kan trolig knyttes til mild vinter, samt få ekstraordinære tiltak ved lokasjonene, slik vi hadde i 2021.

Når det gjelder økt dieselforbruk knyttet til bankens markedsbil må det sees i sammenheng med at sammenligningsgrunnlaget for årene før var preget av pandemi, og at 2022 var mer som et normalår når det gjelder ulike arrangementer.

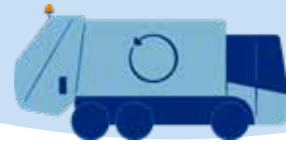
Forbruk knyttet til bankens el-biler er naturlig høyere i 2022 enn 2021 både på grunn av økt kjøring mellom kontorene, men også fordi bilene ble anskaffet i mars 2021. Dermed var 2022 det første hele driftsåret for bilene.

Når en ser nærmere på detaljene kan det virke forvirrende at vi har forbrukt mindre fjernvarme i 2022 enn i 2021, men likevel har sluppet ut mer tCO₂e knyttet til fjernvarme. Vi har etterspurt en forklaring på dette fra både CemaSys.com AS og Eidsiva Bioenergi som er vår leverandør.

Tilbakemeldingen til oss er at det hvert år utarbeides en utslippsfaktor på fjernvarme, basert på hva slags energikilder som er brukt i produksjonen. For 2022 er utslippsfaktoren basert på høyere forbruk av fossil gass og fossil olje enn året før, og dermed er andelen grønn bioenergi i fjernvarmen lavere. Det gir igjen utslag i høyere utslipp av klimagasser.

Det er verdt å påpeke at det jobbes internt med å finne måter å kunne gjøre våre lokaler mer energivennlige, både i daglig forbruk, men også med tanke på mer moderne og framtidsrettede løsninger for energistyring. I 2023 vil vi ha ekstra fokus på dette i forbindelse med at våre kontorer skal Miljøfyrtårnsertifiseres.

Tallene på neste side viser detaljert forbruk for de to obligatoriske scopene.

Nøkkeltall energiforbruk

	Kategori	Enhet	2022	2021	2020
Scope 1					
	Transport				
	Diesel	liter	345,3	159,2	143,5
Scope 2					
	Elektrisitet				
	Elektrisitet Nordisk miks	kWh	600.273	690.735	570.047
	El-biler				
	El-bil Nordisk	km	68.763	43.312	28.000
	Fjernvarmested				
	Fjernvarme NO/Lillehammer	kWh	72.979	87.740	65.283

Bekjempelse av korrupsjon

Det er lagt ned et betydelig internt arbeid knyttet til antihvitvask for å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til ulike former for økonomisk kriminalitet eller terrorhandlinger.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har egne dedikerte ressurser som jobber med antihvitvask-problematikk og som også bidrar til å styrke medarbeidernes kompetanse på dette området. I 2022 ble staben lagt i en egen avdeling og den ble utvidet med ett årsverk, slik at avdelingen talte 2,5 årsverk ved årsslutt. Dette blir utvidet til 3 årsverk i løpet av vinteren 2023.

Både styret og ledergruppa har regelmessig tematikken oppe på sine møter. Arbeidet med antihvitvask er styrt gjennom policy, virksomhetsspesifikke retningslinjer og rutiner for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Gjennom året har bankens medarbeidere jevnlig blitt orientert og kurset innenfor antihvitvask-området. Dette går blant annet på økt fokus på vurdering av dokumentasjon tilknyttet risikovurderinger av kundeengasjement. Det ble også gjennomført en antihvitvask-uke der alle medarbeidere deltok i ulike kurs, foredrag og oppgaveløsning for å øke bevisstheten rundt problematikken.

Det er dessverre en økende grad av svindelforsøk og kriminalitet som treffer uskyldige kunder i vår næring. Mange kunder, særlig eldre, er bekymret og hele vårt rådgiverkorps og Kundesenter opplever stadig generelle spørsmål rundt tematikken. For oss er det viktig å både

kunne rådgi og veilede kundene våre, samt legge til rette for forebyggende aktivitet.

Også gjennom den sentrale kursportalen i SpareBank 1-alliansen har det vært arrangert en rekke kurs innenfor området antihvitvask. Kursene har vært differensiert på fagområder slik at medarbeiderne har fått mest mulig relevant kursing.

Gjennom et utvidet samarbeid med andre banker gjennomføres det såkalt transaksjonsovervåkning som gjør det mulig å avdekke mistenkelige hendelser så raskt som mulig, samt dele denne informasjonen og erfaringene med ulike former for svindelforsøk. I en tid hvor ulike digitale angrep og svindelmetoder øker, er det en styrke å kunne utnytte hverandres erfaringer og kompetanse.

Ovennevnte tiltak har bidratt til å profesjonalisere arbeidet, samt økt fokuset og forbedret kompetansen hos ansatte innenfor antihvitvaskområdet. Arbeidet har hatt høy prioritet i 2022.

Det er etablert egne varslingskanaler, både internt og eksternt. Her kan utfordringer, bekymringer og kritikkverdige forhold varsles anonymt og håndteres av våre dedikerte antihvitvask-medarbeidere.

Banken hadde ingen kjente tilfeller av korrupsjon i 2022.

Bankens støtte til lokalsamfunnet

Følgende ble tildelt talentstipend i 2022

Navn	Bosted	Utøver i	Beløp
Andreas Ottesen	Gausdal	Kombinert	20.000
Elvira Marie Ros	Lismarka	Slopstyle	20.000
Hanna Midtsundstad	Lillehammer	Kombinert	20.000
Lanz Bulldogs v/ Edvard Gunstad	Fåvang	Musikk	20.000
Malin Furuhaug	Lillehammer	Friidrett	20.000
Synne Owren	Vingrom	Skiskyting	20.000
Thomas Aasen Markeng	Lillehammer	Skihopper	20.000
William Høines Larsen	Lillehammer	Terrengsykkel	20.000
Celina Brekken Veslum	Skåbu	Dragracing	15.000
Elise Frantzen Olsen	Lillehammer	Klatring	15.000
Emil Ottesen	Gausdal	Kombinert	15.000
Erlend Haugstulen	Sel	Skytter	15.000
Falk Håkenstad Bråten	Lillehammer	Sykkel	15.000
Hedda Stenumgård	Fåvang	Langrenn	15.000
Herman Emil Eriksen	Lillehammer	Sykkel	15.000
Kristoffer Kvarstad	Lillehammer	Langrenn	15.000
Kristoffer Ring Voldhagen	Lillehammer	Fotball	15.000
Lene Jøranli	Lillehammer	Skiskytter	15.000
Lovise Kleppe	Sel/Otta	Sang/musikk	15.000
Magnus Berntsen Nereng	Lillehammer	Vannski	15.000
Marie Liane	Lillehammer	Hopp	15.000
Markus Bryan Grøthe	Vinstra	Langrenn	15.000
Mathilde Fossum Bjørge	Lillehammer	Langrenn	15.000

Følgende ble tildelt talentstipend i 2022

Navn	Bosted	Utøver i	Beløp
Monika Høistad Bruce	Lillehammer	Håndball	15.000
Nora Midtsundstad	Lillehammer	Hopp	15.000
Petter Ausberg Bjørn	Lillehammer	Skiskyting	15.000
Sander Mathias Øverli-Mork	Sør-Fron	Utforsykling	15.000
Torje Husom Torgersen	Venabygd	Sykkel	15.000
Truls Norhagen	Lillehammer	Sykkel	15.000
Øystein Høistad Bruce	Lillehammer	Utdanning	15.000
Eugene Gulowsen	Lillehammer	Hundekjøring	10.000
Felix Iversen Lien	Otta	Fotball	10.000
Fredrik Hammerdal Owren	Lillehammer	Langrenn	10.000
Hans Christian Bjørnstad	Lalm	Kunst	10.000
Harald Martin Øihaugen	Østre Gausdal	Kombinert	10.000
Jakob Træthaug	Lillehammer	Langrenn	10.000
Kristoffer Welhaven Thorstad	Lillehammer	Langrenn	10.000
Liam Sætre	Lillehammer	Ishockey	10.000
Marte Baukhol	Sør-Fron	Dans	10.000
Peder Skarpjordet	Lillehammer	Ishockey	10.000
Sara Bjorli Lund	Lillehammer	Håndball	10.000
Solveig Hagelien	Lillehammer	Fitness	10.000
Tiril Hodt Eiken	Lillehammer	Ishockey	10.000
Tobias Tronbøl Lium	Lillehammer	Orientering	10.000
Vanja Haugen Stener	Vinstra	Musikk	10.000
Åsa Hansen Beite	Lillehammer	Dans og sang	10.000

Disse samarbeidet vi med i 2022

Birken AS	Kristnspelet (Sel Teaterlag)	Pillarguri Badmintonklubb
Countryfestivalen AS	Kvam IL	Ringebu- Fåvang Håndballklubb
Dansefestivalen i Sel	LFK Lillehammer Fotballklubb	Ringebu- Fåvang Skiklubb
DNT Gudbrandsdalen	LIK Bredde	Ringebu og Fåvang Fotballklubb (RFFK)
Dølajazz	Lillehammer cup	Ringebu og Fåvang Skytterlag
Emil Nyhus	LIK Elite	Rondaståk
Faaberg Fotball	Lillehammer Curlingklubb	Roterud Idrettslag
Fefor Turløyper	Lillehammer Faaberg Håndball 09	Rudi Kultur
Follebu Skiklubb	Lillehammer Idrettsforening	Sel IL
Friskis & Svettis Lillehammer	Lillehammer Kvinnefotballklubb	Sommerkonserter i Ringebu
Fron Fotball 2010	Lillehammer Lawn Tennisklubb	Studentsamfunnet HIL
Fron H.K.	Lillehammer Sentrum Drift	Sør-Fron Idrettslag
Furusjøen Rundt AS	Litrim / Innlandet Bedriftsidrettskrets	Tormod Skilag
Gållå Turløyper AS	Martin Ellingsen	UKM Norddalen
Gudbrandsdal Musikkfest AS	Mjøsikale konsert	Ungt Entreprenørskap Innlandet
Gudbrandsdal motorvognklubb	Midt-Gudbrandsdal Næringsforening	Utsiktsbakken Brassband
Gudbrandsdølenes Ballklubb (GBK)	Norges Skiforbund (Samspar) / NIF	Venabygdsfjellet Turskiløyper SA
Hafjell Golf	Otta Bridgeklubb - Rondanecupen	Vestringen IL
Hold Innlandet rent	Otta handels- og næringsforening	Vinstra Idrettslag
Heidal Idrettslag	Otta Idrettslag	Visjonære Gudbrandsdøler
Hundorp Musikklag	Peer Gynt Alpinklubb	
Jonas Medby	Peer Gynt As	

Disse mottok gavemidler i 2022

Harpefoss IL	Fron Håndballklubb	Skåbu utstillerforening
Kvam Idrettslag	Ringebu og Fåvang Skytterlag	Gausdal Innebandyklubb
Sør-Fron Idrettslag	Skåbu Tverrbygda Espedalen Idrettslag	Skodalsåas Venner
Otta Idrettslag	Lillehammer Innebandyklubb	Ringebu sangkor
Lillehammer kvinnefotballklubb	Ringebu-Fåvang håndballklubb	Jotunheimen hundekjørarlag
Lillehammer fotballklubb	Kvam Musikkforening	Follebu Speidergruppe
Otta Motorfestival	Vinstra Musikkorps	Gudbrandsdal hundeklubb
Faaberg IL	Ruste Idrettslag	Vox Vaala
Fron Fotball 2010	Sør-Fron skytterlag	Sør-Fron Sangkor
Ringebu og Fåvang Fotballklubb	Otta Musikkforening	Norsk Et lite kor
Lillehammer Lawn Tennisklubb	Fron Jeger og fiskeforening	Bakkestugus venner
Tormod Skilag	Ringebu Musikkforening	Ringebu Hørselslag
Vestisida fotballklubb	Øvertun Skolegard	Gudbrandsdølenes Ballklubb Lillehammer
Harpefoss Grendahus	Peer Gynt Alpinklubb	Furusjøen Pistolklubb
Værskeløypelag	Midt-Gudbrandsdal ride- og kjøreklubb	Midt Gudbrandsdal Demensforening
Kvam Skolemusikk	Lillehammer Frisbee	Fron Badmintonklubb
Fefor Turløyper	Lillehammer seilforening	Frivilligsentralen i Sel
Kvikne Bygdahus	Ottaløpet	Midt-Gudbrandsdal revmatismeforening
Mugkampen Løypelag	Mukampen Spel og dansarlag	Sør-Vekkom Lauparlag
Ruste Bygdahus	Gudbrandsdal sportsskyttere	Lågen bygdekvinneklubb
Skåbu musikkorps	Sør-Fron Spel- og dansarlag	Nordre Brekkom bygdelag, Fjelltun
Otta Skolekorps	Ringebu-Fåvang Tur- og Trimklubb	Folkeakademiet Midt Gudbrandsdal
Per Gynt Teaterlag	Dahle Vel	Sør-Fron pensjonistlag
Sørdorpfjellet og Gravidalen skiløypelag	Tverrbygda Grendahus	Nord-Fron Pensjonistlag
Øyer-Tretten skolekorps	Nasjonalparkriket fotball	Ringebu swing og gammeldans
Mysusæter og Raphamn Løypelag	Momentum Innlandet	Fron Historielag
Sulheim Grendahus	Fagerli Turlag	Harpefoss Sanitetsforening
Ringebu Fåvang Skolemusikk	Toksegrenda Vel	Ringebu Pensjonistlag
Sel Teaterlag	Lia 4H, Liv og Leik 4 H og Innsats 4H	Sel Sjukeheims venner
Lillehammer Idrettsforening	Friskis og Svettis	Sundheiims Venner
Høvringen Sti og Løypelag	Sjoa Skytterlag	Foreningen Norden Sør-Fron
Sel Idrettslag	Sør-Fåvang grendelag	Sel Seniordans
Follebu Skiklubb	Blue Elite Sports	Seniorkoret, Otta

Disse fikk prosjektmidler i 2022

Navn	Prosjekt	Sum
Roterud IL	Nytt aktivitetshus	350.000
Kvam Jeger og fiskeforening	Utvikle nytt leirduebaneanlegg	250.000
LIK damer (Bambusa)	Oppstarthjelp Bambusa ligaen	250.000
Skåbu-Tverrbygda-Espedalen IL	Skifte til led lys i lysløypa	250.000
Visjonære gudbrandsdøler Hælt ekte	Prosjekt som skal gå fra entusiasme til verdi	180.000
Follebu skiklubb	Utvide løype med 200 m. med lys	150.000
Sel IL	Sandvolleyball bane, ballbinge, tennisbane	150.000
Lillehammer Idrettsforening	Skifte tak på klubbhus	150.000
Vinstra Musikklag	Nytt lokale	100.000
Vinstra skytterlag	Innkjøp solcelleanlegg	100.000
Ringebu og Fåvang Skytterlag	Skifte vinduer og kjøkken	100.000
FAU Heidal Skole	Klatrestativ, lekehus, huske	100.000
Norsk Litteraturfestival	Digital visning av festival	100.000
Ringebu sykkelgruppe	Grønn sti	100.000
NMK Sør-Gudbrandsdal	Innkjøp sambandsutstyr	100.000
Sør-Fron Sanitetsforening	Arbeid med ved på tvers av generasjoner	100.000
Furusjøen Rundt	Opparbeide traseer i samarbeid	100.000
Sør-Fron kirkelige fellesråd	Innkjøp av klokkespill	100.000
Otta Handels og næringsforening	Forprosjekt luringen	100.000
Høvringen sti og løypelag	Kjøp av snøscooter	100.000
Lillehammer Seilforening	Kjøp av seilbåt	100.000
Venabygd fjellet Vel	Utbedre tursti til gang og sykkelsti	90.000
Gudbrandsdal Musikkfest	Kurs for 100 barn	80.000
LFH 09-Lillehammer Faaberg Håndball	Ny resultattavle	80.000
Kvam Sportsskytterklubb	Tilrettelegging for rullestolbrukere	75.000
Lillehammer Lawn Tennisklubb	Linjer på utebaner	70.000
Solvang Otta AS	Nye gulv og lagerrom	70.000
Fefor turløyper	Innkjøp ny løypemaskin	50.000
Bådstø Havn	Tilrettelegging for handicappede	50.000
Sør-Fron Spelmannslag	Utvikle Redvaldstugu	50.000
Furusjøen Pistolklubb	Bygge skytterhus/innendørs standplass	50.000
Sel Demensforening	Sansehage ved Heidalstun	50.000
Kvam IL	Istandssetting av rom til e-sport	50.000
Lillehammer Hockey Bredde	Innkjøp av vant	50.000
Bræin selskapet	Kulturarrangement	50.000
Elvekanten Aktivitetshus	Prosjekt motarbeide ensomhet	46.000
Destinasjon Otta	Skilting	45.000
Sør-Fron Idrettslag	Skifte gamle vinduer på klubbhus	40.000
Lundgaardsløkka barnehage	Lage eventyrpark	40.000

Fortsettelse prosjektmidler i 2022

Navn	Prosjekt	Sum
Lillehammer Fotballklubb	Fotballgalla for barn og ungdom	35.000
Otta ungdomsskole	Arrangement	30.000
Ringebu gjeterhundlag	Gjerde inn treningsområde for hund	30.000
Lillehammer Sentrum Drift	Inspirere til kokkefaget	30.000
Ung i reiselivet v/Björg Aaseng Vole	Rekrutteringsprogram for kokkefag	30.000
Rondane Kvamsfjellet turløypelag	Innkjøp av enspors sporsetter	25.000
Regionrådet Nord-Gudbrandsdal	Arrangement	25.000
Follebu speidergruppe	Etablere fast leirplass	25.000
Fåberg Herred	Arrangere Fåbergdagen	25.000
Leger uten grenser TV aksjon	TV-Aksjon 2022	25.000
Kvam på kartet	Rasteplass med info.tavle	20.000
Senter for keramisk kunst	Formidling av kunst	20.000
Skåbu Fjellmaraton	Utvikling av Skåbu fjellmaraton	15.000
Bibliotekene i Nord-Gudbrandsdal	Prosjekt leselyst	10.000
Sykehuset Innlandet, Lillehammer	Julegave	10.000
Frelsesarmeen, Lillehammer og Gudbrandsdal	Julegave	10.000
Midt-Gudbrandsdal orkester	Arrangementsstøtte	7.000
Sorperoa Velforening	Innkjøp av benk	5.000
Fåberg Gospelkor	Arrangere konserter	5.000
Brystkreftforeningen	Rosa sløyfe aksjon	5.000

Disse fikk ekstraordinær støtte senhøsten 2022

Navn	Sum
Ringeby og Fåvang skytterlag	125.000
Kvam IL	100.000
Skåbu bygdautvalg SA	100.000
Faaberg Fotball	100.000
Fron Sportsklubb	100.000
Heidal IL	100.000
Otta IL	55.000
Lillehammer fotballklubb	50.000
Sør-Fron IL	50.000
Svatsum Arena	50.000
Sør-Fåvang grendelag	50.000
Mysusæter og Raphamn løypelag	50.000
Gausdal Innebandyklubb	50.000
Fefor Turløyper	50.000
Soerperoa Friluftsgruppe	50.000
Sørdorpellet og Gravdalen skiløypelag	40.000
Sjoa skytterlag	40.000
Lillehammer Seilforening	35.000
Rindvang Grendahus	30.000
Bygdahuset Lidarende	30.000
Rondane Kvamsfjellet turløypelag	25.000
Midt- Gudbrandsdal Revmatikerforening	25.000
Vestsida Fotballklubb	20.000
Furulund Bygdahus SA	20.000
Sulheim grendahus	20.000
Ringeby musikkforening	20.000
Fåvang Musikkforening	20.000
Skåbu Utstillerforening	20.000
Lillehammer amatørteater	15.000
Follebu speidergruppe	10.000
Mesna Trekkhundklubb	10.000
Hagatun Forsamlingslokale	10.000
Vinstra Musikklag	10.000
Fron JFF	10.000
Skåbu barne- og ungdomskor	10.000
Gudbrandsdal Sportsskyttere	5.000
Skodalsåas Venner	5.000
Lillehammer Schakselskap	5.000
Vinstra MC klubb	5.000

Disse fikk ekstraordinær støtte til å ta ned barriere for deltakelse

Navn	Sum
Lillehammer fotballklubb	100.000
Lillehammer kvinnefotballklubb	75.000
LFH 09	60.000
Kvam IL	50.000
Faaberg Fotball	50.000
Vinstra Idrettslag	50.000
Otta IL	45.000
Sør-Fron Spel-og dansarlag	40.000
Follebu skiklubb	40.000
Heidal Idrettslag	30.000
Sel Teaterlag	30.000
Peer Gynt Alpinklubb	30.000
Heidal IL	30.000
Pillarguri Badmintonklubb	29.000
Harpefoss Skolemusikk	24.000
Kvam skolemusikk	15.000
Tormod skilag	15.000
Per Gynt Teaterlag	15.000
Lions Club, Vinstra	10.000
Fron JFF	10.000
Laugen 4 H	10.000
Fåberg Gospelkor	10.000
Nord-Fron pensjonistlag	10.000
Follebu speidergruppe	8.000

Lanz Bulldogs

Talentstipend til utstyr og studio

Fåvang-bandet Lanz Bulldogs ble tildelt 20.000 kroner i talentstipend. Pengene er allerede godet investert, skal vi tro gitarist Lars Lindvig.

"Vi har brukt noen av pengene til å supplere på utstyr til bandet, og så koster det en del å gå i studio for å spille inn nye låter. Pengene fikk med andre ord bein å gå på raskt", sier Lindvig.

Lanz Bulldogs består av fem unge musikere mellom 20 og 25 år. Fire er fra Fåvang og en fra Tretten. Felles er at de deler lidenskapen for klassisk rock og country. Repertoaret preges av 50-talls musikk, men også låter fra nyere tid.

Bandet består av:

Lars Sylte - Vokal

Edvard Gunstad - Banjo, gitar

Hanne Dalen - Bass

Lars Lindvig - Gitar

Vegard Moen - Trommer

"Vi trives godt i lag og spiller når vi kan. Noen av oss går på skole og andre jobber, så det er en profesjonell hobby vi har. Ambisjonene våre er å kunne få flere spillejobber og gi ut mer egen musikk. Kanskje en gang leve av det", fortsetter Lindvig.

Allerede denne vinteren har bandet spilt inn tre nye låter som skal gis ut utover sen vinteren og våren. Noen spillejobber her og der blir det også tid til.

"Vi har det veldig bra sammen og er takknemlige for at vi fikk god drahjelp av banken, slik at vi fikk noe mer utstyr og støtte til studiojobbing. Dessverre koster det en del, men skal vi få ut vår musikk og håpe på flere spillejobber, er dette veien å gå", sier Lars Lindvig.

Gausdal Innebandyklubb

Fikk endelig kjøpt nytt vant

Gausdal Innebandyklubb ble etablert rett før jul i 2021, og hadde sin første trening i januar 2022. Tilbudet ble raskt populært blant barn og unge i bygda. Ett år senere er over 50 aktive barn og unge, samt en rekke voksne på ukentlige treninger. De spiller regelmessige kamper rundt om i fylket, og er en klubb i vekst. Men ett stort problem hadde klubben.

"Vi hadde et gammel vant fra 1996 som var i ferd med å gå i oppløsning. Vi hadde arvet det av Lillehammer Innebandyklubb. Vi så at uten nytt vant ville det være vanskelig å arrangere kamper og gode treninger, og det var heller ikke positivt for rekrutteringen. Derfor gikk vi raskt i gang med å spare penger til et nytt", forklarer sportslig leder Torleif Hanslien.

Et nytt vant med dagens standardkrav koster ca 150.000 kroner. Klubben søkte derfor banken om ekstraordinær støtte rett før jul i håp om å få på plass en finansiering. Klubben ble tildelt 75.000 kroner, til full jubel fra medlemmene.

"Vi hadde spart opp resten selv og kunne kjøpe nytt vant med en gang. Allerede i januar kom det på plass, og vi har fått en helt ny hverdag", sier Hanslien.

Han forteller om et idrettslag som får stadig påfyll av nye medlemmer, og er stolt over at så mange finner glede i ballporten.

"Innebandy er en lavterskelidrett, hvor det er lav kontingent, lite utstyrskrav og mye kameratskap på tvers av alder og kjønn. Det vi har sett er at vi har rekruttert mange barn og unge som hadde falt ut av annen organisert idrett, men som savner et tilbud. Det betyr ekstra mye for alle oss som er engasjerte i klubben", sier Torleif Hanslien.

Celina Brekken Veslum

Talentstipend til nytt utstyr

Celina driver med noe så uvanlig som dragracing. Ikke er det vanlig at jenter gjør det heller. Men tenåringen fra Skåbu er ikke bare hekta på bilene og farten, men også god til å kjøre.

"Jeg er veldig opptatt av dette og det tar mye av tiden min. Nå på vinteren trener jeg en del styrke og kondisjon, men i mai starter sesongen igjen og da er det ut på banen", sier jenta som går 1. året på videregående på Vinstra.

Celina Brekken Veslum har vært dragracing-kjører siden 2019. Hele familien er i støtteapparatet og gjennom sesongen går det med mye tid til både reising, forberedelser og kjøring.

"Jeg stortrives med dette og har lyst å satse på det", sier Celina, som er en av få jenter i Norge som driver med sporten.

I fjor sommer fikk hun talentstipend av banken. De 15.000 kronene var ikke vanskelig å bruke opp.

"Det gikk til utstyr, og særlig nakkekrage som er viktig sikkerhetsutstyr. Jeg er utrolig glad for stipendet, og anbefaler alle andre unge innenfor idrett, kultur eller utdanning om å søke lokalbanken om stipend", sier Celina.

Skåbu bygдахus i forandring

Midt i Skåbu sentrum ligger bygдахuset fra tidlig 50-tall. Et samlingssted for både bygdefolk og tilreisende. Men etter mange tiårs bruk, blir det både slitasje og ødeleggelser. Det ville Skåbu bygdeutvalg gjøre noe med.

"Bygget er viktig for alle oss i Skåbu, selv om det brukes mindre nå enn før, men vi har store planer for mer bruk etter hvert. Vi må bare fikse det litt først", sier Sjalg Ulset i bygdeutvalget.

Sammen med en gjeng entusiaster har det vært jobbet på dugnad for å sette bygдахuset i bedre stand. Huset er fortsatt i bruk, men både tak, enkelte ytter- og innervegger, el-anlegg og mer til skal repareres eller moderniseres. Derfor blir det noe begrensning i bruken.

"Det koster jo selvfølgelig mye penger og krever mye dugnadsinnsats å holde huset i stand, og derfor tar det litt tid. Men vi er godt i gang takket være et gavmildt næringsliv og Spleis-aksjoner", forteller Asbjørn Lien i Skåbu bygdelag.

I fjor søkte laget om prosjektmidler og ble tildelt 100.000 kroner. En naturlig gave, ifølge bankens markedssjef Trond Slåen.

"Bygдахuset er en institusjon i Skåbu og er viktig å kunne opprettholde som samlingssted for både unge og voksne. Derfor er det bra at bygdelaget står på, driver solid dugnadsarbeid og ikke minst er opptatt av å bevare huset. Her er det nemlig mye historie i veggene", sier Slåen.

Styrets beretning

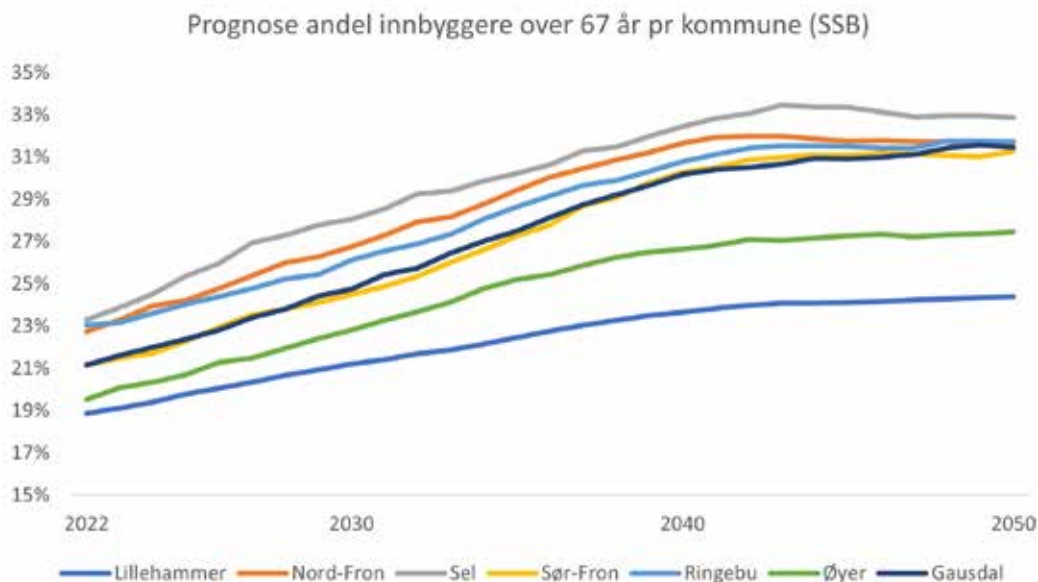
Utvikling i bankens markedsområde

Norsk økonomi har vært preget av to år med pandemi. Ved inngangen til 2022 var det klare tegn til normalisering på mange områder og avvikling av de fleste restriksjoner. Utbruddet i krigen i Ukraina 24. februar utløste på nytt kraftige makroøkonomiske rystelser som har preget internasjonal og nasjonal økonomi gjennom året. For å dempe prisveksten og presset i økonomien har sentralbankene økt rentene hyppig. Norges Bank har siden høsten 2021 økt styringsrenten åtte ganger fra null til 2,75 %. Ved utgangen av året ligger det forventninger til ytterligere en renteheving i første kvartal 2023, mens det deretter forventes en gradvis reduksjon. Det er fortsatt på et nivå over det vi har sett de siste årene.

Banken definerer sitt primære markedsområde fra

nordre del av Ringsaker i sør til Sel kommune i nord. Markedsområdet har rundt 70.000 innbyggere fordelt på åtte kommuner. Utviklingen i innbyggertall er relativt stabil, men vi ser en trend i at veksten er svakt positiv i søndre del av markedsområdet mens trenden er negativ i nordre del. Dette samsvarer med de generelle befolkningsendringene i landet for øvrig der veksten primært kommer i de mer befolkningstette områdene på bekostning av mindre kommuner.

Et utviklingstrekk i populasjonen er at andelen eldre er stigende. Nåsituasjonen i vårt markedsområde er at andelen over 67 år ligger i intervallet 19-23 % med størst andel i nordre del. Statistisk Sentralbyrå (SSB) har i sin framskrivning til 2050 anslått at økningen vil fortsette og prognostiserer at andelen over 67 år øker til opp mot 35 % i enkelte av våre kommuner.

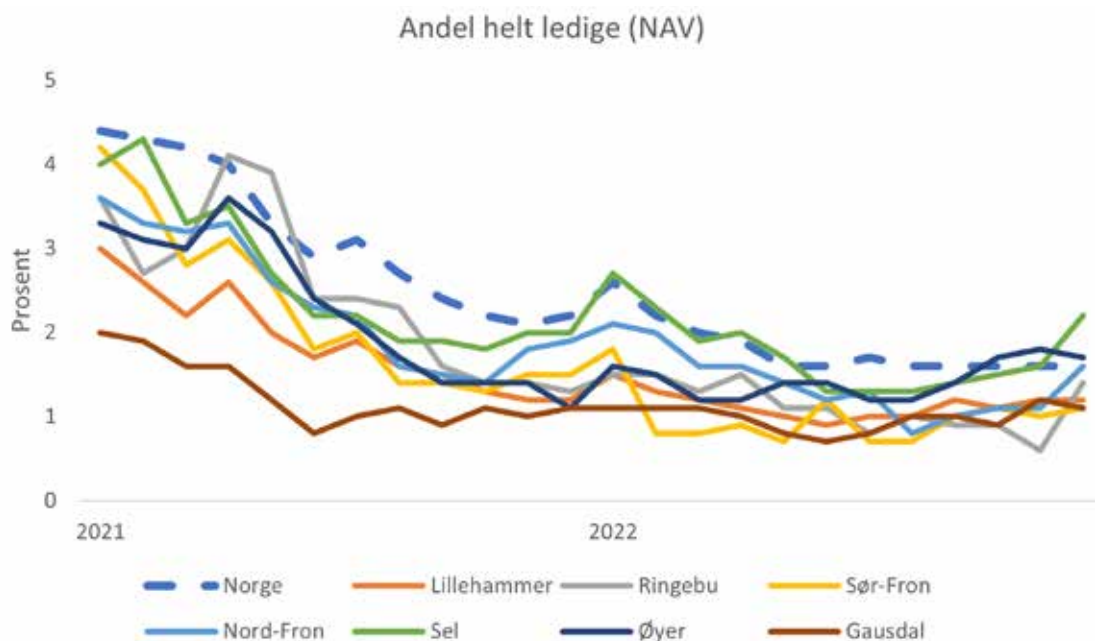

NHOs kommune-NM rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Rangeringen for 2022 baserer seg i stor grad på tallgrunnlag fra 2021. Sola kommune rangeres som den beste kommunen foran Oslo og Bærum. Våre kommuner gis slik plassering basert på kriteriene;

Kommune	Plassering	Kategori
Lillehammer	47	Best
Ringsaker	79	Nest best
Gausdal	159	Middels
Ringebu	163	Middels
Øyer	170	Middels
Nord-Fron	246	Nest dårligst
Sør-Fron	263	Nest dårligst
Sel	277	Nest dårligst

Øyer er den kommunen i vårt område som klatrer mest fra 2021 med en fremgang på 27 plasser. Nord-Fron faller mest med en nedgang på 36 plasser. Samlet sett anser vi situasjonen som relativt stabil for kommunene i vårt markedsområde.

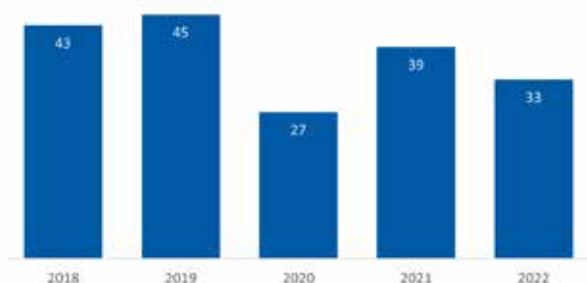
Arbeidsledigheten i Norge har vært preget av presset i økonomien og derfor vært rekordlav også i et historisk perspektiv. For 2022 har den nasjonale ledigheten (helt ledige, NAV) ligget ned mot 1,5 %. Dette anses lavere enn den naturlige ledigheten og har gitt gode muligheter for de som ønsker å komme seg inn i arbeidsmarkedet. Fall i verdiskapingen og kraftig prisvekst siste halvår gir en svak økning i ledigheten helt på slutten av 2022. For vårt markedsområde har sysselsettingsgraden vært enda sterkere enn nasjonalt over tid. Vi ser i tråd med den nasjonale utviklingen en svak økning mot slutten av året, men fortsatt på unormalt lave nivåer.

Styret forventer at de tiltak som er igangsatt for å kjøle ned økonomien vil øke ledigheten utover i 2023, men at den fortsatt vil være på et forholdsvis lavt nivå.

Antall konkurser i bankens markedsområde har vært på et lavt nivå de siste årene. Tallene for 2022 skiller seg ikke vesentlig ut fra foregående år, men vi ser en markant økning i fjerde kvartal både for vårt område og for Norge for øvrig.

Antall konkurser i vårt markedsområde

Styret registrerer økt konkurstrend på slutten av 2022 og forventer at antall konkurser vil øke noe i 2023. Forventninger om lavere økonomisk vekst vil etter vårt syn øke riskikoen for svakere utvikling i næringslivet, med større sannsynlighet for konkurser.

Det var registrert 646.884 virksomheter i Norge pr. 1. januar 2023. Dette er en økning på 16.931 virksomheter fra året før. Nesten 68 prosent av registrerte foretak har ingen ansatte.

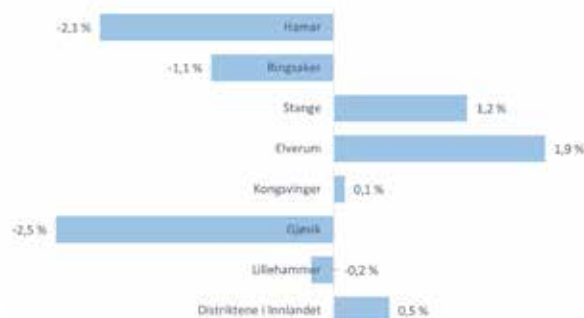
I Innlandet er det registrert i alt 48.807 (47.893) foretak hvorav 21.016 er privateide foretak med et forretningsmessig formål. I 2022 ble det registrert i alt 3.832 (4.243) nye foretak i Innlandet. Mange av disse er enkeltmannsforetak og/eller selskaper uten ansatte. I vårt markedsområde er det i alt 8.051 (7.858) registrerte virksomheter.

De økonomiske utfordringene i store deler av året har gitt negative utslag for boligprisene. Ifølge tall fra Eiendom Norge steg boligprisene nasjonalt med 1,5 % i 2022 etter en negativ utvikling på høsten og frem mot årsskiftet. Stigende renter og sterk prisvekst på mange områder antas å være faktorene som sterkest påvirker trenden. Boligmarkedet preget av betydelig lavere aktivitet ved utgangen av året. I desember isolert falt antall boligsalg med 25,2 % sammenlignet med samme måned i 2021 (kilde Eiendom Norge).

Boligprisene i Innlandet har noe svakere utvikling enn snittet

nasjonalt. De tre mjøsbyene har alle negativ prisutvikling der Lillehammer har minst nedgang. Distriktene i Innlandet har en samlet økning på 0,5 % og viser en mer robust utvikling, men fra lavere prisnivåer.

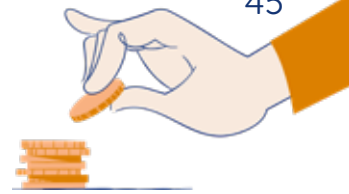
Endring boligpris i 2022

(Kilde: Eiendom Norge)

Tallene for fjerde kvartal i 2022 gir indikasjoner om en negativ utvikling inn i 2023 med en negativ prisutvikling for kvartalet i Innlandet på over 5 %. Styret forventer at trenden fortsetter inn i et nytt år og registrerer at anslagene fra ulike økonomimiljøer spår boligprisfall nasjonalt i 2023.

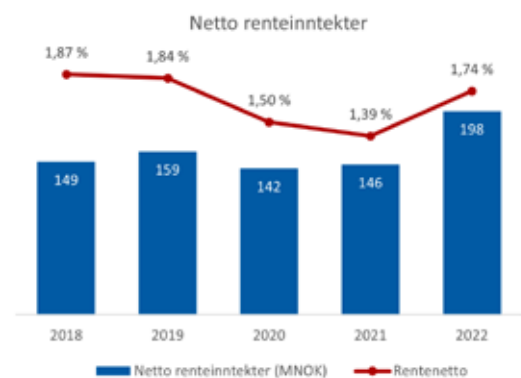

Bankens resultat for 2022

Bankens resultat etter skatt for 2022 ble 123 (127) MNOK. Dette gir en egenkapitalavkastning for året på 8,7 (9,8) %.

(tall i MNOK)	2022	2021	Endring
Netto renteinntekter	198	146	52
Netto provisjons- og andre inntekter	81	85	-4
Netto resultat fra finansielle eiendeler	36	58	-22
Sum inntekter	315	289	26
Sum driftskostnader	158	133	25
Resultat før tap	157	156	1
Tap på utlån og garantier	3	5	-2
Resultat før skatt	154	151	3
Skattekostnad	31	24	7
Resultat etter skatt	123	127	-4

Utviklingen de siste fem årene har vært slik;

Driftsinntekter

Netto renteinntekter for 2022 utgjør 198 (146) MNOK. Økningen på 52 MNOK skyldes delvis bankens utlånsvekst samt effektene av rentehevingene gjennom året. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital øker netto renteinntekter til 1,74 (1,39) %. Nivået er fortsatt noe under der banken lå før pandemien.

Banken har overført utlån på 3.949 (3.564) MNOK til kredittforetaket SpareBank 1 Boligkreditt AS. Mottatte provisjonsinntekter for dette volumet inntektsføres som en del av provisjonsinntektene til banken.

Netto provisjonsinntekter er redusert med 3,5 MNOK i 2022 sammenlignet med 2021. Mottatt provisjonsinntekt fra SpareBank 1 Boligkreditt AS synker med 12,3 MNOK og skyldes hovedsakelig utfordrende finansieringsmarkeder i store deler av 2022. Provisjon fra ulike forsikringsprodukter øker med 3,2 MNOK, mens inntekter fra betalingsformidling øker med 4,8 MNOK. Provisjonskostnadene synker med 0,6 MNOK.

Fordelingen er slik de siste fem årene;

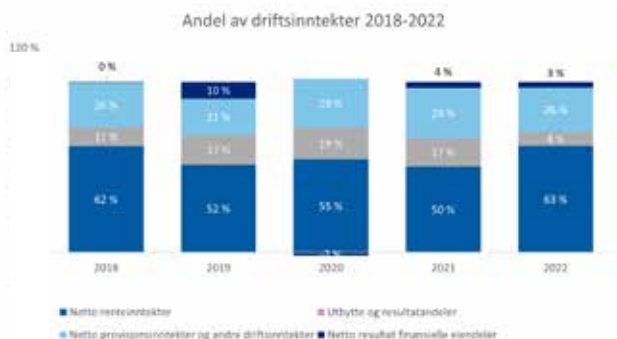

Utbytte og inntekter fra eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper i 2022 endte på 25,9 MNOK. Dette er en reduksjon på 22,1 MNOK fra 2021. Årsaken er hovedsakelig lavere resultater knyttet til våre eierandeler i forsikringsselskapene Fremtind AS og SpareBank 1 Forsikring AS, og utgjør 25,7 MNOK lavere resultatført inntekt.

Netto verdiendringer på finansielle eiendeler ga et positivt resultatbidrag på 10,5 MNOK og er på samme nivå som året før.

Andre driftsinntekter økte med 0,4 MNOK til 2,3 MNOK.

Totale driftsinntekter i 2022 utgjør 315,5 MNOK og er 27,1 MNOK høyere enn i 2021. Banken legger vekt på diversifisert inntektsfordeling. De siste fem årene har denne fordelt seg slik;

Det er netto renteinntekter og netto provisjonsinntekter som utgjør hoveddelen av bankens inntektsprofil og er et resultat av bankens formål – å tilby lån, innskudd og andre relevante produkter til kundene.

Driftskostnader

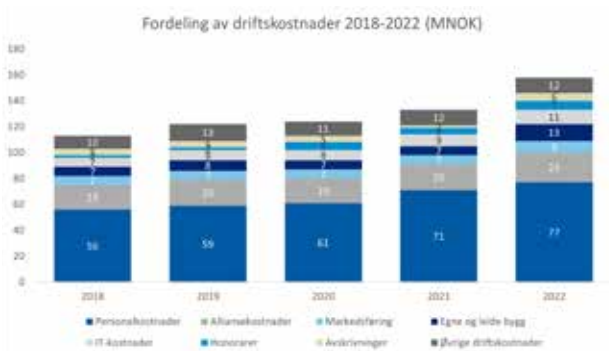
Samlede driftskostnader i 2022 ble 158,1 MNOK mot 132,7 MNOK i 2021. Økningen i driftskostnadene gir en økt kostnadsandel (eksklusive kursgevinster) fra 47,8 % til 51,8 %.

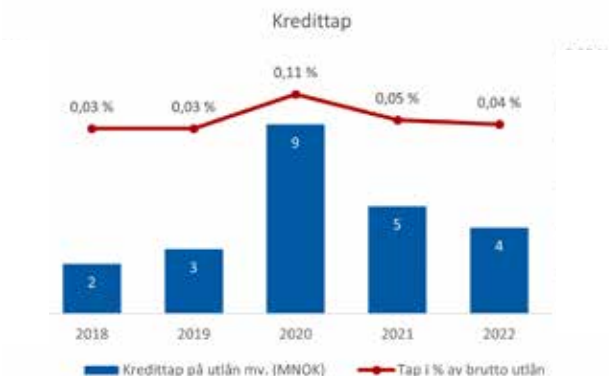
Økningen på 25,4 MNOK skyldes flere forhold;

- Bankens vekst og krav fra regulatoriske myndigheter har økt behovet for nye årsverk i tillegg til generelt lønnstillegg. Økningen i lønn og personalkostnader er på 6,4 MNOK i 2022
- Bankene i SpareBank 1 finansierer sammen driften av felleseide selskaper. Vår andel av disse kostnadene økte med 3,3 MNOK i 2022 og skyldes delvis normalisering etter nedskalering gjennom pandemien og kostnader knyttet til tunge utviklingsprosjekter
- Banken eier egne bygg med unntak av banklokalet på Ringeby. Kostnader til drift og vedlikehold av hele bygningsmassen øker med 6,4 MNOK og skyldes primært oppussing av Nedregate 63 på Vinstra (5,4 MNOK) og økte strømkostnader (0,7 MNOK)
- Markedsføring øker med 1,8 MNOK og reflekterer at flere lokale arrangementer har vært avviklet gjennom 2022 der banken har gitt støtte
- IT-kostnadene øker med 1,9 MNOK og er i godt samsvar med bransjens generelle økning på dette området
- Kostnader til diverse eksterne aktører øker med 1,6 MNOK. I 2022 har banken startet opp prosjekter innen bærekraft, internrevisjon og lederutvikling som forklarer økningen
- Avskrivninger øker med 3,5 MNOK og skyldes at avskrivninger 2021 ble redusert med gevinst ved salg av et bygg. Kostnader til avskrivninger i 2022 er derfor på nivå med tidligere år når dette hensyntas

Utviklingen de siste fem årene er slik;

Tap på utlån i 2022 er kostnadsført med 3,5 MNOK. Sammenlignet med 2021 er dette en reduksjon på 1,2 MNOK. Gjennom pandemien økte banken overvåkingen av utlånsporteføljen og foretok meravsetninger som en ekstra sikkerhet i perioden. Ved utgangen av 2021 hadde banken meravsetning på 1,7 MNOK som følge av dette. Meravsetningen er tilbakeført i 2022 og i ettertid kan vi fastslå at bankens tap ikke økte merkbart som følge av pandemien.

Tapet utgjør 0,04 % av brutto utlånsportefølje pr. 31.12.2022 (0,05 % pr. 31.12.2021). Gjennomsnittet for norske sparebanker av sammenlignbar størrelse var pr. 30.09.2022 0,04 %. Tapsgraden i banken har de siste fem årene vært i intervallet 0,03 % til 0,11 % av brutto utlån. Banken har historisk hatt en noe høyere tapsgrad enn sammenlignbare banker. Tapsgraden har hatt en fallende tendens de siste årene. Dette har klar sammenheng med bedre porteføljekvalitet og lavere mislighold.

Styret mener de makroøkonomiske utsiktene tilsier behov for å følge utviklingen i utlånsporteføljen tett i 2023. Kraftig

prisvekst, utsikter til økt arbeidsledighet og marginpress i mange bransjer tilsier at tapsrisikoen vil tilta. Styret mener banken har gode verktøy og kompetanse for å håndtere dette på en god måte også fremover.

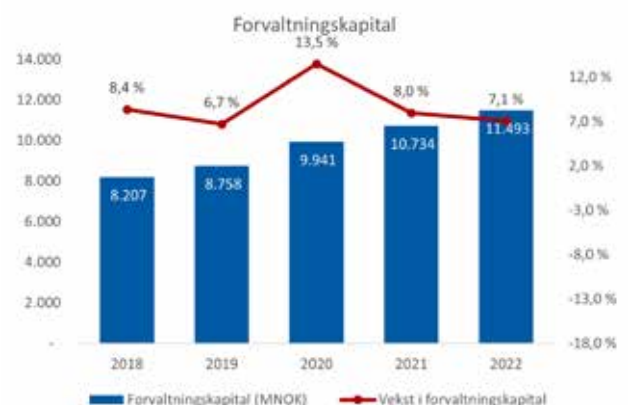
Skattekostnaden for banken ble i 2022 på 30,9 MNOK, noe som er en økning 6,7 MNOK fra året før. Årsaken til økningen er inntektsvekst på skattebare områder som netto renteinntekter, mens bortfall av inntekter på utbytte og resultatandeler har en lav skattesats og dermed ikke gir tilsvarende reduksjon i skatt for 2022. Skattesatsene er uendret fra året før. Avsetninger knyttet til finansskatt er som tidligere bokført som en avgift under personalkostnader. Betalbar skatt utgjør 32,5 MNOK. For ytterligere detaljer om skatt henvises til note 12.

Resultatet etter skatt på 123,0 MNOK er 3,7 MNOK svakere enn året før. Betydelig styrket rentenetto drar mest opp, mens lavere resultatbidrag fra eierskap i SpareBank 1-gruppen og økte driftskostnader trekker mest ned. Resultatet fra den underliggende bankdriften - som trekker ut inntekter fra utbytter, resultatandeler og verdiendringer - viser en betydelig styrket lønnsomhet. Basert på resultatet før skatt er den underliggende bankdriften forbedret med 25,0 MNOK.

Balansen

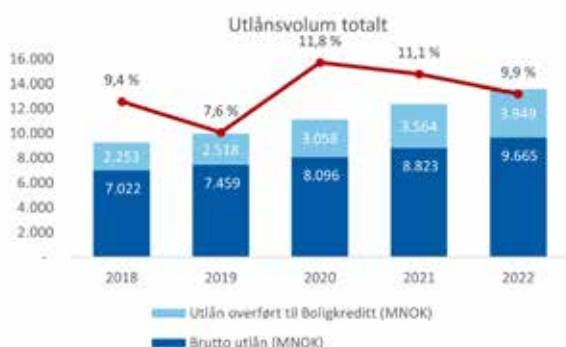
Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital økte i 2022 fra 10.734 MNOK til 11.493 MNOK. Dette utgjør en vekst på 7,1 % mot 8,0 % i 2021. Dette er vekst eksklusive utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Hensyntar vi vekst inklusive veksten i kredittforetaket har banken forretningskapital økt fra 14.298 MNOK til 15.442 MNOK. Dette gir en vekst på 8,0 (10,0) %.

Utlån

Brutto utlån inklusive utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjør 13.614 MNOK pr. 31.12.2022. Dette er en samlet utlånsvekst på 1.227 MNOK og utgjør en vekst på 9,9 %.

Personmarkedet økte sine utlån inklusive lån overført til kredittforetak med til sammen 750 MNOK tilsvarende 8,1 %. Bedriftsmarkedet hadde en vekst på 477 MNOK som gir en vekst siste året på 15,1 %.

Av totale utlån utgjør nå lån til personmarkedet 9.971 MNOK og utlån til bedriftsmarkedet 3.643 MNOK. Inkludert i disse tallene er det i 2022 netto tilført utlån på 385 MNOK til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Samlet volum i kredittforetaket ved utgangen av 2022 er 3.949 MNOK.

Samlet gjeldsvekst nasjonalt økte fra 5,0 % til 5,5 % ved utgangen av 2022. Detaljene viser en økning i gjeldsveksten blant kommuneforvaltningen og ikke-finansielle foretak. Husholdningene har en synkende gjeldsvekst fra 5,0 % til 4,2 % og er et resultat av de innstramminger myndighetene har gjort ved å heve styringsrentene i flere omganger gjennom hele 2022. I vårt markedsområde er det sannsynlig at

gjeldsveksten er noe under den nasjonale veksten. Vår utlånsvekst gir klare signaler om at vi fortsetter å øke våre markedsandeler også i året som har gått.

Innskudd

Ved utgangen av året var størrelsen på innskuddene fra bankens kunder 8.700 MNOK mot 8.019 MNOK året før. Dette gir en vekst på 681 MNOK eller 8,5 %.

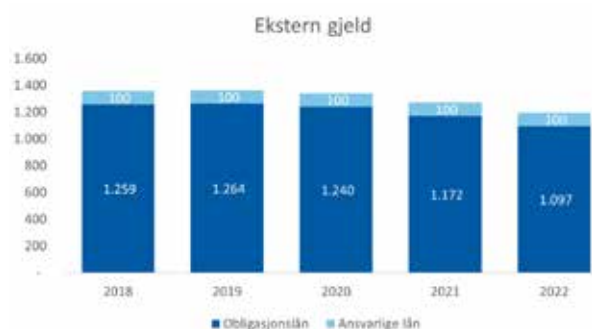
Innskuddsveksten for bedriftsmarkedet ble 221 MNOK og utgjør en vekst på 6,1 %. Tilsvarende vekst for personmarkedet ble 460 MNOK eller 10,5 %.

Bankens innskuddsdekning på egen balanse er stabil på et høyt nivå. Ved utgangen av 2022 har banken innskuddsdekning på 90,0 % som er en liten nedgang fra 90,9 % fra året før. Hensyntas utlånsvolumet som er overført til kredittforetak er innskuddsdekningen 63,9 (64,7) %.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

I tillegg til innskudd fra kunder er gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer en viktig finansieringskilde. Banken utsteder lån i obligasjonsmarkedet med ulike løpetider ved behov. Ved utgangen av 2022 er bokført verdi på obligasjonslåneporteføljen 1.097 MNOK. Dette er 75 MNOK lavere enn ved forrige årsskifte. I tillegg har banken utstedt to ansvarlige lån på til sammen 100 MNOK og er uendret det siste året.

Risikovurdering av balansen

Kredittrisiko

Kredittrisikoen er den desidert største risikofaktoren knyttet til den virksomhet banken driver.

Banken har siden 2008 gått i retning av en stadig større andel utlån til personmarkedet, men har stabilisert fordelingen rundt 75 % personmarked og 25 % bedriftsmarked. Dette er i tråd med retningen i strategiplanene de siste årene. Ved utgangen av 2022 er 73,2 % av bankens utlånsmasse inklusiv eksponeringen mot kredittforetak relatert til personkunder. Dette er godt innenfor målet i strategiplanen. Banken har per 31.12.2022 tre engasjement i henhold til Finanstilsynets retningslinjer om store engasjement, disse utgjør 33,8 % av bankens kjernekapital. Bankens målsetting er at summen av store engasjement ikke skal utgjøre mer enn 80 % av kjernekapitalen.

Porteføljesystemet, Porto, måler utviklingen av kredittrisikoen i bankens portefølje, jmf. note 15. Utviklingen i kredittrisiko de siste årene viser en betydelig forbedring. Andel utlånsvolum i de tre beste risikoklassene utgjør ved utgangen av 2022 95 % som er marginalt bedre enn året før. Dermed blir andelen for de tre dårligste risikoklassene 5 %.

Styrets vurdering er at kredittrisikoen ligger godt innenfor bankens evne til å bære tap basert på opparbeidet egenkapital.

Mislighold og tap på utlån og garantier

Fra 01.01.2020 ble IFRS 9 for måling av tap tatt i bruk. Overgangen medførte noe økte avsetninger som var forventet. Tapsavsetningene ved utgangen av 2022 er 39,2 MNOK og er 0,5 MNOK lavere enn fjoråret. Samlet avsetning består av avsetninger til tap på utlån med 36,2

MNOK og avsetninger til tap på lånetilsagn, garantier og ubenyttede kreditter på 3,0 MNOK.

Tapsavsetninger til personmarkedet utgjør 10,5 MNOK, mens avsetninger i bedriftsmarkedet utgjør 28,7 MNOK. Det henvises til note 2 og 17 for ytterligere informasjon.

I forbindelse med Covid-19 pandemien økte banken avsetningene ut over de modellbaserte avsetningene for bransjer der risikoen ble ansett som ekstra forhøyet. Ved utgangen av 2021 utgjorde dette en tilleggsavsetning på 1,7 MNOK. I takt med avvikling av tiltak og normalisering av samfunnet ser ikke banken behovet for meravsetninger ut over modellberegnete avsetninger. Meravsetningene er derfor tilbakeført i 2022. Det har ikke oppstått andre forhold gjennom året som styret har vurdert å skape så stor usikkerhet at det har vært behov for tilsvarende meravsetninger.

Banken har tett oppfølging av engasjementer i risikoklasse 3J og 3K i nedskrivningsmodellen etter IFRS 9.

Misligholdte engasjementer over 90 dager utgjør pr. 31.12.2022 29,6 MNOK. Pr. 31.12.2021 var misligholdte engasjementer på 34,1 MNOK. Dette gir en reduksjon i forhold til brutto utlån fra 0,39 % til 0,31 %.

Banken har kvartalsvis gjennomgått misligholdte, tapsutsatte og større engasjement både på person- og bedriftsmarked med henblikk på å avdekke risiko for tap i porteføljen. Det har vært ført løpende avsetninger for slike tap.

Samlede tapsavsetninger utgjør nå 0,41 % av brutto utlån, noe lavere enn i 2021 (0,45 %). Gjennomsnittet for norske sparebanker av sammenlignbar størrelse var pr. 30.09.2022 0,44 %.

Tap på utlån er bokført med 3,5 MNOK mot 4,7 MNOK i 2021. Det utgjør 0,04 % av brutto utlånsportefølje pr. 31.12.2022 (0,05 % pr. 31.12.2021). Gjennomsnittet for norske sparebanker av sammenlignbar størrelse var pr. 30.09.2022 0,04 %. Tapsgraden i banken har de siste fem årene vært i intervallet 0,03 % til 0,11 % av brutto utlån. Banken har historisk hatt en noe høyere tapsgrad enn sammenlignbare banker. Tapsgraden har hatt en fallende tendens de siste årene og er nå 0,04 %. Dette har klar sammenheng med bedre porteføljekvalitet og lavere mislighold.

Misligholdet i banken har vært stabilt gjennom året og styret anser det for å være på et relativt lavt nivå i forhold til samlet utlånsmasse. Misligholdet mellom 3-6 måneder utgjør 9 % av samlet mislighold, mens misligholdet eldre enn 9 måneder utgjør 76 %. Dette er engasjementer der arbeidet med realisasjon av sikkerhetene er tidkrevende.

De økonomiske tilbakeslagene vi er inne i vil redusere kjøpekraften for både husholdninger og en stor andel av næringslivet. Med bakgrunn i den høye gjeldsgraden for norske husholdninger er det grunn til å forvente en viss økning i mislighold og tap fremover. Styret vil ha stort fokus på utviklingen fremover i 2023.

Styret vurderer at de foretatte avsetninger ved utgangen av 2022 er tilstrekkelige.

Overtatte eiendeler

Banken har i forbindelse med engasjementssikringsarbeid overtatt eiendeler til en verdi av 8,7 MNOK. Samme tid i fjor var tilsvarende eksponering på 9,0 MNOK, jmf. note 18. Det er inngått avtale om salg av eiendeler for 6,7 MNOK i 2021. Det forventes at dette effektueres i 2023 slik at den balanseførte verdien på overtatte eiendeler vil være betydelig redusert ved neste årsskifte.

Markedsrisiko verdipapirer

Obligasjonsbeholdningen er 199 MNOK og er 49 MNOK høyere enn ved utgangen av 2021. Banken har plassert 468 MNOK i ulike rentefond som en del av likviditetsforvaltningen. Beholdningen er redusert med 95 MNOK gjennom 2022. Denne beholdningen inngår i bankens likviditetsportefølje og endringer foretas ved behov.

Beholdningen av aksjer, andeler og egenkapitalbevis er økt fra 291 MNOK i 2021 til 309 MNOK i 2022. Våre anleggsaksjer er i all hovedsak strategiske aksjeposter i selskaper innenfor SpareBank 1 Alliansen.

Resultatandel fra investeringer i felleskontrollert virksomhet kommer fra eierandeler i Samarbeidende SpareBanker AS. For 2022 utgjør dette 11,3 (37,0) MNOK. Bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS utgjør indirekte 1,32 % ved årsskiftet.

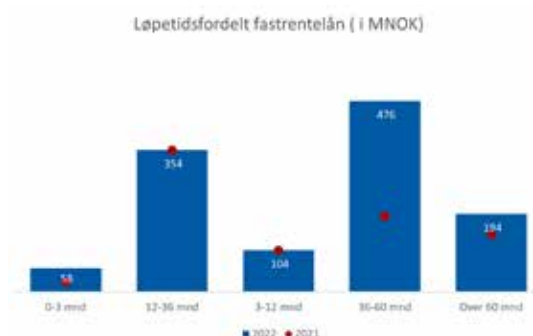
Utbytte fra investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis utgjør i alt 13,5 (9,9) MNOK, og kommer fra investeringer i SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS, Sparebank 1 Boligkreditt AS, Sparebank 1 Forvaltning AS, Sparebank 1 Markets AS, Visa og Spama.

Netto avkastning på investeringer i datterselskaper utgjør i alt 1,1 (1,1) MNOK, og kommer fra investeringer i Eiendomsmegler 1 Lillehammer Gudbrandsdal AS og Gjestgivern AS.

Bankens eierskap av aksjer og andeler i ulike selskaper har i all vesentlighet et strategisk og langsiktig formål. Eierandeler i disse selskapene omsettes normalt ikke i et åpent marked.

Renterisikoen ved innlån og plasseringer er holdt på et lavt nivå ved at posisjonene i hovedsak er korte renter (3 måneders NIBOR).

Volumet av fastrentelån har gjennom 2022 økt fra 811 MNOK i 2021 til 1.186 MNOK i 2022.

Dette volumet er rentesikret med rentebytteavtaler på til sammen 1.272 (1.035) MNOK, jmf. note 21

Likviditetsrisiko

Banken legger vekt på å redusere likviditetsrisikoen. Dette særlig ved at låneforfall og motparter ved innlån er spredt og at kredittlinjer er etablert hos flere aktører.

Pengemarkedet og kredittmarkedene både nasjonalt og internasjonalt er preget av unormalt stor usikkerhet knyttet til lavere vekst og kraftig prisvekst. Risikoen for resesjon er en reell risiko i flere av verdens største økonomier og dette preger penge- og kredittmarkedene negativt gjennom store deler av 2022. Likviditeten i markedene har variert gjennom året og har i korte perioder ikke fungert optimalt. Refinansieringsrisikoen fremover vurderes som uendret og som moderat både i det korte og lengre perspektivet. Banken har svært begrenset volum som skal refinansieres i 2023 (15 MNOK) og styret mener derfor det ikke utgjør noen reell risiko i året som kommer.

Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens likviditetsstrategi vedtatt i styret. Strategien gjennomgås årlig av styret, og skal sikre bankens evne til å håndtere kritiske situasjoner.

En finansieringskilde som reduserer refinansieringsrisikoen er overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS, som er direkte eid av alliansebankene. Netto økning i overføringer til SpareBank 1 Boligkreditt AS er på 385 MNOK. I sum har banken overført utlån på 3.949 (3.564) MNOK. Styret vurderer stabiliteten i bytte av lån mot likviditet i kredittforetaket som god. Banken har rullerende 12 mnd. prognoser som gir stor grad av forutsigbarhet for banken.

Balanseveksten i 2022 er på 759 (794) MNOK. Finansieringsbehovet er primært drevet av utlånsveksten, som på egen balanse har vært på i alt 842 (728) MNOK. De viktigste finansieringskildene har vært innskuddsveksten på 681 (746) MNOK og netto resultattilførsel for 2022 på 123 (127) MNOK.

Det er inngått en samarbeidsavtale i SpareBank 1 Alliansen som forplikter de enkelte bankene til å bistå øvrige banker i alliansen ved eventuelle finansieringsproblemer. Hverken tidligere eller i 2022 har denne avtalen medført eksponering.

Vårt refinansieringsbehov i 2022 er på i alt 15 MNOK, jfr. note 33 og 35. Vi forventer at bankenes finansieringskostnader i obligasjonsmarkedet i et 3-5 års perspektiv, vil ligge på 70 - 150 basispunkter over 3 mnd. Nibor, avhengig av løpetid på obligasjonene. Prisen på ansvarlig lån vil trolig ligge i intervallet 200 - 300 basispunkter over 3 mnd. Nibor.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som "risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser".

Styret og ledende ansatte er omfattet av selskapets løpende styreansvarsforsikring. Denne er plassert hos forsikringsgivere med solid kreditt rating.

Med bakgrunn i de nye kapitalkravsreglene er det utviklet en modell som er bankens verktøy for å kartlegge og vurdere bankens risiki.

Beregningsgrunnlaget for minstekravet til kapitaldekning er 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste årene kapitalisert med 8 % som er kravet til ren kjernekapital.

Kapitalforskriften § 42-1 inneholder nærmere bestemmelser om hvilke poster som inngår i inntektsbegrepet.

Styrets vurdering er at bankens operasjonelle risiko er innenfor akseptable rammer.

Driftsresultatet

Resultatet etter skatt er på 123,0 MNOK. Dette utgjør 1,08 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Egenkapitalavkastningen etter skatt ble på 8,7 %.

Disponering av resultat

Styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er lagt til grunn i utarbeidelsen av årsregnskapet. Disponering av resultatet blir vedtatt av Generalforsamlingen for påfølgende regnskapsår.

Årets resultat blir i sin helhet tillagt Sparebankens fond og egenkapitalen blir ved årets slutt etter dette 1.473,7 MNOK mot 1.358,5 MNOK i fjor. For øvrige kommentarer til årets endring i Sparebankens fond, se endringer i egenkapital etter resultat- og balanseoppstilling.

Kapitaldekningen er beregnet i hht. EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR, jmf. note 36.

Oppsummering og utsiktene fremover

Året vi legger bak oss har på mange måter vært «annerledesåret». Året startet med avvikling av restriksjoner i forbindelse med pandemien som hadde preget oss de to siste årene. Optimismen var stor og entusiasmen var tydelig. Nedturen var enorm når Russland 24. februar invaderte Ukraina og startet en krig på europeisk jord som preget resten av året. Først og fremst det tragiske for det ukrainske folket der tapstallene også blant sivile har steget dramatisk og millioner er tvunget på flukt bort fra krigshandlingene. Derneft har krigen rystet verdensøkonomien svært negativt. Umiddelbart etter krigens utbrudd gikk Europa inn i en energikrise med reell mangel på kraft og akselererende prisvekst på varer og tjenester. Resultatet for de fleste økonomier ble en kraftig nedgang i verdiskapingen, ubalanse på flere områder og uvanlig høy prisvekst som krevde handling.

Sentralbankene har stått sentralt i dette arbeidet. Gjennom pandemien ble styringsrentene satt kraftig ned og flere land opererte med negative styringsrenter. I Norge ble den satt ned til null prosent. Det viktigste virkemidlet for å få kontroll på den svært kraftige prisveksten har vært oppregulering av styringsrentene både i Norge og resten av verden. Norges Bank har siden september 2021 regulert styringsrenten åtte ganger og ved utgangen av året er den 2,75 %. Det er tegn på at medisinen virker – prisveksten avtar og presset i økonomien er noe mindre.

I ustabile tider tildeles finansbransjen et ekstra ansvar. Det å ha tilgjengelig og forutsigbar finansiering for næringsliv og befolkning er en forutsetning for å legge til rette for en myk landing etter kriser.

Vi er en mellomstor lokalbank med et helhjertet engasjement for vårt markedsområde i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Vårt mål er å gi merverdi til lokalsamfunnet – vi ønsker å gi grobunn for gode levekår for både enkeltpersoner og næringsliv. Det har vært viktig for oss å holde dette høyt også i 2022. Det ble et tøft år på mange måter også i vårt markedsområde. Vårt mål har vært å være tilgjengelig for de som trenger bistand. Vi har fortsatt stor tro på at tilgjengelighet og service gir en merverdi for våre kunder.

Med dette som bakgrunn er det svært gledelig å se at svært mange nye kunder har valgt oss som sin nye bankforbindelse også i året som har gått. Gjennom flere år har vi tatt imot over 2000 nye kunder i året og dette har gitt oss en vekst som har vært av de høyeste i hele landet. I 2022 fikk banken nesten 2700 nye kunder og sammen med

våre etablerte kunder har disse gitt banken solid vekst både på utlån og innskudd. Styret er ydmyke i forhold til den tilliten som gis oss av så mange.

Det er nok flere årsaker til bankens framgang gjennom mange år, men vi vil peke på følgende hovedområder:

Konkurranseskraft

Vi har over tid evnet å skape gode relasjoner til kundene gjennom kompetente, serviceinnstilte og tilgjengelige rådgivere sammen med digitale løsninger som ligger helt i front. Vi mener kampen om å vinne kundene handler om å levere på flere ulike områder, ikke utelukkende å være best på pris, selv om dette er en viktig forutsetning.

Solid bankdrift med kvalitet

Banken legger mye ressurser i å styrke bankdriften og forbedre kvaliteten. Mislighold av låneengasjement er betydelig redusert de siste ti årene og er på nivå med snittet for bransjen. Vi ser klare resultater av målrettet kvalitetsarbeid over tid. Dette er vesentlig for å sikre banken fortsatt vekstkraft i årene som kommer. Solid drift med kvalitet i alle ledd er kun oppnåelig med godt kvalifiserte medarbeidere som har kunden i fokus og leverer på service og tilgjengelighet. Vi opplever at våre medarbeidere klarer å levere på dette år etter år.

Alliansesamarbeidet

Alliansesamarbeidet har vært og er fortsatt en forutsetning for vår konkurranseskraft og som gjør at vi kan konkurrere med de store nasjonale og internasjonale konkurrentene i vårt eget markedsområde. I alliansesamarbeidet har vi et forpliktende samarbeid om teknologi, produktutvikling, innkjøp og merkevarebygging. Det gjør oss innovative og robuste. Sammen er vi sterkere.

Fokus på kundetilfredshet

Vi skal være best på tilgjengelighet, responstid og service. Vi har alltid holdt dette høyt og våre medarbeidere strekker seg langt for å innfri forventningene til oss. Selv om vi på flere områder oppnår gode resultater, jobber vi kontinuerlig for å forbedre prestasjonene våre på disse områdene. Håndverk med profesjonalitet og service med hjertet gir verdi for våre kunder.

Ambisjoner og konkurransEinstinkt

Vi har satt oss høye mål og stimulerer hverandre hver dag til å måle oss mot de beste. Vi har en organisasjon med offensive medarbeidere som liker utfordringer og som er stolte av arbeidsplassen sin.

Eierskap

Vi har ingen profesjonelle eiere som henter utbytte fra bankens overskudd, men eies i praksis av våre kunder. Verdiskapingen i banken går tilbake til lokalsamfunnet i form av gaver, prosjektmidler, talentstipend og utstrakt støtte til lokalt idretts- og kulturliv.

Summen av de ovenstående punktene er en vesentlig årsak til bankens resultater, vekst og den posisjonen vi opplever å ha i vårt markedsområde ved utgangen av 2022.

Fremtidsutsiktene

Vi har lagt bak oss et ekstraordinært år preget av sterk prisvekst og svært høye energikostnader for husholdninger og bedrifter. Aktiviteten i norsk økonomi tiltok kraftig etter nedtrappingen av myndighetspålagte restriksjoner i møte med koronapandemien. Rekordlav arbeidsledighet, høy etterspørselsvekst og svak tilbudsside førte til den høyeste prisveksten på varer og tjenester siden 1980-tallet. I et turbulent år har vi sammen med finansnæringen forøvrig stått stødig igjennom med lave tap.

Samtidig som aktiviteten i norsk økonomi tok seg kraftig opp etter pandemien, har utviklingen i husholdningenes forventninger til egen og landets økonomi falt til rekordlave nivåer. Finans Norges Forventningsbarometer i fjerde kvartal 2022 viste det laveste nivået i denne stemningsindikatoren siden første måling i 1992. En kombinasjon av økende renteutgifter og generelt høy prisvekst har ført til en bratt nedgang i husholdningenes disponible realinntekter. Styret mener dette vil gi noe lavere vekst generelt – og også for oss i 2023.

I Norges Banks Pengepolitiske rapport fra desember anslår sentralbanken at norsk økonomi har nådd konjunkturtoppen, og at aktiviteten kommer til å avta gjennom vinteren. Norges Bank forventer at lavere konsum vil føre til at aktiviteten i fastlandsøkonomien avtar i 2023. Imidlertid er det en forventning om at økte investeringer innen petroleumsnæringen og aktivitet relatert til klimaomstilling vil løfte veksten i årene fremover.

Boligprisene steg betydelig i perioden 2020 til 2021, særlig drevet av et svært lavt rentenivå og gode statlige støtteordninger til næringslivet igjennom pandemien. Fra høsten 2022 var det et omslag i boligmarkedet med fallende boligpriser. For året sett under ett økte prisene i landet med 1,5 %. Statistisk sentralbyrå anslår i deres siste Økonomiske analyser at den negative boligprisveksten i andre halvdel av 2022 vil fortsette inn i 2023. Samtidig peker SSB på at lavere boliginvesteringer isolert sett vil presse boligprisene opp på lengre sikt.

Det er forventet at sterk kostnadsvekst, høyere renter på ny finansiering og avtakende lønnsomhet for mange bedrifter vil bidra til å dempe investeringene i år. Norges Bank anslår at store investeringer innen batterier, hydrogen og karbonhåndtering vil føre til at industriinvesteringene øker markert i årene fremover. Utsikter til høy etterspørsel etter elektrisk kraft vil trolig bidra til økte kraftinvesteringer fra og med neste år. Petroleumsinvesteringene er også forventet å ta seg opp igjen de neste årene.

Den svært ekspansive pengepolitikken begynte å avta i september 2021 da Norges Bank satte opp styringsrenten fra null prosent. Siden da har styringsrenten i raskt tempo blitt satt opp til 2,75 %. Sentralbankens prognoser indikerer en topp på 3,0 % i løpet av første kvartal 2023, og deretter en litt lavere styringsrente fra midten av året.

Styret antar at utviklingen i vårt markedsområde vil preges av de samme trendene som forventes nasjonalt. Våre kunder vil møte de samme utfordringene som i landet for øvrig – betydelig kostnadsvekst, lavere kjøpekraft og et noe mer usikkert arbeidsmarked. Store deler av næringslivet vil i tillegg til kostnadsveksten oppleve lavere etterspørsel etter varer og tjenester.

Vi har sett tydelige effekter i fritidsmarkedet der bransjen allerede har omstrukturert driften betydelig. Styret anser det som sannsynlig at fritidsmarkedet vil oppleve negativ utvikling gjennom 2023, men like fullt vil nordmenns hyttedrøm leve og vi har derfor troen på at næringen får ny vekst.

Landbruk er en av våre viktigste næringer. Et godt jordbruksoppgjør i 2022 tilførte næringen kjærkommen styrking i kjøpekraften, men i likhet med de fleste andre opplever vi at prisveksten spiser opp dette rimelig raskt. Styret mener derfor at utfordringene i næringen fortsatt vil være høyst reelle i året som kommer og omstruktureringen til færre, men større bruk vil fortsette.

Fokuset på det grønne skiftet blir stadig større. Finansnæringen er utpekt som et av myndighetenes viktigste virkemidler for å påvirke og fremskynde det grønne skiftet. Vi skal bidra til å nedskalere miljøskadelig aktivitet samtidig som vi skal finansiere aktivitet som bringer oss frem mot klimamålene. SpareBank 1 Gudbrandsdal har gjennom mer enn 160 års drift vært opptatt av å bidra til å utvikle robuste lokalsamfunn, det har ligget i vårt DNA hele veien. Styret mener det er positivt at dette nå blir synliggjort og at det stilles krav til oss og vår næring. Banken vil i 2023 gjennomføre omfattende kompetanseheving for

alle ansatte innen bærekraft, og våre kunder vil også merke vår iver etter å innfri forventningene til oss – bærekraft vil bli diskutert i mange kundemøter i året som kommer.

I vår forretningside heter det at «SpareBank 1 Gudbrandsdal er en lønnsom selvstendig enhet og et lokalt alternativ til nasjonale finanskonsern». Styret holder fast ved at dette er riktig kurs, og når selvstendighet er målet, så er lønnsomhet svaret.

Med vår høye kundetilfredshet har vi et godt utgangspunkt for å styrke relasjonene til våre eksisterende kunder samt kapre nye markedsandeler også i 2023 slik vi har gjort de siste årene. Fornøyde kunder er våre beste ambassadører og den viktigste garantien for fortsatt tilvekst av nye kunder.

Vår strategi bygger på langsiktighet og lokal tilstedeværelse. Dette betyr at vi skal være tilgjengelige for det lokale næringslivet og innbyggerne i Lillehammer og Gudbrandsdalen – enten på digitale flater eller for de som ønsker å gå inn en ulåst dør for å treffe våre medarbeidere. Vi har ambisjoner om å bidra til å utvikle det lokale næringslivet slik at byene og bygdene våre blir attraktive å leve i.

Våre medarbeidere er vår viktigste ressurs i dette arbeidet. Vi må bygge kompetanse som kundene våre finner relevant å benytte seg av. Da vil vi klare å fylle verdiene våre; nær, dyktig og fremtidsretta med innhold. I kraft av den avgjørende rollen den samlede kapasiteten har for

bankens utvikling har styret fortsatt fokus på sykefraværet med tydelige mål for 2023.

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til regnskapsloven, årsoppgjørskravet og god regnskapsskikk.

Slik styret vurderer det, er det etter regnskapsavslutningen ikke inntrådt forhold som bør kommenteres ytterligere.

De siste årene avviker til dels betydelig fra det vi kjenner som et normalår – pandemi og krig i Europa er noe vi har vært forskånet for i mange tiår. Når det treffer oss gir det selvsagt noen negative utslag for både oss, våre kunder og hele samfunnet. Men vi ser også konturene av at det gir oss styrke, som enkeltindivider, som et kollektiv og som nasjon. Styret ønsker at dette gir våre kunder gode opplevelser i møte med banken

De spesielle forholdene tatt i betraktning så er styret godt tilfreds med bankens økonomiske resultater i 2022. Vi opprettholder en lønnsomhet som gir oss kraft til å forsterke evnen til å være en bærebjelke i samfunnsutviklingen i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Styret ser med stor tilfredshet på bankens solide vekst i 2022 som for oss er en bekreftelse på at vår driftsmodell har stor tillit.

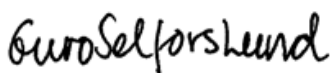
Styret vil takke bankens medarbeidere for god innsats. Takk også til bankens øvrige tillitsvalgte i Generalforsamling og komitéer.

Sist, men ikke minst en særlig takk til bankens kunder.

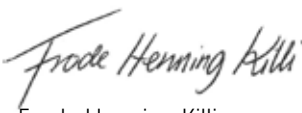
Vinstra, 31.12.2022 / 24.02.2023

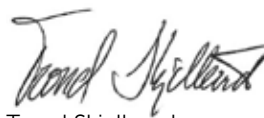
Pål Egil Rønn
styreleder

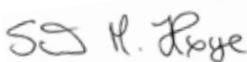
Guro Selfors Lund
nestleder

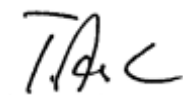
Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

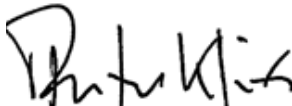
Siv Høye
styremedlem

Trond Amundsen
styremedlem

Jorunn Blekastad
styremedlem

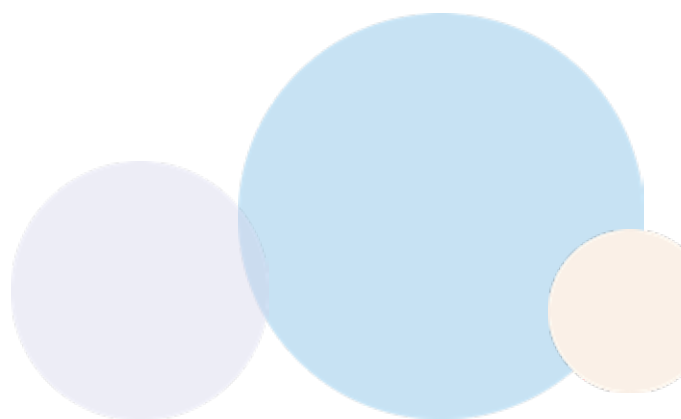

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Resultatregnskap

(tall i hele tusen kroner)	Note	2022	2021
Renteinntekter, amortisert kost		316.507	214.608
Renteinntekter, øvrige		800	-9.218
Rentekostnader		119.627	59.941
Netto renteinntekter	6	197.680	145.449
Provisjonsinntekter		82.133	86.171
Provisjonskostnader		3.081	3.639
Andre driftsinntekter		2.310	1.925
Netto provisjons- og andre inntekter	7	81.363	84.457
Inntekter fra utbytter	8	13.491	9.863
Inntekter fra eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter og datterselskap	8,28	12.394	38.102
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	8	10.537	10.457
Sum inntekter		315.465	288.329
Lønn og andre personalkostnader	9,10	77.299	70.922
Andre driftskostnader	11	75.016	59.515
Av- og nedskrivninger av varige driftsmidler	13,40	5.735	2.252
Sum driftskostnader		158.050	132.689
Resultat før tap		157.415	155.640
Tap på utlån og garantier	17	3.510	4.695
Resultat før skatt		153.906	150.945
Skattekostnad	12	30.940	24.238
Resultat etter skatt		122.965	126.707
Andre inntekter og kostnader			
Resultat		122.965	126.707
<i>Poster som kan bli omklassifisert til ordinært resultat</i>			
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI		246	347
Skatteeffekt		-3	-14
Utvidet resultat		243	333
Totalresultat		123.208	127.040

Balanse

(tall i hele tusen kroner)	Note	2022	2021
EIENDELER			
Kontanter		12.666	12.765
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	592.987	668.861
Netto utlån til kunder	15,17	9.629.175	8.786.747
Rentebærende verdipapirer	25,26, 27	667.572	713.245
Finansielle derivater	21,27	29.599	-
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,27,28	309.331	291.268
Investeringer i datterselskap og felleskontrollerte virksomhet	28	161.513	160.135
Overtatte eiendeler	18	8.705	9.006
Varige driftsmidler	13	67.636	68.518
Utsatt skattefordel	12	8.605	7.431
Andre eiendeler	30	5.104	16.197
SUM EIEDELER		11.492.892	10.734.172
GJELD OG EGENKAPITAL			
Innskudd fra og gjeld til kunder	32	8.699.932	8.019.408
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	33	1.096.895	1.171.697
Finansielle derivater	21,27	1.635	5.949
Annen gjeld	34	110.347	68.775
Pensjonsforpliktelser	34	6.692	6.390
Andre avsetninger og forpliktelser		2.988	3.133
Ansvarlig lånekapital	27,35	100.675	100.286
SUM GJELD		10.019.164	9.375.637
EGENKAPITAL			
Sparebankens fond		1.350.058	1.230.317
Gavefond		462	1.177
Totalresultat		123.208	127.040
SUM EGENKAPITAL		1.473.728	1.358.534
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		11.492.892	10.734.172
Poster utenom balansen:			
SpareBank 1 Boligkreditt AS		3.948.826	3.564.056
Garantier		162.355	172.282

Vinstra, 31.12.2022 / 24.02.2023

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

Siv Høye
styremedlem

Trond Amundsen
styremedlem

Jorunn Blekastad
styremedlem

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Endring i egenkapital

	Sparebankens fond	Gavefond	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2021	1.357.357	1.177	1.358.534
Disponert resultat	122.965		122.965
Avsatt gaver	-7.500	7.500	-
Gaveutbetalinger		-8.216	-8.216
Endring pensjon ført over egenkapitalen	200		200
<i>Poster som reverseres over resultat</i>			
Disponert utvidet resultat	243		243
Egenkapital per 31.12.2022	1.473.266	462	1.473.728

	Sparebankens fond		Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2020	1.238.576		1.238.576
Disponert resultat	126.707		126.707
Avsatt gaver	-7.500	7.500	-
Endringer i EK SamSpar fra Q4 til revidert regnskap	-133		-133
Korrigert resultat SamSpar tidligere år	-438		-438
Gaveutbetalinger		-6.323	-6.323
Endring pensjon ført over egenkapitalen	-189		-189
<i>Poster som reverseres over resultat</i>			
Disponert utvidet resultat	333		333
Egenkapital per 31.12.2021	1.357.357	1.177	1.358.534

Kontantstrømoppstilling

	2022	2021
Resultat fra ordinær drift	153.906	150.945
Ordinære avskrivninger	5.735	5.124
Gevinst ved avgang anleggsaksjer	-220	-8.184
Gevinst salg anleggsmidler	-	-2.872
Tap på utlån	3.510	4.695
Betalbare skatter	-28.075	-20.115
Endringer ført direkte mot Sparebankens fond	-7.772	-6.749
Tilført fra årets drift	127.082	122.844
Endring kortsiktig gjeld	33.378	-8.559
Endring kortsiktige fordringer	11.094	17.738
Netto likviditetsendring i resultatregnskapet	171.554	132.023
Endring brutto utlån	-845.937	-730.869
Endring innskudd fra kunder	680.524	745.556
Endring kortsiktige verdipapir	16.074	-202.226
Netto endring fra virksomheten (A)	22.214	-55.516
Investering i varige driftsmidler	-4.853	-15.235
Salg av varige driftsmidler	301	1.789
Salg langsiktige verdipapir	4.290	18.808
Endring langsiktige verdipapir	-23.512	-40.285
Netto likviditetsendring fra investeringer (B)	-23.773	-34.923
Endring obligasjons- og sertifikatgjeld	-74.413	-67.806
Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	-74.413	-67.806
Sum endring likvider (A+B+C)	-75.972	-158.245
Likvidbeholdning 01.01.	681.626	839.871
Likvidbeholdning 31.12.	605.654	681.626
som består av:		
Kontanter og innskudd i Norges Bank	12.666	12.765
Innskudd fra andre finansinstitusjoner	592.987	668.861
Likvidbeholdning 31.12.	605.653	681.626

NOTER - INNHOLD**SIDE**

61	NOTE 1	GENERELL INFORMASJON
61	NOTE 2	REGNSKAPSPRINSIPPER
65	NOTE 3	FINANSIELL RISIKOSTYRING
67	NOTE 4	KRITISKE ESTIMATER
68	NOTE 5	SEGMENTINFORMASJON
69	NOTE 6	NETTO RENTEINNTEKTER
70	NOTE 7	NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER
70	NOTE 8	INNTEKTER OG VERDIENDRINGER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER
71	NOTE 9	PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE
73	NOTE 10	PENSJONSFORPLIKTELSE
74	NOTE 11	ANDRE DRIFTSKOSTNADER
74	NOTE 12	SKATT
76	NOTE 13	VARIGE DRIFTSMIDLER
76	NOTE 14	KREDITTINSTITUSJONER - FORDRING OG GJELD
77	NOTE 15	UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER
79	NOTE 16	OVERFØRING AV UTLÅN TIL KREDITTFORETAK
80	NOTE 17	TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER
86	NOTE 18	OVERTATTE EIENDELER
86	NOTE 19	KREDITTEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISKORATING
87	NOTE 20	MAKS KREDITTEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLELSE
88	NOTE 21	FINANSIELLE DERIVATER
88	NOTE 22	KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER
89	NOTE 23	MARKEDSRISIKO
91	NOTE 24	LIKVIDITETSRISIKO
91	NOTE 25	RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER
92	NOTE 26	AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINSTRUMENTER
93	NOTE 27	KLASSIFIERING OG MÅLING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER
95	NOTE 28	INVESTERING I EIERINTERESSER
96	NOTE 29	NÆRSTÅENDE PARTER
96	NOTE 30	ANDRE EIENDELER
96	NOTE 31	ANSVARLIG LÅN OG FONDSOBLIGASJONER I ANDRE FORETAK
97	NOTE 32	INNSKUDD FRA KUNDER
98	NOTE 33	GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER
98	NOTE 34	ANNEN GJELD OG PENSJONSFORPLIKTELSE
99	NOTE 35	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
100	NOTE 36	KAPITALDEKNING
102	NOTE 37	GARANTIANSVAR
102	NOTE 38	PANTSTILLELSE
102	NOTE 39	HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Noter

Note 1 Generell informasjon

SpareBank 1 Gudbrandsdal har forretningsadresse og hovedkontor på Vinstra. Banken har avdelingskontor på Lillehammer, Otta og Ringeby.

Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregisteret er 937 888 104 og vi opererer i Norge og reguleres av norsk rett.

SpareBank 1 Gudbrandsdal har tre datterselskap; Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS, Engasjementssikring AS og Gjestgivern AS. Det henvises til note nr. 28 for mer informasjon.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap inkludert datterselskap. Begrunnelsen for dette er at de økonomiske størrelsene i datterselskapene ikke er av en slik størrelse at de vil påvirke bankens resultater eller balanse i vesentlig grad.

Bankens virksomhet er vurdert som en samlet virksomhet, dvs. ett segment.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i tusen kroner med mindre noe annet er angitt.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet til SpareBank 1 Gudbrandsdal er avlagt i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er gjort gjeldende i Norge etter forskrift om IFRS-forordning og regnskapsloven, for regnskapsår som starter 1. januar eller senere. Banken har valgt å avlegge regnskapet etter §1-4 2.ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS; IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens §7-3.

IFRS 9 finansielle instrumenter

IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering og måling, nedskrivning, fraregning og sikringsbokføring. IFRS 9 er benyttet retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv anvendelse innebærer at SpareBank 1 Gudbrandsdal utarbeidet åpningsbalansen 01.01.2020 som om de alltid har anvendt de nye prinsippene. Som tillatt i overgangsbestemmelsene til IFRS 9 omarbeidet ikke SpareBank 1 Gudbrandsdal sammenligningstall for tidligere

perioder ved implementeringen av standarden 01.01.2020. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2020 ble ført mot egenkapitalen.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsregnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. BM porteføljen til banken tilfredsstiller disse kriteriene og måles, med unntak av fastrenteutlån, til amortisert kost.

Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Dette har medført at hele PM porteføljen med unntak av fastrenteutlån etter IFRS 9 reklassifiseres til virkelig verdi over OCI. Dette skyldes rutinemessige salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan

utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost, vil medføre et regnskapsmessig misforhold og SpareBank 1 Gudbrandsdal har valgt å måle disse til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Banken har per rapporteringsdato ingen derivater som klassifiserer til sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Gudbrandsdal regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Finansielle forpliktelser

For finansielle forpliktelser er reglene i hovedsak de samme som i IAS 39. Som hovedregel skal finansielle forpliktelser fortsatt måles til amortisert kost med unntak av finansielle derivater målt til virkelig verdi, finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje og finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer innregnet over resultatet.

Nedskrivning av utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet løpetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten

og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold over lånets løpetid (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og implisitt LGD, som danner grunnlag for estimer på fremtidige verdier for PD og LGD. Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «normalscenario», «oppgangsscenario» og «nedgangsscenario», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene, hvor «normalscenario» vektet med 80 %, «oppgangsscenario» vektet med 10 % og «nedgangsscenario» vektet med 10 %. ECL-scenariene lages på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien inngår alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen inngår eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

- En konto skal ha trinn 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
- En konto skal ha trinn 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. være at kunden er på watchlist.
- En konto skal ha trinn 2 når kundens PD er over 2,5 ganger opprinnelig PD og når endringen i PD er over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne

kundens PD samme måned som kontoen ble opprettet/ fornyet («PD_IB») med kundens PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen inngår eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og/eller som er misligholdt på balansedato (klasse J eller K). For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over løpetiden.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer. Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres. Når tap er konstatert vil lånet bli fraregnet i balansen. Kriterier for når dette skal skje er blant annet:

Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
Avsluttet bo ved dødsfall
Ved rettskraftig dom
Sikkerheter er realisert

Engasjementet vil normalt legges på langstidsovervåkning i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert

eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellig fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliknelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres. I en reforhandlingssituasjon hvor låntager har store økonomiske problemer gjøres det særskilte vurderinger.

Inntektsføring og kostnadsføring*

Renteinntekter- og kostnader

Renteinntekter -og kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost, resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid. For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi, vil renten klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten av verdiendringer klassifiseres som gevinst/tap fra andre finansielle investeringer eller over OCI.

Dersom en finansiell eiendel eller en gruppe av like eiendeler er nedskrevet som følge av verditap, resultatføres renteinntektene ved å benytte renten som fremtidige kontantstrømmer diskonteres med for å beregne verditapet.

Provisjonsinntekter- og kostnader

Provisjonsinntekter- og kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Honorar og gebyr ved formidling av finansielle instrumenter (garantier og lignende) som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres løpende i perioden. Etableringsgebyr for slike poster resultatføres på transaksjonstidspunktet.

Prinsipp for omregning av poster i utenlandsk valuta.

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes til valutakurs pr. balansedato.

Overføring av låneporteføljer til SpareBank1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er etablert som kredittforetak etter konsesjon fra Finanstilsynet og er lokalisert i Stavanger. Hovedformålet med foretaket er å sikre eierne stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige betingelser.

Banken vurderer at praktisk talt all risiko og avkastning ved eierskap knyttet til solgte utlån er overført. Alle overførte lån er fraregnet i bankens balanse.

Pr balansedato utgjorde porteføljen overført til boligkreditselskapet 3.949 MNOK (3.564 MNOK ved fjorårets balansedato). Vår eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS var ved årsskiftet 1,56 % (1,59 % ved forrige årsskifte). Reallokering av eierandeler skjer normalt en gang ved årsslutt.

Aksjer i felleskontrollert virksomhet og datterselskaper

Investerings i felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper er regnskapsført etter EK metoden. Utbytte fra felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres det året det mottas.

Aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis

Alle aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis (utenom felleskontrollert virksomhet og datterselskaper) blir vurdert til virkelig verdi.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer blir vurdert til virkelig verdi.

Egenutstedte obligasjoner

Beholdningen av egne utstedte obligasjoner blir nettoført mot obligasjonsgjelden til pålydende verdi. Banken har på balansedato ingen beholdning i egenutstedte obligasjoner.

Eiendom, anlegg og utstyr

Investeringer i eiendom, anlegg og utstyr balanseføres til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskosten inkluderer utgifter for å anskaffe eiendelen. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres. Øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Avskrivningene starter når eiendelene er klare for bruk. Avskrivningene er lineært fordelt over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Tomter og kunst avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er;

Bygninger 20-50 år

Maskiner og utstyr	4-5 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	5-10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Banken har ikke driftsmidler som skal klassifiseres som investeringseiendommer etter IAS 40.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Engasjementer under overtatte eiendeler har en forventet realisasjonstid på inntil 12 måneder. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

Skatter

Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Ved beregning av skatt pr balansedato er det lagt til grunn en skattesats for betalbar skatt på 25 % og for utsatt skattefordel 25 %. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden.

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i regnskapet i samsvar med IAS 12.

Pensjoner

Bankens tjenestepensjonsordning oppfyller lovens krav om tjenestepensjon.

Banken har ingen ordinær ytelsesbasert ordning da den tidligere ordningen ble avviklet 31.12.2016. Alle tidligere medlemmer omfattes nå av innskuddsbasert ordning gjennom Sparebank 1 Livsforsikring. For den innskuddsbaserte ordningen vil årets pensjonskostnad tilsvare årets påløpte premie.

Banken har imidlertid en forpliktelse knyttet til nåværende og tidligere administrerende banksjefer. Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelsene i denne avtalen skjer etter aktuarielle prinsipper. Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimater

på en rekke parametere. Det henvises til note 10 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

AFP ordningen i privat sektor

Fra 1.1.2011 ble det innført nye regler for AFP i privat sektor. Ny AFP-ordning skal finansieres med premier fra alle arbeidsgiverne med en prosentandel av lønn. Dette i motsetning til gammel ordning hvor den enkelte bank betalte en egenandel på 60-100 % ved AFP-uttak for bankens ansatte.

Ny AFP-ordning er ansett å være en ytelsesbasert ordning. Administrator har pr i dag ikke beregnet forventet over eller underdekning for ordningen som helhet, og av den grunn behandles ny AFP-ordning som en innskuddsordning. Årspremien bokført som en kostnad i 2022 utgjorde 2,6 % av et nærmere bestemt grunnlag. Det er fastsatt at satsen vil være uendret i 2023.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse.

Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimer og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimer og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimer regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen utarbeides etter den indirekte metode. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på banker uten oppsigelsesfrist.

Note 3 Finansiell risikostyring

Overordnet ansvar og kontroll

Risikostyring i SpareBank 1 Gudbrandsdal er en prosess for å identifisere, håndtere og følge opp risiki slik at samlet risikoeksponering er i samsvar med bankens valgte risikoprofil. Risikostyringen skal støtte opp under strategisk utvikling og måloppnåelse for derved å medvirke til finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk bedriftskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risiki som driver inntjeningen
- Å tilstrebe optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi, dog slik at de til enhver tid strategiske kapitalmål oppfylles
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av mulig synergi og diversifiseringseffekter

Styret skal påse at SpareBank 1 Gudbrandsdal har en ansvarlig kapital som er forsvarlig i forhold til ønsket risikoprofil og myndighetsfastsatte krav. Styret fastsetter de overordnede prinsippene for risikostyring, herunder mål, rammer, fullmakter og retningslinjer. Administrerende banksjef er ansvarlig for å etablere en forsvarlig risikostyring. Dette betyr at administrerende banksjef er ansvarlig for at det innføres effektive risikostyringsfunksjoner- og systemer, og at risikoeksponeringen overvåkes. De ulike avdelingene er ansvarlige for den daglige risikostyringen innenfor eget ansvarsområde og skal påse at risikostyring- og eksponering er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt.

Leder for risikostyring og etterlevelse er ansvarlig for å videreutvikle bankens rammeverk for helhetlig risiko- og kapitalstyring, herunder risikopolicy / -strategier, metoder, modeller og systemer i henhold til anerkjente prinsipper.

SpareBank 1 Gudbrandsdal sin risiko tallfestes blant annet gjennom beregning av forventet tap og risikojustert kapital. For beregning av kredittrisiko benyttes modell utviklet av SpareBank 1-alliansen. Modellen tar utgangspunkt i statistiske eregninger og baserer seg på at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap. Beregning av risikojustert kapital for øvrige risikotyper baserer seg i større grad på kvalitative metoder.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring skal rammeverket baseres på de elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer SpareBank 1 Gudbrandsdal på, så som:

- Strategisk målbilde

- Organisering og bedriftskultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Stresstester
- Kapitalstyring (inkl. avkastning og kapitaldekning)
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko.

Kredittrisiko

Den største finansielle risikoeksponeringen til SpareBank 1 Gudbrandsdal er kredittrisiko i utlånsporteføljen. Kredittrisiko er risikoen for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke har evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt til administrerende banksjef innenfor visse rammer. Administrerende banksjef kan videredelegere fullmakter. De delegerte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko.

SpareBank 1 Gudbrandsdal bruker statistiske modeller utviklet i Sparebank 1-alliansen som grunnlag for beregning av risiko og kategorisering av kredittporteføljen. Med bakgrunn i modellene kategoriseres kundene i

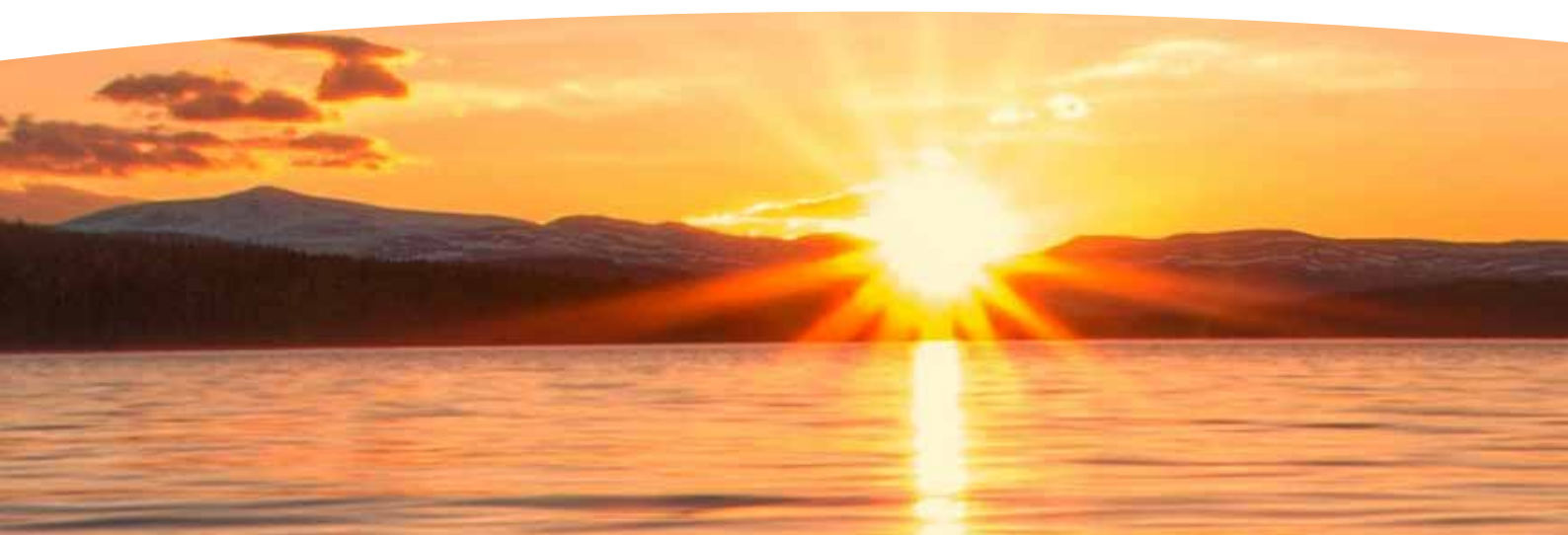
følgende undergrupper; svært lav, lav, middels, høy og svært høy risiko, samt misligholdte engasjementer. Banken etterstreber å prise kredittrisiko og har etablert prismatriser basert på risikoklassifiseringssystemet. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også banken kredittrisiko. Styret gjennomgår jevnlig bankens finansstrategi hvor det fastsettes rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapirer, samt maksimalrammer for eksponering per bransje og per utsteder.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i renter og aksje-/verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingaktiviteten. Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer. SpareBank 1 Gudbrandsdal sine posisjoner i forhold til rammer rapporteres periodisk til styret og ledelsen. Styret har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. For aksjerisiko (utenom investeringer i strategiske plasseringer) er det etablert maksimalrammer mot aksjemarkedet. Vi viser til note 23.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at SpareBank 1 Gudbrandsdal ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader. Banken styrer sin likviditetsrisiko gjennom måltall for kundeinnskudd i forhold til utlån til kunder, andel langsiktig kapitalmarkedsfinansiering og krav til egenkapital, samt krav til lengden på den tidsperioden hvor banken skal være uavhengig av ny finansiering fra markedet. I praksis skjer likviditetsstyringen gjennom likviditetsprog-

noser, valg av løpetid på bankens innlån, inngåelse av avtaler om trekkrettigheter, overføring av utlån til Spare-Bank 1 Boligkreditt AS og deponering av verdipapirer mot låneadgang i Norges Bank. Vi viser til note 24.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser. Bankens balanseposter i utenlandsk valuta inngår i kassebeholdningen. Denne er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Samlet beholdning av utenlandsk valuta utgjør en svært lav andel av bankens eiendeler og risiko for valutatap anses å være uvesentlig.

Banken formidler for øvrig valutilån gjennom annen bank for kunder som ønsker lån i utenlandsk valuta. Samlet volum anses som lavt i forhold til bankens størrelse og risiko for tap i denne sammenheng vurderes som uvesentlig.

Note 4 Kritiske estimater

Ved utarbeidelse av selskapets regnskap foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger.

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn.

Tap på utlån og garantier

Banken gjennomgår årlig den delen av bedriftsmarkedsporteføljen som tilligger utsatte risikoklasser eller der det identifiseres negativ migrasjon. Store og risikoutsatte engasjementer, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Engasjementer som er misligholdt over 90 dager vurderes som tapsutsatte engasjementer. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom det foreligger erfaring med dårlig betalingshistorikk.

Utlån til virkelig verdi

Alle utlån til kunder med fast rente og utlån til kunder med flytende rente med pant i boligeiendom måles til virkelig verdi ref. note 15. Måling av virkelig verdi gjøres for den samlede porteføljen av fastrenteutlån og basert på endring i estimert markedsrente og endring i kredittrisiko. Verdsettelsen er således beheftet med usikkerhet.

Virkelig verdi av investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Måling av virkelig verdi på aksjer, egenkapitalbevis og andeler som ikke omsettes i et aktivt marked vil bestemmes ved å bruke en av følgende eller en kombinasjon av følgende verdsettelsesmetoder: (I) siste kjente transaksjonskurs, (II) resultat per aksje, (III) utbytte per aksje, (IV) rapportert EBITDA for underliggende selskap og (V) siste kjente transaksjonskurs på sammenlignbare instrumenter. Slike verdsettelses vil være beheftet med usikkerhet. Ref. note 26 og 27.

Note 5 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon er definert som virksomhetsområder eller geografiske markeder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester i markedene som er definert som bankens hovedmarkeder. Bankvirksomheten er delt i privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Segmentet "Ufordelt" er de inntekter og kostnader som ikke lar seg allokere til PM eller BM. Segment PM og segment BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder med BM sektor som behandles av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samsvare med sektorinndelingen i note 15.

2022	Privatmarked	Bedriftsmarked	Ufordelt	Totalt
Resultat				
Netto renteinntekter	138.911	73.988	-15.219	197.680
Netto provisjonsinntekter	10.899	5.638	62.516	79.053
Andre driftsinntekter			2.310	2.310
Netto avkastning på finansielle investeringer			36.422	36.422
Driftskostnader	101.389	37.038	19.623	158.050
Resultat før tap	48.421	42.588	66.406	157.415
Tap på utlån og garantier	-3.117	-392	-	-3.510
Resultat før skatt	45.304	42.196	66.406	153.906
Balanse				
Brutto utlån til kunder	6.340.241	3.328.209	-3.053	9.665.398
Avsetning for tap	-10.441	-25.781	-	-36.223
Andre eiendeler			1.863.717	1.863.717
Sum eiendeler pr segment	6.329.800	3.302.428	1.860.664	11.492.892
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.841.754	3.858.177		8.699.932
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	103	2.886		2.988
Annen gjeld og egenkapital			2.789.972	2.789.972
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4.841.857	3.861.063	2.789.972	11.492.892

Note 5 fortsetter

2021	Privatmarked	Bedriftsmarked	Ufordelt	Totalt
Resultat				
Netto renteinntekter	103.195	56.918	-14.664	145.449
Netto provisjonsinntekter	10.102	5.429	67.002	82.533
Andre driftsinntekter			1.925	1.925
Netto avkastning på finansielle investeringer			58.422	58.422
Driftskostnader	84.921	29.192	18.576	132.689
Resultat før tap	28.375	33.156	94.108	155.640
Tap på utlån og garantier	-2.683	-2.011	-	-4.695
Resultat før skatt	25.692	31.145	94.108	150.945
Balanse				
Brutto utlån til kunder	5.915.284	2.904.695	3.317	8.823.296
Avsetning for tap	-9.605	-26.944	-	-36.548
Andre eiendeler			1.947.424	1.947.424
Sum eiendeler pr segment	5.905.680	2.877.751	1.950.741	10.734.172
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.381.860	3.637.548		8.019.408
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og låne- tilsagn	302	2.830		3.133
Annen gjeld og egenkapital			2.711.631	2.711.631
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4.382.163	3.640.378	2.711.631	10.734.172

Note 6 Netto renteinntekter

Renteinntekter	2022	2021
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	9.204	1.418
Renter av utlån til og fordringer på kunder	307.303	213.191
Renter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer	4.400	1.424
Andre renteinntekter og lignende inntekter	-3.600	-10.642
Sum renteinntekter	317.308	205.390
Rentekostnader		
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	24	12
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	82.763	38.158
Renter på utstedte verdipapirer	28.149	15.568
Renter på ansvarlig lånekapital	3.528	2.262
Avgifter til bankenes sikringsfond	5.075	3.864
Renter på leieforpliktelser etter IFRS 16	77	77
Andre rentekostnader og lignende kostnader	12	-
Sum rentekostnader	119.627	59.941
Sum netto renteinntekter	197.680	145.449

Note 7 Netto provisjons- og andre inntekter

Provisjonsinntekter	2022	2021
Garantiprovisjon	2.584	2.479
Verdipapiromsetning og forvaltning	2.830	3.215
Forsikringstjenester	21.626	18.381
Betalingsformidling	20.809	15.955
Andre provisjonsinntekter	10.288	9.864
Sum provisjonsinntekter ekskl. kredittforetak	58.138	49.893
Provisjonsinntekter fra SB1 Boligkreditt	23.996	36.278
Sum provisjonsinntekter	82.133	86.171
Provisjonskostnader		
Betalingsformidling	2.862	3.278
Andre provisjonskostnader	219	361
Sum provisjonskostnader	3.081	3.639
Netto provisjonsinntekter	79.053	82.533
Andre driftsinntekter		
Leieinntekter fast eiendom	1.411	1.293
Andre driftsinntekter	899	631
Sum andre driftsinntekter	2.310	1.925
Netto provisjons- og andre inntekter	81.363	84.457

Note 8 Inntekter og verdiendringer fra finansielle instrumenter

	2022	2021
Sum utbytte	13.491	9.863
Inntekt fra eierinteresser i felleskontrollert virksomhet og datterselskaper	12.394	38.102
Netto verdiendring på fastrenteutlån	-36.370	-19.414
Netto resultat fra rentebærende verdipapirer	7.158	1.586
Netto realisert verdiendring på aksjer, aksjefond og EK bevis	220	8.184
Netto verdiendring på aksjer, aksjefond og EK bevis	6.856	581
Netto inntekter/ kostnader (-) på valuta og finansielle derivater	32.673	19.521
Sum netto verdiendring på verdipapirer	10.537	10.457
Sum inntekt og verdiendring fra finansielle eiendeler	36.422	58.422

Note 9 Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

	2022	2021
Lønn	55.467	50.407
Pensjonskostnader (note 10)	5.673	5.214
Andre personalkostnader	16.160	15.301
Sum personalkostnader	77.299	70.922

Ansatte	2022	2021
Antall årsverk pr. 31.12:	79	76
Antall ansatte pr. 31.12:	84	83

Nåværende og tidligere ansatte i banken har en samlet rentesubsidiering av utlån på kr. 323.648 for 2022 målt mot gjennomsnittlig kunderente. For 2021 var fordelten kr. 521.035. Ingen tillitsvalgte har i kraft av sine verv rentesubsidiering på utlån. Utlån til ansatte, se note 15. Alle ansatte er omfattet av en felles avtale om overskuddsdeling som gir lik utbetaling basert på utført årsverk. Overskuddsdelingen er begrenset oppad til en månedslønn (snitt for alle ansatte med unntak av adm. banksjef). For 2022 er gjennomsnittlig brutto månedslønn kr 48.866. Overskuddsdelingen blir utbetalt ved oppfyllelse av gitte resultatkriterier for banken. For 2022 er disse kravene oppnådd.

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte i 2022

Tittel	Navn	Lønn og andre kort-siktede ytelser ¹	Andre godtgjørelser	Pensjonskostnad	Lån
Adm. banksjef	Per Ivar Kleiven	1.951,6	191,7	720,7	3.600,0
Banksjef Forretningsutvikling	Ivar Belle	983,2	30,2	92,9	1.150,0
Banksjef Bedriftsmarked	Tore Lie	1.055,7	25,5	111,1	1.216,3
Banksjef Personmarked	Truls Bjelke	919,7	32,0	83,7	3.261,1
Teamleder risk og compliance	Lars Sletmoen	845,7	28,7	87,4	3.600,0
Samfunnskontakt	André W. Arntzen	965,9	33,2	89,5	3.000,0
Styret					
Styreleder	Pål Egil Rønn	180,0			8.662,4
Nestleder	Guro Selfors Lund	120,0			2.624,8
Styrets medlemmer	Frode Henning Killi	105,0			4.987,1
	Trond Skjellerud	105,0			3.568,7
	Siv Marie Høye	105,0			7.870,0
Ansattes representant	Trond Amundsen	105,0			3.300,0
Ansattes representant	Jorun Blekastad	105,0			4.143,3

¹ Kun honorarer er inkludert i godtgjørelse til ansattevalgte styre- og representantskapsmedlemmer.

Vilkår for lån til ledende ansatte avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for øvrige ansatte. For adm. banksjef foreligger det et flexilån med rentesats 31.12.2022 på 2,66 % og trekkramme på 3,6 MNOK.

Ansettelsesavtalen med adm. banksjef medfører ingen forpliktelse for banken ved fratreden. Adm. banksjef har rett til å fratre ved fylte 62 år med en pensjon på 70 % av lønn på fratredelsestidspunktet og frem til fylte 67 år.

Den øvrige ledergruppen har ikke rettigheter utover ordinær pensjon tilsvarende øvrige ansatte ref. omtale under regnskapsprinsipper (note 2 og note 10).

Lån og garantier til selskaper hvor tillitspersoner er ansvarlige medlemmer eller styremedlemmer utgjør samlet 11,6 MNOK.

Vilkår for lån hvor fungerende medlemmer pr. 31.12.2022 har selskapsfunksjoner avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for øvrige kunder. For styreleder foreligger det avtale om kreditter og lån med rentesatser 31.12.2022 fra 4,55 % til 7,35 %. Styrets leder har betingelser for sitt engasjement som er i tråd med ordinære markedsmessige betingelser.

Ansattes representant i styret mottar også ordinær lønn, opptjener pensjonsrettigheter og mottar øvrig godtgjørelse som ikke er inkludert i tabellen over.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styre-/møtehonorer.

Generalforsamlingens medlemmer har ikke avtaler om annet vederlag enn møtehonorer og har i 2022 mottatt honorarer på kr. 1.700,- for deltagelse pr. møte. Det er ingen lederfunksjon av Generalforsamlingen, men møteleder velges ved åpning. Samlet honorar til medlemmer av Generalforsamlingen i 2022 er totalt kr. 23.800,-.

Samlet låneengasjement for medlemmer av Generalforsamlingen pr. 31.12.2022 utgjør 42,1 MNOK.

Engasjement til generalforsamlingens medlemmer i 2022

Engasjement i mill. kroner	Antall medlemmer
0 - 1	7
1 - 2	8
2 - 3	4
3 - 4	2
Over 4	2

Det er i 2022 utbetalt honorar til valgkomiteen på til sammen kr. 23.900,-. Av dette beløpet utgjør honorar til leder Magnar Bratlien på kr. 12.000,-.

Note 10 Pensjonsforpliktelser

Banken har pensjonsordning for sine ansatte med innskuddspensjonsordning gjennom SpareBank 1 Forsikring AS.

Banken har inngått avtale om førtidspensjonsordning til adm. banksjef og en tidligere banksjef basert på ytelsesmessige prinsipper. Forpliktelsen i balansen ved årets utgang er knyttet til disse avtalene.

Ved beregningene er følgende forutsetninger lagt til grunn:	2022	2021
Diskonteringsrente	3,2 %	1,5 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	0 %	0 %
Årlig regulering av pensjoner	Inntil 0,4%	Inntil 0,4%

Medlemmer i innskuddsbasert pensjonsordning	2022	2021
Antall personer med innskuddsbasert pensjonsordning	84	84

	Usikrede ordninger	
	2022	2021
Estimert brutto verdi pensjonsforpliktelse banksjefer	6.692	6.390
Balanseført pensjon	6.692	6.390

	Usikrede ordninger	
	2022	2021
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-392	-376
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	-96	-86
Avsatt arbeidsgiveravgift (inkl i bruttobeløp)	-42	-40
Pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	-529	-501
Pensjonskostnad innskuddsbasert ordning *	-4.175	-3.900
Kostnad knyttet til ny AFP ordning *	-969	-812
Sum pensjonskostnad	-5.673	-5.214

*) kostnad eks. arbeidsgiveravgift

Note 11 Andre driftskostnader

	2022	2021
Kostnader til banksamarbeidet i SpareBank 1	23.348	20.044
Markedsføring	8.914	7.117
IT-kostnader	10.617	8.765
Kostnader egne lokaler	10.896	4.809
Kostnader leide lokaler	2.143	1.786
Maskiner og inventar	1.989	2.516
Honorarer	6.928	5.369
Telefon, kurs og overnatting	1.167	1.000
Øvrige driftskostnader	9.014	8.109
Sum andre driftskostnader	75.016	59.515

Banken leier lokaler for sin avdeling på Ringeby. Leieavtalen har en varighet frem til 30.04.2025 med opsjon til fornyelse i ytterligere fem år. I tillegg har banken inngått en leieavtale på Lillehammer i Storgata 56 med tilknytning til eget bygg i Storgata 54. Leieavtalen har en varighet frem til 17.10.2031, med en opsjon på forlengelse i 5 år. Videre har banken inngått en fremleieavtale med utleie av 51% av arealet. Denne fremleieavtalen har en varighet på 5 år med opsjon på ytterligere 5 år.

Godtgjørelse til revisor	2022	2021
Lovpålagt revisjon	1.102	944
Regnskapsmessig bistand	-	180
Attestasjoner	109	31
Skatte- og avgiftsrådgivning	25	31
Andre tjenester	13	3
Sum godtgjørelser til revisor ink MVA	1.248	1.189

Note 12 Skatt

	2022	2021
Resultat før skattekostnad	153.906	150.945
+/-permanente forskjeller	-29.034	-53.592
+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	5.302	5.746
- herav ført direkte mot egenkapitalen	-	-189
- herav ført over OCI	10	56
Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	130.183	102.966
Herav betalbar skatt	32.546	25.742
Avstemming skyldig betalbar skatt i balansen		
Årets beregnede betalbare skatt	32.546	25.742
For lite betalt skatt fra 2020	-	2.753
Beregnet betalbar skatt ført over OCI	3	14
Bokført skyldig betalbar skatt	32.548	28.509

Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen vedrører følgende midlertidige forskjeller	2022	2021
Utlån kunder	39.661	3.291
Finansielle instrumenter	-27.885	4.508
Driftsmidler	8.351	7.504
Netto pensjonsforpliktelse	6.692	6.391
Andre poster	7.965	8.341
Gevinst-/tapskonto	-365	-313
Sum midlertidige forskjeller	34.419	29.722
Utsatt skattefordel	8.605	7.431

Utsatt skatt i resultatregnskapet vedrører endring i følgende midlertidige forskjeller	2022	2021
Utlån kunder	36.370	19.414
Finansielle instrumenter	-32.393	-19.509
Varige driftsmidler	847	-1.118
Netto pensjonsforpliktelse	301	648
Andre poster	-376	6.582
Gevinst-/tapskonto	-52	-271
Endring midlertidige forskjeller	4.697	5.746
Netto endring utsatt skatt	1.174	1.436

Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt	2022	2021
25 % av resultat før skatt	38.476	37.736
Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller)	705	505
Aksjeutbytte	-7.961	-13.950
Avvik utsatt skattefordel IB	359	-
Endring utsatt skattefordel av estimatavvik	-208	-
PM utlån Trinn 3 over OCI	3	14
For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	-431	-67
Total skattekostnad	30.943	24.238

Effektiv skattesats i %	20,1 %	16,1 %
--------------------------------	---------------	---------------

Hvorav;

Skattekostnad i ordinært resultat	30.940	24.238
Skattekostnad i utvidet resultat	3	14

Note 13 Varige driftsmidler

	Maskiner, inventar og transportmidler	Tomter, bygninger og andre faste eiendommer	Bruksretts-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01	16.730	96.561	6.360	119.650
Tilgang	1.052	3.743		4.795
Avgang til kostpris	-157			-157
Bruksrett IFRS 16			215	215
Anskaffelseskost 31.12	17.624	100.304	6.575	124.503
Samlede ordinære avskrivninger	13.775	41.824	1.268	56.867
Bokført verdi 31.12	3.849	58.480	5.306	67.636
Ordinære avskrivninger 2021	1.984	3.036	715	5.735
Sum avskrivning og gevinst på ikke-finansielle eiendeler	1.984	3.036	715	5.735
Avskrivningssatser	10 - 30 %	0 - 4 %	10 %	

Eiendommer	Kommune	Eiendomstype	Total areal m2	Herav utleid m2	Balanseført verdi
Nedregt 69	Nord-Fron	Bankbygg	1.848	40	7.167
Nedregt 63	Nord-Fron	Kontorbygg	1.138	737,21	9.335
	Nord-Fron	Tomt			1.750
Storgt 17	Sel	Bankbygg	326	-	3.121
Hanstadgt. 5	Ringebu	Bankbygg ¹	302	9	682
Storgt 54	Lillehammer	Bank- og forretningsbygg	1.260	568	26.571
	Lillehammer	Tomt			800
Storgt 56	Lillehammer	Bankbygg	430	168	4.870
	Ringebu	Fritidseiendom			451
	Ringebu	Fritidseiendom			1.779
	Ringebu	Tomt			700
	Kristiansund	Fritidseiendom			1.075
					58.300
Kunst					180
Sum					58.480

¹ Bankbygget er leid og foretatte påkostninger avskrives lineært over leieperioden

Note 14 Kredittinstitusjoner - fordring og gjeld

	2022	2021
Innskudd i Norges Bank	52.993	52.721
Utlån til og fordringer på kred.inst uten avtalt løpetid	539.994	616.140
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	592.987	668.861
Gjennomsnittlig rente	1,26 %	0,17 %

Note 15 Utlån til og fordringer på kunder

	2022	2021
Kasse-/drifts- og brukskreditter	605.401	454.353
Byggelån	120.355	159.923
Nedbetalingslån	8.939.641	8.209.020
Brutto utlån og fordringer på kunder	9.665.398	8.823.296
- Forventet tap på utlån	-36.223	-36.549
Netto utlån og fordringer på kunder	9.629.175	8.786.747
Ubenyttede kreditter	561.899	661.582
Garantier	162.355	172.282
Maksimal eksponering for kredittrisiko	10.389.651	9.657.160
Herav utlån til ansatte	181.703	154.153
Gjennomsnittlig rente brutto utlån	4,34 %	2,80 %

Sikkerhetsverdier

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittrisikoen. Av den grunn er bankens reelle maksimale kredittrisiko vesentlig lavere enn tabellen ovenfor gir uttrykk for. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning samt avgitte kausjoner fra privatpersoner og selskaper. Fysiske sikkerheter skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelager.

	Sikkerhetsdekning pr. klasse	2022	2021
Sikkerhetsklasse 1	>120 %	1.241.899	1.025.670
Sikkerhetsklasse 2	100-120 %	1.373.819	1.144.595
Sikkerhetsklasse 3	80-100 %	2.532.439	2.613.136
Sikkerhetsklasse 4	60-80 %	4.163.444	3.968.519
Sikkerhetsklasse 5	40-60 %	768.808	634.749
Sikkerhetsklasse 6	20-40 %	89.566	94.122
Sikkerhetsklasse 7	0-20 %	219.675	176.371
Sum sikkerhetsverdier fra risikoklassifiseringer		10.389.651	9.657.160

Utlån, garantier og kreditter

	Brutto nedbetalingslån		Rammekreditter benyttet		Rammekreditter ubenyttet		Garantier	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Svært lav	3.250.914	3.060.553	359.717	304.341	313.953	294.859	56.253	58.890
Lav	3.135.020	2.834.997	103.464	99.539	74.665	74.248	23.235	9.716
Middels	2.093.153	1.881.985	227.264	170.577	158.818	272.474	52.312	83.563
Høy	217.724	164.033	10.563	14.416	10.634	13.839	10.441	13.581
Svært høy	172.319	208.104	16.973	16.679	3.432	5.683	19.243	2.432
Misligholdt/nedskrevne	70.510	59.348	7.775	8.724	397	479	871	4.100
Sum	8.939.641	8.209.020	725.756	614.277	561.899	661.582	162.355	172.282

Fordelt på sektor

	Brutto utlån		Garantier	
	2022	2021	2022	2021
Offentlig sektor				
Finansiell sektor				
Næringsdrivende	3.325.156	2.908.012	144.348	154.054
Lønnstakere	6.340.241	5.915.284	18.007	18.228
Sum	9.665.398	8.823.296	162.355	172.282

Utlån og garantier fordelt etter geografisk område

	Utlån inkl Boligkreditt		Brutto utlån		Garantier	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Nord-Fron	1.947.690	1.912.162	1.539.836	1.479.619	34.294	35.285
Sør-Fron	956.977	926.776	793.156	765.528	15.268	8.029
Ringebu	921.609	823.927	715.356	607.470	6.820	3.530
Lillehammer	3.040.946	2.789.179	1.855.265	1.744.331	53.458	57.992
Øyer	655.468	581.887	463.781	434.382	9.393	9.310
Gausdal	600.496	515.255	416.921	371.892	3.505	2.912
Sel	1.323.504	1.284.674	988.811	992.384	6.964	8.832
Resten av landet	4.167.534	3.553.492	2.892.272	2.427.690	32.653	46.392
Sum	13.614.224	12.387.353	9.665.398	8.823.296	162.355	172.282

Brutto utlån fordelt på sektor og næring

	2022	2021
Primærnæring	962.294	886.023
Industri	46.981	50.309
Elektrisitets-produksjon	17.632	18.550
Bygg og anlegg	368.132	312.462
Varehandel	158.373	116.952
Overnatting og servering	67.024	69.521
Omsetning og drift av fast eiendom	1.040.713	981.737
Tjenesteyting	211.832	183.150
Øvrige næringer	452.175	289.308
Sum bedriftsmarked	3.325.156	2.908.012
Personmarked	6.340.241	5.915.284
Brutto utlån	9.665.398	8.823.296
-Avsetning til tap på utlån til amortisert kost	-19.576	-18.739
-Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi	-16.647	-17.810
Netto utlån	9.629.175	8.786.747
Sum brutto utlån	9.665.398	8.823.296
Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	3.948.826	3.564.056
Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	13.614.224	12.387.353

Note 16 Overføring av utlån til kredittforetak

SpareBank 1 Gudbrandsdal har inngått avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kontakten med kunden. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. SpareBank 1 Gudbrandsdal har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning fra balansen. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet.

SpareBank 1 Gudbrandsdal innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser. Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Banken sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene. Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av banken, samtidig som retten til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan banken ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser. Eierandel i kredittforetak fremgår av note 26.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår forvaltningen av de overførte utlånene og mottar provisjon basert på netto avkastning på utlånene overført. Totalt er det fraregnet boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 3.949 MNOK ved utgangen av regnskapsåret. Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2022 og 2021. De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er godt sikret og har en lav tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl. krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste 12 måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste seks måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Note 17 Tap på utlån og garantier

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se prinsippnoten. Tall i hele tusen kroner.

Tap på utlån og garantier	2021	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	2022
Avsetning til tap målt til amortisert kost - bedriftsmarkedet	29.774	287	-1.394	28.667
Avsetning til tap målt til virkelig verdi - privatmarkedet	9.907	644	-7	10.544
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	39.681	931	-1.401	39.211
<i>Presentert som:</i>				
Avsetning til tap på utlån	36.548	1.075	-1.401	36.223
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt	3.133	-144	-	2.988
Balanse	39.681	931	-1.401	39.211

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	9.521	17.351	12.809	39.681	8.435	15.951	13.817	38.203
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	4.584	-4.566	-18	-	4.348	-4.337	-11	-
Overført til (fra) trinn 2	-674	681	-7	-	-652	652	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-257	-403	660	-	-145	-793	938	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	4.406	2.734	75	7.215	5.707	1.734	33	7.474
Økning i trekk på eksisterende lån	1.401	8.002	25	9.428	2.335	7.156	2.289	11.780
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-4.409	-3.311	-520	-8.241	-7.723	-561	-613	-8.897
Utlån som har blitt fraregnet	-4.273	-2.978	-215	-7.466	-2.784	-2.342	-648	-5.774
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-24	-7	-1.375	-1.406	-	-109	-2.996	-3.105
Utgående balanse	10.275	17.503	11.433	39.211	9.521	17.351	12.809	39.681

Tapsavsetning på "nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler" i trinn 3 relaterer seg i hovedsak til selskap som har gått konkurs og dermed har fått nytt organisasjonsnummer.

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	886	6.553	2.165	9.605	869	5.945	2.959	9.772
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	1.114	-1.103	-12	-	1.723	-1.711	-11	-
Overført til (fra) trinn 2	-249	257	-7	-	-399	399	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-239	-271	510	-	-136	-692	827	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.613	1.870	75	3.559	1.644	1.438	29	3.111
Økning i trekk på eksisterende lån	325	2.937	23	3.285	690	3.971	295	4.956
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1.506	-976	-381	-2.863	-2.527	-1.079	-610	-4.216
Utlån som har blitt fraregnet	-1.035	-1.905	-198	-3.138	-977	-1.610	-329	-2.916
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-7	-	-7	-	-108	-995	-1.103
Utgående balanse	910	7.356	2.175	10.441	886	6.553	2.165	9.605

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM)	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	6.773	9.543	10.628	26.944	6.635	9.415	10.850	26.899
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	3.121	-3.121	-	-	2.512	-2.512	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-367	367	-	-	-219	219	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-17	-119	136	-	-7	-37	44	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2.442	857	-	3.300	2.672	253	-	2.925
Økning i trekk på eksisterende lån	994	3.173	2	4.169	1.326	3.663	2.108	7.096
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-3.104	-856	-130	-4.090	-4.604	-785	-58	-5.447
Utlån som har blitt fraregnet	-2.225	-911	-11	-3.147	-1.541	-672	-315	-2.528
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-19	-	-1.375	-1.394	-	-1	-2.001	-2.002
Utgående balanse	7.601	8.932	9.249	25.781	6.773	9.543	10.628	26.944

Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttede kreditter, garantiansvar og lånetilsagn	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	1.861	1.256	17	3.133	932	591	9	1.532
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	349	-342	-7	-	114	-114	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-58	58	-	-	-34	34	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-1	-13	14	-	-3	-64	67	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	350	6	-	356	1.391	43	4	1.438
Økning i trekk på eksisterende lån	81	581	1	663	97	998	8	1.103
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	196	-169	-10	17	-371	-173	-66	-610
Utlån som har blitt fraregnet	-1013	-162	-6	-1.180	-266	-59	-4	-330
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-	-	-	-	-
Utgående balanse	1.764	1.214	10	2.988	1.861	1.256	17	3.133

Periodens tap på utlån og garantier	2022	2021
Endring i IFRS 9 nedskrivning	1.112	2 499
Endring i individuelle nedskrivninger	2.501	2 699
Endring i amortiseringseffekter	-	23
Konstaterte tap	1.363	3.634
Reversering av tidligere konstaterte tap	-1.466	-4 159
Sum tap på utlån og garantier	3.510	4.695

Misligholdte engasjement	2022	2021
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	29.564	34.103
Trinn 3 nedskrivning	-2.427	-3.736
Netto misligholdte engasjement	27.137	30.367
Avsetningsgrad	8 %	11 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,31 %	0,39 %
Øvrig tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	10.051	9.890
Trinn 3 nedskrivning	-8.334	-8.597
Netto tapsutsatte engasjement	1.717	1.293
Avsetningsgrad	82,9 %	86,9 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,10 %	0,11 %

Brutto utlån	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	7.936.505	812.518	74.273	8.823.296	7.302.625	742.732	50.337	8.095.694
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	322.873	-320.973	-1.900	-	203.819	-202.759	-1.060	-
Overført til (fra) trinn 2	-367.671	368.886	-1.215	-	-334.230	334.230	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-11.041	-9.206	20.247	-	-12.973	-23.782	36.755	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	3.462.656	123.795	8.378	3.594.829	3.373.798	130.241	6.498	3.510.537
Økning i trekk på eksisterende lån	163.829	9.959	305	174.093	92.023	10.184	877	103.085
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-363.721	-34.907	-4.699	-403.327	-383.274	-43.649	-4.338	-431.261
Utlån som har blitt fraregnet	-2.362.536	-149.472	-9.413	-2.521.421	-2.305.283	-132.836	-7.984	-2.446.103
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-393	-274	-1.405	-2.072	-	-1.843	-6.812	-8.655
Utgående balanse	8.780.500	800.327	84.571	9.665.398	7.936.505	812.518	74.273	8.823.296
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,12 %	2,19 %	13,52 %	0,41 %	0,12 %	2,14 %	17,25 %	0,45 %

Brutto utlån PM	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	5.561.903	326.766	26.616	5.915.285	5.180.378	254.282	22.413	5.457.073
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	104.307	-102.407	-1.900	-	77.762	-76.702	-1.060	-
Overført til (fra) trinn 2	-160.713	161.928	-1.215	-	-169.414	169.414	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-3.435	-4.661	8.096	-	-3.942	-8.532	12.474	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2.542.736	92.366	5.495	2.640.596	2.551.383	88.382	4.188	2.643.953
Økning i trekk på eksisterende lån	20.772	6.019	9	26.799	19.613	1.324	26	20.963
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-192.912	-9.195	-1.560	-203.667	-230.033	-13.581	-1.843	-245.457
Utlån som har blitt fraregnet	-1.928.243	-100.509	-9.745	-2.038.498	-1.863.843	-85.985	-6.199	-1.956.027
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-274	-	-274	-	-1.837	-3.384	-5.221
Utgående balanse	5.944.414	370.033	25.795	6.340.241	5.561.903	326.766	26.616	5.915.285
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,02 %	1,99 %	8,43 %	0,16 %	0,02 %	2,01 %	8,13 %	0,16 %

Brutto utlån BM	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	2.374.603	485.752	47.657	2.908.012	2.170.558	447.512	20.550	2.638.620
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	214.570	-214.570	-	-	126.057	-126.057	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-191.163	191.163	-	-	-164.814	164.814	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-7.606	-4.545	12.151	-	-9.031	-15.250	24.281	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.043.414	57.421	6.757	1.107.592	801.361	82.798	9.683	893.842
Økning i trekk på eksisterende lån	126.275	3.765	284	130.324	72.408	8.859	851	82.119
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-163.486	-24.928	-3.079	-191.493	-152.083	-30.067	-2.495	-184.645
Utlån som har blitt fraregnet	-560.127	-63.765	-3.588	-627.480	-469.853	-46.851	-1.785	-518.490
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-393	-	-1.405	-1.798	-	-6	-3.428	-3.435
Utgående balanse	2.836.087	430.294	58.776	3.325.157	2.374.603	485.752	47.657	2.908.012
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,27 %	2,08 %	15,74 %	0,78 %	0,29 %	1,96 %	22,30 %	0,93 %

Ubenyttet kreditter, garantiansvar og lånetilsagn	2022				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	1.005.852	55.568	4.483	1.065.903	687.900	58.144	2.615	748.660
Avsetning til tap								
Overført til (fra) trinn 1	31.318	-29.637	-1.681	-	14.105	-14.105	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-33.218	33.218	-	-	-14.179	14.263	-84	-
Overført til (fra) trinn 3	-245	-319	564	-	-2.471	-1.766	4.237	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	218.951	458	-	219.409	330.314	5.228	788	336.330
Økning i trekk på eksisterende lån	133.300	7.646	12	140.959	190.857	6.205	-	197.061
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-135.664	-7.179	-468	-143.311	-78.801	-6.794	-1.576	-87.171
Utlån som har blitt fraregnet	-231.112	-6.074	-1.739	-238.925	-121.872	-5.607	-1.493	-128.972
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-100	-	-	-100	-	-	-5	-5
Utgående balanse	989.082	53.681	1.171	1.043.935	1.005.852	55.568	4.483	1.065.903

Lån med betalingslettelser (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Lån med betalingslettelser uten nedskrivning	23.300	59.696	16.359	99.355
Lån med betalingslettelser med nedskrivning		543	2.618	3.162
Netto lån med betalingslettelser	23.300	60.239	18.977	102.517

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Analysen simulerer sensitiviteten knyttet til vesentlig økt kredittrisiko. Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for 3 ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet.

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) og bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger til makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv.

Nedsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i forventet scenario.

Oppsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i forventet scenario.

Scenariovekting er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. Det gjøres årlig en grundig gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. ECL per 31.12.2022 er beregnet som en kombinasjon av 80 % forventet scenario, 10 % nedsidescenario og 10 % oppsidescenario (80/10/10 %).

Sensitivitetsanalyse tapsmodell	BM	PM	Total
ECL i forventetscenarioet	16.695	8.731	25.426
ECL i nedsidescenarioet	107.448	86.458	193.906
ECL i oppsidescenarioet	12.022	5.490	17.512
ECL med anvendt scenariovekting 80/10/10 %	25.303	16.179	41.483
ECL med alternativ scenariovekting 75/15/10 %	29.841	20.066	49.907
ECL med alternativ scenariovekting 70/20/10 %	34.378	23.952	58.331

Per 31.12.2022 har banken valgt å beholde normalscenarioet.

Note 18 Overtatte eiendeler

	2022	2021
Bygg for kontor, utleie mm	-	-
Leilighetsbygg for fritidsmarkedet	8	8
Hotelleiendom med tilhørende områder	8.697	8.998
Andre eiendeler	-	-
Sum overtatte eiendeler	8.705	9.006

Som grunnlag for bokført verdi på samlet 8,7 MNOK foreligger det enten takst, verdivurderinger mottatt fra eiendomsmegler eller verdiberegningsmodeller. Intensjonen er at banken skal avhende eiendelene så raskt som mulig.

Det er inngått avtale om salg av deler av eiendelene som ligger i overtatte eiendeler på til sammen 6,7 MNOK med forventet oppgjør i første kvartal 2023.

Note 19 Kreditteksponering for hver interne risikoring

Banken benytter et eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Inndeling i risikoklasser skjer ut fra hvor sannsynlig mislighold er i de enkelte engasjementene. I tabellen er denne inndelingen sammenlignbar med tilsvarende ratingklasser hos Moody's.

Misligholdssannsynlighet grupperer deretter den enkelte kunde inn i risikogrupper som vist nedenfor.

Risikoklasse	Fra	Til
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J	Misligholdt	
K	Tapsutsatt	

Risikoklasse	Risikogrupper
A - C	Svært lav risiko
D - E	Lav risiko
F - G	Middels risiko
H	Høy risiko
I	Svært høy risiko
J - K	Mislighold og nedskrevet

Totale engasjement bedriftsmarked	2022	2021
Svært lav	1.142.445	936.744
Lav	759.111	652.008
Middels	1.554.753	1.572.190
Høy	204.087	155.565
Svært høy	132.620	152.982
Misligholdt/nedskrevne	53.749	46.021
Sum	3.846.766	3.515.510

Totale engasjement privatmarked	2022	2021
Svært lav	2.838.392	2.781.899
Lav	2.577.273	2.366.492
Middels	976.795	836.410
Høy	45.275	50.303
Svært høy	79.347	79.917
Misligholdt/nedskrevne	25.804	26.630
Sum	6.542.885	6.141.650

Sum	10.389.651	9.657.160
------------	-------------------	------------------

Note 20 Maks kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Kreditteksponering	2022	2021
Eiendeler på balansen		
Kontanter	12.666	12.765
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	592.987	668.861
Brutto utlån til og fordringer på kunder	9.665.398	8.823.296
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	667.572	713.245
Finansielle derivater	29.599	-
Andre eiendeler	5.104	16.197
Sum eiendeler på balansen	10.973.325	10.234.364
Forpliktelse ikke balanseført		
Betingende forpliktelse	238.381	275.789
Ubenyttede kreditter	561.899	661.582
Garantier og lånetilsagn	482.036	404.320
Sum finansielle garantistillelser	1.282.316	1.341.692
Sum kreditteksponering	12.255.641	11.576.056

Note 21 Finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld, samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Alle verdiene er basert på observerbare markedsdata.

Kontraktsvolumet viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Derivatkontraktene benyttes til å redusere bankens risiko relatert til utlånsvirksomhet. Banken har ingen derivatkontrakter som kvalifiserer til sikringsbokføring.

	2022			2021		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Renteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Renteswapper fastrente utlån	1.271.600	29.599	1.714	1.035.000	280	4.789
Renteswapper fastrente obligasjonslån						
Påløpte renter på renteswapper		1.310	-80		31	1.160
Sum alle renteinstrumenter	1.271.600	30.910	1.635	1.035.000	311	5.949

Note 22 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Kredittkvalitet mot norske finansinstitusjoner er vurdert med svært lav risiko. Obligasjoner garantert av stater eller kommuner er vurdert til svært lav risiko, obligasjoner med særskilt sikkerhet i boligeiendom er vurdert til lav risiko, obligasjoner utstedt av industri og finansinstitusjoner er vurdert til middels risiko eller høy risiko.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1 Alliansen. Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten per risikogruppe for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens kredittratingsystem.

	2022						Sum
	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevne	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	592.987						592.987
Utlån til og fordringer på kunder:							
Personmarked	2.657.983	2.559.199	972.669	45.255	79.332	25.803	6.340.241
Bedriftsmarked	952.648	699.326	1.328.784	183.033	109.960	51.405	3.325.156
Sum	4.203.618	3.258.525	2.301.453	228.287	189.292	77.208	10.258.384
Finansielle investeringer							
Obligasjoner og sertifikater		194.016	4.722				198.737
Sum	-	194.016	4.722	-	-	-	198.737
Total	4.203.618	3.452.541	2.306.175	228.287	189.292	77.208	10.457.122

2021	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevne	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	668.861						668.861
Utlån til og fordringer på kunder:							
Personmarked	2.588.367	2.336.396	833.782	50.296	79.817	26.626	5.915.284
Bedriftsmarked	776.527	588.597	1.229.448	128.153	144.966	40.321	2.908.012
Sum	4.033.755	2.924.993	2.063.230	178.448	224.784	66.947	9.492.694
Finansielle investeringer							
Obligasjoner og sertifikater		144.714	4.823				149.537
Sum	-	144.714	4.823	-	-	-	149.537
Total	4.033.755	3.069.707	2.068.053	178.448	224.784	66.947	9.641.694

Note 23 Markedsrisiko

Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i tre elementer:

- Basisrisiko
- Rentekurverisiko
- Spreadrisiko

Basisrisiko er den verdiendring som finner sted på bankens eiendeler og gjeld når hele rentekurven parallellforskyves. Basisrisikoen er vist i tabellen under ved at renterisiko er beregnet som effekten av virkelig verdi av en renteendring på 1 % - poeng. Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko.

Basisrisiko (mill kr)	2022	2021
Likvider og fordringer på sentralbank og oppgjørsbank	-2,0	-2,3
Fastrenteutlån	-84,7	-45,0
Utlån for øvrig	-19,2	-19,3
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papir med fast avkastning	-5,1	-5,5
Øvrige eiendeler	-0,07	-0,1
Sum eiendeler	-111,1	-72,1
Innskudd fra kredittinstitusjoner	-	-
Innskudd fra kunder	16,8	18,9
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	3,6	3,5
Annen gjeld	0,3	0,4
Sum gjeld	20,7	22,7
Sikret med rentebytteavtaler	87,3	65,8
Sum renterisiko	-3,1	16,4

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Renterisiko endringstidspunkt

Post i balansen (mill. kr)	Uten renteeksp.	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	13	53	-	-	-	-	66
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	540	-	-	-	-	540
Utlån til og fordringer på kunder	-	9	8.464	103	892	196	9.665
Obligasjoner og sertifikater	-	-	197	-	-	-	197
Øvrige rentebærende eiendeler	-	-	-	-	-	-	-
Ikke rentebærende eiendeler	1.016	-	-	-	9	-	1.024
Sum eiendeler	1.029	602	8.662	103	901	196	11.493
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	8.473	-	227	-	-	8.700
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	1.097	-	-	-	1.097
Ansvarlig lån	-	-	100	-	-	-	100
Ikke rentebærende gjeld	122	-	-	-	-	-	122
Egenkapital	1.474	-	-	-	-	-	1.474
Sum gjeld og egenkapital	1.596	8.473	1.197	227	-	-	11.493
Netto risikoeksponering	-568	-7.871	7.465	-123	901	196	-

Kassekreditt og byggelån er klassifisert i intervallet inntil 1 mnd.

Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Rentekurverisiko (mill. kr)	2022	2021
0 - 3 mnd	-6,6	-8,8
3 - 12 mnd	-0,9	2,8
1 - 3 år	-1,0	2,4
3 - 5 år	-18,2	-9,2
Over 5 år	23,7	29,3
Sum renterisiko	-3,1	16,4

Spreadrisikoen er risikoen for at markedets prising av de enkelte utstedere ikke endrer seg tilsvarende som de underliggende referansrentene, for eksempel statsrentene eller swaprentene.

Spreadrisiko (mill. kr)	2022	2021
Sum spreadrisiko	-4,8	-3,7

Note 24 Likviditetsrisiko

Post i balansen (mill. kr)	Uten løpetid	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	66	-	-	-	-	-	66
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	540	-	-	-	-	-	540
Utlån til og fordringer på kunder	712	3	9	45	463	8.434	9.665
Obligasjoner og sertifikater	-	-	-	-	183	14	197
Øvrige eiendeler med restløpetid	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige eiendeler	1.024	-	-	-	-	-	1.024
Sum eiendeler	2.343	3	9	45	646	8.448	11.493
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	-	8.473	227	-	-	8.700
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	19	-	1.078	-	1.097
Øvrig gjeld med restløpetid	5	-	6	111	-	-	122
Ansvarlig lån	100	-	-	-	-	-	100
Egenkapital	1.474	-	-	-	-	-	1.474
Sum gjeld og egenkapital	1.578	-	8.498	338	1.078	-	11.493

Netto likviditetseksponeering	764	3	-8.490	-293	-432	8.448	-
--------------------------------------	------------	----------	---------------	-------------	-------------	--------------	----------

Kasse-, drifts- og brukskreditt er tatt med i gruppen inntil 1 mnd. Byggelån er tatt med i gruppen 3-12 mnd.

Pr 31.12.2022 hadde banken følgende lånemuligheter i Norges Bank og andre avtalte trekkrettigheter:

Type	Låneadgang/ ramme	Herav trukket beløp	Forfall på trekkramme
Låneadgang i Norges Bank	238.381	-	
Trekkrettighet oppgjørskonto	50.000	-	01.04.2023

I tillegg til egne trekkrettigheter har bankens kunder trekkmuligheter for inntil 561,9 MNOK pr 31.12.2022.

Note 25 Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi over resultatet.

Rentebærende verdipapirer fordelt på utsteder	2022		2021	
	Pålydende	Virkelig verdi	Pålydende	Virkelig verdi
Finansielle foretak	197.808	198.737	147.808	149.537
Sum rentebærende verdipapirer	197.808	198.737	147.808	149.537

Rentebærende verdipapirer fordelt etter forfall	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Finansielle foretak	1.404	36.485	160.849	-	198.737
Sum rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	1.404	36.485	160.849	-	198.737

Gjennomsnittlig effektiv rente på rentebærende verdipapirer utgjør 2,03% mot 0,94% i 2021. Renten er beregnet ut fra 12 måneders gjennomsnittlig beholdning.

Note 26 Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter

Aksjer og andeler	2022	2021
Til virkelig verdi over resultatet		
- Børsnoterte	468.165	563.268
- Unoterte	304.610	286.546
Sum aksjer og andeler	772.775	849.814

Selskapets navn	Beholdning antall	Eierandel i %	Anskaffelses- kost	Markedsverdi/ bokført verdi
DNB Global Treasury	116.760		108.940	102.027
Holberg OMF	1.075.380		108.651	108.106
Fondsforvaltning Pluss Likviditet II	102.550		104.739	104.747
Pareto Likviditet	154.097		153.712	153.286
Noterte aksjer og andeler til virkelig verdi		*	476.041	468.165
SpareBank 1 Boligkreditt AS	1.216.092	1,56 %	182.452	182.414
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS	11	4,62 %	33.278	33.278
SpareBank 1 SMN Finans AS	2.835	2,70 %	30.475	30.475
SpareBank 1 Kreditt AS	51.321	1,28 %	17.103	18.270
SpareBank 1 Betaling AS	234.115	0,85 %	7.498	16.880
SpareBank 1 Forvaltning AS	28.873	0,78 %	9.818	10.943
SpareBank 1 Markets AS	21.118	0,67 %	4.216	7.075
Øvrig aksjer ikke spesifisert			3.982	5.276
Unoterte egenkapitalinstrument vurdert til virkelig verdi			288.821	304.610
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			764.862	772.775

*) Bankens eierandel er ubetydelig

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet). Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris som tilnærming til virkelig verdi.

Beholdningsendring unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	2022	2021
Inngående balanse	286.546	254.781
Tilgang	15.278	36.406
Avgang	4.070	4.640
Tilbakebetalt egenkapital		
Reklassifisering		
Nedskrivning (-) / reversert nedskrivning (+)	6.856	
Utgående balanse	304.609	286.546

Tap/gevinst på unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	2022	2021
Gevinst (+) / tap (-) ved realisasjon av aksjer	220	853
Nedskrivning (-) / reversert nedskrivning (+) av aksjer		
Tap/gevinst på unoterte egenkapitalinstrumenter vurdert til virkelig verdi	220	853

Note 27 Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Totalt
2022				
Kontanter og fordringer på sentralbanker			12.666	12.666
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			592.987	592.987
Netto utlån til og fordringer på kunder	1.186.169	910	8.442.096	9.629.175
Rentebærende verdipapirer	667.572			667.572
Finansielle derivater	30.910			30.910
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	470.845			470.845
Sum finansielle instrumenter eiendeler	2.355.495	910	9.047.749	11.404.154
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Innskudd fra og gjeld til kunder			8.699.932	8.699.932
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			1.096.895	1.096.895
Finansielle derivater	1.635			1.635
Ansvarlig lånekapital			100.675	100.675
Sum finansielle instrumenter gjeld	1.635	-	9.897.502	9.899.136

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Totalt
2021				
Kontanter og fordringer på sentralbanker			12.765	12.765
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			668.861	668.861
Netto utlån til og fordringer på kunder	810.528	886	7.975.333	8.786.747
Rentebærende verdipapirer	713.245			713.245
Finansielle derivater	311			311
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	451.403			451.403
Sum finansielle instrumenter eiendeler	1.975.487	886	8.656.958	10.633.331
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Innskudd fra og gjeld til kunder			8.019.408	8.019.408
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			1.171.697	1.171.697
Finansielle derivater	5.949			5.949
Ansvarlig lånekapital			100.286	100.286
Sum finansielle instrumenter gjeld	5.949	-	9.291.391	9.297.340

Bankens BM portefølje bokføres til amortisert kost. Grunnet rutinemessige salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS blir PM porteføljen i sin helhet bokført til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI). Bankens fastrenteportefølje bokføres til virkelig verdi over resultatet.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, innskudd fra kredittinstitusjoner, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon er vurdert til amortisert kost.

Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen på neste side viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Verdsettelse etter priser i aktivt marked

Markedspris på balansedagen er benyttet. Markedet anses aktivt dersom det er mulig å fremskaffe ersternt observerbare priser, kurser eller renter fra en børs, forhandler, megler eller lignende, og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 2: Verdsettelse etter observerbare markedsdata

Versdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i slike ikke aktive markeder. Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter

Nivå 3: Verdsettelse etter annet enn observerbare markedsdata

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig ved bruk av nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon. Instrumenter i denne kategorien verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, og modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

	2022				2021			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
Rentebærende verdipapirer	468.165	199.406		667.572	563.268	149.977		713.245
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler			470.845	470.845			451.403	451.403
Fastrenteutlån			1.186.169	1.186.169			810.528	810.528
Boliglån til virkelig verdi over OCI				-				-
Derivater		30.910		30.910		311		311
Sum eiendeler til virkelig verdi	468.165	230.316	1.657.014	2.355.495	563.268	150.288	1.261.931	1.975.487
Finansiell gjeld til virkelig verdi over resultatet								
Finansielle derivater forpliktelser		1.635		1.635		5.949		5.949
Sum forpliktelser til virkelig verdi	-	1.635	-	1.635	-	5.949	-	5.949

Note 28 Investering i eierinteresser

Datterselskap	Forretnings- adresse	Selskapets aksjekapital i hele kroner	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Eiendomsmegler 1 Lillehammer Gudbrandsdal AS Lillehammer		1.232.000	67,4 %	830	7.879	3.923
Engasjementssikring AS	Nord-Fron	30.000	100,0 %	30	100	192
Gjestgiveren AS	Nord-Fron	100.000	100,0 %	100	30	61
Sum aksjer i datterselskaper					8.009	4.176

	Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gud- brandsdal AS		Gjestgiveren AS		Engasjementssikring AS		Totalt	
Resultat fra datterselskaper	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Inngående balanse 01.01	4.773	5.302	61	61	192	192	5.026	5.556
Kostpris tilgang i året		344		500				844
Kostpris avgang i året								-
Inntektsført resultatandel	1.142	2.017		-500			1.142	1.517
Mottatt utbytte	-1.992	-2.479					-1.992	-2.479
Avskrivning goodwill		-411						-411
Utgående balanse 31.12	3.923	4.773	61	61	192	192	4.176	5.027

Aksjer i felleskontrollert virksomhet og selskaper med delt ansvar (DA)	Forretnings- adresse	Eierandel i prosent	Antall aksjer	Kostpris	Bokført verdi
Samarbeidende Sparebanker AS	Oslo	6,77 %	60.105	69.104	155.553
SpareBank 1 SamSpar AS	Oslo	6,77 %	60.105	1.784	1.784
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	Oslo	3,69 %	663.339	4.710	4.710
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet og DA				75.598	162.047

Eierandel i felleskontrollert virksomhet	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	155.647	95	250	109	22.581
SpareBank 1 SamSpar AS	6.897	5.112	3.149	3.182	-60
Sum aksjer i felleskontrollert virksomhet	162.544	5.207	3.398	3.291	22.520

Felleskontrollert virksomhet er presentert etter egenkapitalmetoden

Balanseført verdi i felleskontrollert virksomhet	Samarbeidende Sparebanker AS		SpareBank 1 SamSpar AS	
	2022	2021	2022	2021
Per 01.01	155.108	160.709	-	
Tilgang		1.084	12.534	
Avgang	12.534	17.770		
Kontinuitet tingsutbytte			-10.689	
Endring i resultatandel fra tidligere år	26	-571		
Resultatandel	21.975	36.996	-60	
Andel andre inntekter og kostnader (OCI)	236	291		
Utbetalt utbytte	9.259	25.632		
Balanseført verdi 31.12	155.553	155.108	1.784	

Samarbeidende Sparebanker AS delte i 2022 ut aksjene i SpareBank 1 SamSpar AS som tingsutbytte til sine aksjonærer. SpareBank 1 Gudbrandsdal har behandlet denne transaksjonen som en kontinuitet.

Note 29 Nærstående parter

	2022	2021
Utlån til datterselskap	2.502	2.739
Innskudd fra datterselskap	1.316	2.487
Konsernbidrag datterselskap	-	-

Selskaper, med eierandeler, fremgår av note 28. Internhandel med selskapene er gjort i henhold til egne avtaler og på forretningsmessige vilkår.

Note 30 Andre eiendeler

	2022	2021
Fordringer	5.383	2.910
Opptjente ikke mottatte inntekter	2.306	3.126
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	2.502	1.649
Annet	3.518	15.943
Sum andre eiendeler	13.708	23.628

Note 31 Ansvarlig lån og fondsobligasjoner i andre foretak

	2022	2021
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	2.808	2.808
Fremtind Forsikring AS	2.000	2.000
Sum ansvarlig lån/ fondsobligasjoner	4.808	4.808
Bokført under obligasjoner	4.808	4.808
Bokført under utlån	-	-
Sum ansvarlig lån/ fondsobligasjoner	4.808	4.808

Note 32 Innskudd fra kunder

	2022		2021	
	Beløp	Gj.snittlig rentesats %	Beløp	Gj.snittlig rentesats %
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	2.473.729	0,4 %	2.331.691	0,1 %
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	6.226.202	2,2 %	5.687.717	0,6 %
Sum innskudd fra kunder	8.699.932	1,8 %	8.019.408	0,5 %

Innskudd fra kunder - andel med fast rente

Av innskudd fra kunder utgjør fastrente innskudd	2022	2021
Bokført verdi	226.878	114.877

Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

	2022	2021
Primærnæring	398.685	345.389
Industri	206.572	218.140
Elektrisitets-produksjon	12.793	58.588
Bygg og anlegg	450.917	360.014
Varehandel	206.986	226.283
Omsetning og drift av fast eiendom	330.277	279.190
Offentlig administrasjon	1.038.577	1.027.048
Tjenesteyting	490.909	420.529
Øvrige næringer	722.463	702.367
Sum næring	3.858.177	3.637.548
Personmarked	4.841.754	4.381.860
Sum innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	8.699.932	8.019.408

Innskudd fra kunder fordelt på geografiske områder

	2022	2021
Nord-Fron	2.247.694	2.063.203
Sør-Fron	1.042.054	1.057.666
Ringebu	1.026.225	972.640
Lillehammer	1.414.320	1.317.174
Øyer	206.950	192.402
Gausdal	175.096	133.044
Sel	1.070.832	941.204
Resten av landet	1.516.760	1.342.074
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	8.699.932	8.019.408

Note 33 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

	2022	2021
Obligasjonsgjeld	1.095.000	1.170.000
Påløpte renter	3.832	1.745
Over/underkurs	-1.937	-48
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.096.895	1.171.697

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2022	2021
Forfall i løpet av 2022	-	165.000
Forfall i løpet av 2023	15.000	250.000
Forfall i løpet av 2024	330.000	330.000
Forfall i løpet av 2025	500.000	175.000
Forfall i løpet av 2026	250.000	250.000
Påløpte renter	3.832	1.745
Over-/underkurs	-1.937	-48
Sum obligasjonsgjeld	1.096.895	1.171.697

Endringer i verdipapirgjeld	2022	Utstedt	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	2021
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	1.095.000	325.000	-400.000	-	1.170.000
Påløpte renter	3.832	-	-	2.087	1.745
Over/underkurs	-1.937	-	-	-1.889	-48
Sum obligasjonsgjeld	1.096.895	325.000	-400.000	198	1.171.697

Note 34 Annen gjeld og pensjonsforpliktelser

	2022	2021
Påløpte ikke betalte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	12.751	5.599
IFRS 16 Forpliktelser knyttet til leieavtaler	4.300	4.649
Pensjonsforpliktelser	6.692	6.390
Annen gjeld	93.296	58.526
Sum annen gjeld og pensjonsforpliktelser	117.039	75.165

Pr 31.12.2022 hadde banken inntil 30,1 MNOK som sikkerhet for inngåtte rentebytteavtaler

Note 35 Ansvarlig lånekapital

	2022	2021
Tidsbegrenset ansvarlig lån		
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,90 % (Call opsjon 2022)	-	40.000
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,75 % (Call opsjon 2024)	60.000	60.000
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,55 % (Call opsjon 2027)	40.000	-
Påløpte renter	675	286
Sum ansvarlig lånekapital	100.675	100.286

Endringer i tidsbegrenset ansvarlig lån	2022	Utstedt	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	2021
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	100.000	40.000	-40.000		100.000
Påløpte renter	675			389	286
Over/underkurs	-				
Sum ansvarlig lånekapital	100.675	40.000	-40.000	389	100.286

Note 36 Kapitaldekning

Banken følger EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak, CRR/CRD IV.

Pr. 31.12.22 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk buffer 2,0 prosent. Kravene er i tillegg til minstekravet til ren kjernekapital på 4,5 %, slik at minstekravet til ren kjernekapitaldekning er på 12,0 %, kjernekapitaldekning på 13,5 % og kapitaldekning på 15,5 %. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar II krav for banken på 2,7 % med virkning fra 30.04.2022.

Fra og med 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i foretak i samarbeidende grupper ref. Finansforetaksloven § 17-13. Pr. 31.12.22 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Kredittkort AS og SpareBank 1 Finans Midt Norge AS.

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpassing av CRR/CRD IV § 17. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå for datterselskap.

SpareBank 1 Gudbrandsdal benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko

	2022	2021
Ansvarlig kapital		
Sparebankens fond	1.473.728	1.357.357
Egenkapital	1.473.728	1.357.357
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-266.180	-264.764
Ren kjernekapital	1.207.548	1.092.594
Fondsobligasjon	-	-
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-	-
Kjernekapital	1.207.548	1.092.594
Ansvarlig lånekapital	100.000	100.000
Periodisert rente ansvarlig lånekapital	675	286
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-2.103	-2.230
Ansvarlig kapital	1.306.120	1.190.649
Risikovektet beregningsgrunnlag		
Kredittrisiko	5.283.574	4.857.400
Operasjonell risiko	540.584	535.696
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	20.946	6.831
Totalt beregningsgrunnlag	5.845.104	5.399.927
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	20,66 %	20,23 %
Kjernekapitaldekning	20,66 %	20,23 %
Kapitaldekning	22,35 %	22,05 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	10,62 %	10,18 %

Note 36 fortsetter

	2022	2021
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer	146.128	134.998
Motsyklisk buffer	116.902	53.999
Systemrisikobuffer	175.353	161.998
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	438.383	350.995
Minimumskrav til ren kjernekapital	263.030	361.795
Tilgjengelig ren kjernekapital	506.135	379.803
Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko		
Stater	-	-
Lokale og regionale myndigheter	-	-
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	138.200	138.309
Foretak	527.519	368.241
Massemarked	1.308.013	1.075.869
Pantesikkerhet i eiendom:		
- Pantesikkerhet i boligeiendom	2.337.990	2.218.914
- Pantesikkerhet i næringseiendom	334.157	542.740
Forfalte engasjementer	82.201	68.006
Høyrisiko-engasjementer	154.139	59.285
Obligasjoner med fortrinnsrett	19.466	14.486
Andeler i verdipapirfond	61.136	80.628
Egenkapitalposisjoner	215.002	185.206
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	105.752	105.718
Sum kredittrisiko	5.283.574	4.857.400
Forholdsmessig konsolidering	2022	2021
Ren kjernekapital	1.437.708	1.307.079
Kjernekapital	1.454.988	1.324.569
Ansvarlig kapital	1.579.874	1.449.950
Beregningsgrunnlag	7.139.897	6.501.674
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	20,14 %	20,10 %
Kjernekapitaldekning	20,38 %	20,37 %
Kapitaldekning	22,13 %	22,30 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	9,05 %	8,75 %

Note 37 Garantiansvar

Garantiansvar fordelt på garantiformer	2022	2021
Betalingsgarantier	37.516	38.152
Kontraktsgarantier	72.943	81.612
Lånegarantier	38.494	38.962
Garanti bankenes sikringsfond	-	-
Annet garantiansvar	13.402	13.556
Sum garantiansvar	162.355	172.282

Note 38 Pantstillelser

Det er innskudd på 53,0 MNOK og deponerte obligasjoner på 185,4 MNOK, totalt 238,4 MNOK som gir mulighet for å benytte Norges Bank ved funding.

Note 39 Hendelser etter balansedagen

Styret eller bankens ledelse er ikke kjent med at det har inntruffet hendelser etter 31. desember 2022 som er egnet til å påvirke det fremlagte årsregnskapet for virksomheten.

Uroen som er skapt etter Russlands krigføring i Ukraina innvirker bredt og negativt på verdensøkonomien og det forventes at dette fortsetter i 2023. Banken opplever at dette øker utfallsrommet for makroøkonomiske variabler som i noen grad påvirker bankens usikkerhet neste år. Styret og bankens ledelse har vurdert at dette ikke gir identifiserbare effekter som påvirker bankens regnskapsavleggelse på 31. desember 2022.

Erklæring fra styrets medlemmer og adm. banksjef

Avgitt i samsvar med Lov om verdipapirhandel § 5-5 2. ledd pkt 3

Styret og adm. banksjef har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for SpareBank 1 Gudbrandsdal for kalenderåret 2022 og pr. 31 desember 2022.

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2022, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor.

Vinstra, 24. februar 2023

Pål Egil Rønn
styreleder

Guro Selfors Lund
nestleder

Frode Henning Killi
styremedlem

Trond Skjellerud
styremedlem

Siv Høy
styremedlem

Trond Amundsen
styremedlem

Jorunn Blekastad
styremedlem

Per Ivar Kleiven
administrerende banksjef

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Gudbrandsdalsvegen 188
2619 Lillehammer

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Gudbrandsdal

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebank 1 Gudbrandsdal som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av sparebankens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av sparebanken i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Sparebank 1 Gudbrandsdals revisor sammenhengende i 42 år fra valget på generalforsamlingen i 1982 for regnskapsåret 1982.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

Forventet kredittap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter

Grunnlag for det sentrale forholdet

Netto utlån til kunder utgjør MNOK 9 629 (84 % av totale eiendeler). Forventet kredittap på utlån til og fordringer på kunder, garantier og ubenyttede kreditter utgjør MNOK 39,2. Forventet kredittap fordeles til tre trinn hvorav MNOK 27,8 er basert på modellberegninger (trinn 1 og 2) og MNOK 11,4 hovedsakelig er basert på individuelle vurderinger av nedskrivninger (trinn 3).

Fastsettelsen av estimatet på forventet kredittap krever at ledelsen bruker skjønn for å utarbeide et nøytralt og sannsynlighetsvektet estimat som fastsettes ved å vurdere ulike mulige utfall, tidsverdi av penger, rimelig og underbygget informasjon om tidligere hendelser, dagens forhold og prognoser for økonomiske forventninger. Som følge av bruken av skjønn i målekriteriene for forventet tap, kompleksitet i beregningene og den tilhørende effekten på tapeestimatet, så har vi vurdert avsetningen for forventet kredittap som et sentralt forhold i revisjonen.

Våre revisjonshandlinger

Vi vurderte sparebankens metodikk for å fastsette estimatet på forventet kredittap. Videre vurderte og testet vi effektivitet og målrettethet av internkontrollen som er implementert i prosessen for å beregne det forventede tapet, herunder inputvariabler og forutsetninger. Som en del av dette innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser (ISAE 3000-rapporter) for de delene av prosessen som er utført hos tjenesteleverandører. Vi evaluerte ledelsens vurderinger av ulike økonomiske scenarioer så vel som makroøkonomiske data brukt i beregningen. For avsetninger i trinn 3 som er individuelt fastsatt, så vurderte vi forventede, fremtidige kontantstrømmer og estimert verdi på underliggende sikkerheter.

Tap på utlån omtales i note 2 Regnskapsprinsipper og note 17 Tap på utlån og garantier.

IT-miljø som understøtter finansiell rapportering

Grunnlag for det sentrale forholdet

Sparebanken benytter komplekse IT-systemer i et automatisert IT-miljø og er avhengig av IT-systemene i den finansielle rapporteringen. Kjernebanksystemene styres og driftes av en ekstern tjenesteleverandør. For å sikre fullstendig og nøyaktig presentasjon av den finansielle informasjonen, er det viktig at kontroller over transaksjonsprosessering og måling er utformet og fungerer målrettet og effektivt. Tilsvarende må kontroller for å sikre hensiktsmessig tilgangsstyring og systemendringer også utformes og fungere målrettet og effektivt både hos sparebanken og tjenesteleverandøren. IT-miljø som understøtter finansiell rapportering, er av den grunn betraktet som et sentralt forhold ved revisjonen.

Våre revisjonshandlinger

Vi etablerte en forståelse for sparebankens IT-systemer og IT-miljø av betydning for den finansielle rapporteringen. Vi innhentet og evaluerte en tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402-rapport) som dekker de relevante kjernebanksystemene og tilhørende infrastruktur som understøtter den finansielle rapporteringen til sparebanken. Vi vurderte målrettethet og effektivitet av IT-generelle kontroller over tilgangsstyring, systemendringer og IT-drift hos tjenesteleverandøren. Videre vurderte vi også målrettethet og effektivitet av relevante kontroller hos sparebanken.

Våre revisjonsprosedyrer inkluderte videre en evaluering og test av automatiserte kontroller i kjernebanksystemene, blant annet beregning av effektiv rente, amortisering og beregning av forventet kredittap, så vel som etterfølgende bokføring. Som en del av våre prosedyrer innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser som dekker relevante automatiserte kontroller i kjernebanksystemene.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen og redegjørelsen om samfunnsansvar inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen og redegjørelsen om samfunnsansvar er konsistente med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til sparebankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike sparebanken eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av sparebankens interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om sparebankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at sparebanken ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Lillehammer, 24. februar 2023
ERNST & YOUNG AS

Tor Kjetil Lund
statsautorisert revisor

Hovedkontor

**SpareBank 1
Gudbrandsdal**
NO 937 888 104
Nedregata 69
2640 Vinstra
Telefaks 61 21 80 01

Avdelingskontor

Hanstadgata 5, 2630 Ringebru Faks 61 21 80 85	Storgata 54, 2609 Lillehammer Faks 61 21 80 99	Storgata 17, 2670 Otta Faks 61 21 80 60	Kundesenter 02095 Åpent 07-24, alle dager
---	--	---	--

E-post: bankpost@s1g.no

<http://bedrift.s1g.no> <http://www.s1g.no>